

Hoofdstuk 13: De bovennatuur.....	2
13.1. De Homo religiosus	2
Een terugblik	2
Een waarneembare werkelijkheid	3
Gelijkenissen en samenhangen.....	4
13.2. Enkele sacramenten	5
Ceremoniële magie.....	5
Zending der apostelen	6
13.2.1. Het doopsel.....	7
Uit de onderwereld	7
Moeder aarde.....	8
Bijbelse rituelen	9
Dopen met water	10
Het doopsel, helderziend waargenomen.	11
13.2.2. De biecht	11
Herstel van levenskracht.	11
De natuurreligie.....	11
Een algemene schuldbekentenis.....	12
Het onbewuste kwaad	13
De gezichten van honden	14
13.2.3. De eucharistie	16
Een machtsgebeuren.....	16
Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, bezit mijn levenskracht.	16
Het tegenmodel	17
Afbouw.....	18
13.2.4. Het huwelijk	19
Vanaf de oorsprong	19
De aura licht op	20
13.3. Het kwaad bestrijden.	20
13.3.1. Het gebed.....	20
God als bron van alle leven.....	20
Een gewetensvol gebed	21
Indringing	22
De H. Drie-eenheid redt.	22
De levenskrachtstroom.....	23
Een liefdevol gebed.....	24
Een praktisch model	25
Zich een gunstige afloop voorstellen.	26
Geen voortdurende discussies	27
Een gebed, aangepast aan de eigen noden.....	28
Een gebed voor het eten	29
Gebedsvarianten	30
Axiomatische gebeden	30
De kundalinestructuur	30
Het Onze Vader.....	31
Christelijk idealisme.....	31
Een direct en individueel contact	32
13.3.2. Bezweringsen.....	33
Een exorcisme	33

Geen sensatie.....	34
Formules, maar ook intuïtie	35
Volslagen wanhoop, volslagen wantrouwen.....	35
De film: The exorcist	36
Uw zwakke plekken	37
Geen misleidend gepraat, wel gebeden.....	37
De macht van de wetenschappelijke mode	38
Drie types van verleiding	39
Het kwaad wordt weggeredeneerd.	40
13.4. Allen zullen God kennen.	41
13.4.1. Het verbond.....	41
Het oude verbond	41
Het nieuwe verbond	42
Vergeving der zonden	42
Allen zullen onderricht worden.....	43
Het verbond dat alle volkeren omvat.	43
De Drie-eenheidsicoon van Roeblov	44
De icoon: mysterie en kracht.....	44
13.4.2. Het zout der aarde.....	45
Als het zout zijn kracht verliest.....	45
Het priesterschap en de mystiek.....	46
13.4.3. Alles wordt vergoddelijkt.....	46
Een hoge en alomvattende oorsprong	46
De grote leegte?.....	47
Een leven zonder religie?	48
13.5. De bovennatuur: samengevat	50
literatuurverwijzing	51

Hoofdstuk 13: De bovennatuur

13.1. De Homo religiosus

Een terugblik

De bovennatuur is volgens het christendom eigen aan het christelijke geloof en houdt rechtstreeks verband met de werking van wat men de “Heilige Drie-eenheid“ noemt (3.4.). Het betreft een eerder mysterieuze band tussen ‘drie personen’. Vooreerst is er God de Vader, de Schepper van alles wat bestaat. Hij werkt in alwat stichtend en verwekkend is. Vervolgens is er Jezus Christus, Zijn ‘zoon’, wiens werking vooral agogisch en bevrijdend is. De derde persoon is ten slotte de H. Geest die inwerkt op alwat charismatische begaafdheid is. Deze ‘Drie-in-Eén’ vormen een onuitputtelijke bron van de hoogste ethische heiligheid en levenskracht.

Het oude testament kondigt bij herhaling de geboorte van een verlosser aan, waardoor de mens uit de greep van de demonische en satanische wezens kan geraken. Daarop stuurt God een helper: Zijn zoon Jezus. De Bijbel verhaalt dat Jezus heeft geleden, gekruisigd en begraven werd. Na zijn dood is Hij “nedergedaald ter helle” en na drie dagen verrezen. Op de veertigste dag van Pasen (de negenendertigste na Pasen) is Hij ten hemel opgestegen. Op de vijftigste dag van Pasen, op Pinksteren - naar het Griekse woord ‘pentekostos’ wat vijftigste betekent, daalde de H. Geest neer over de apostelen. Ten slotte zal Jezus in heerlijkheid terugkeren op het einde der tijden om de wereld te oordelen.

Het christendom stelt dat de H. Drie-eenheid voortdurend en zeer nauwkeurig ingaat op onze dagelijkse zorgen. De Vader, de Zoon en de H. Geest komen daarin tussen, zelfs indien wij niets vragen. Al was het maar omdat wij - soms op indringende wijze - de nodige en voldoende gegevens missen. Door biddend God te raadplegen, staan wij er nooit alleen voor, zelfs niet te midden van de woestijn. Al zijn wij door iedereen in de steek gelaten, toch kunnen wij zonder bemiddelaar God rechtstreeks raadplegen. Deze overtuigingen beheersen het christendom in zijn dynamistische visie.

Een al te profane visie meent dat een hoge God zich niet met de miljoenen zorgen van de mensen kan bezig houden en dat het bijzonder naïef is om zoiets voor waar aan te nemen. Het is de vraag of men dan niet veeleer het menselijke onvermogen en de menselijke beperkingen projecteert in God. Een geloof in een god die wel zijn scheppingswerk gedaan heeft maar zich verder van de mensen niets aantrekt en zich van hen verwijdert, bestaat ook. Dan heeft men het niet meer over het Opperwezen, de Bijbelse God, maar over een “deus otiosus”, een “god op vakantie” (3.3.1.). Vele buitenbijbelse religies kennen zo een soort van ‘schepper’. Maar tussen hen en de Triniteit gaapt een afgrond van verschil.

Een ervaarbare werkelijkheid

De “Homo religiosus”, de religieuze mens, is hij of zij die het heilige als een fijnstoffelijke kracht direct aanvoelt. Zo stelden we het bij de aanvang van dit werk. Religie is dan geen abstract systeem van dogma’s en evenmin een aantal te geloven uitspraken. Wel een ervaarbare werkelijkheid. Deze begint bij het luisteren naar het geweten, groeit geleidelijk en versterkt zich voortdurend wanneer men ingaat op de axioma’s van de religie. Het wordt een met aandacht “letten op”, een geleidelijk sensitief worden voor alles wat met het heilige te maken heeft. Ook de mens die dit (nog) niet ervaart, maar zulke getuigenissen van anderen ernstig neemt, kan eveneens een “homo religiosus” genoemd worden. Hij kan zich hierbij onder meer beroepen op een zekere religieuze traditie. Hij kan zich steunen op religieuze ervaringen van anderen die hij kent en vertrouwt. Hij kan de diverse getuigenissen eveneens logisch doordenken en hierin gelijkenissen en samenhangen ontdekken. Heel wat religieuze ervaringen uit verschillende tijden en van verschillende plaatsen spreken elkaar niet tegen, maar vullen elkaar eerder aan. Ondanks uiterlijke verschillen verwijzen ze wezenlijk naar hetzelfde. Zo spreken heel wat religies onafhankelijk van elkaar hun hoogste wezen aan met de naam ‘vader’. Zo kennen buitenbijbelse religies scheppingsmythen die analoog zijn aan die van de Bijbel en getuigen ze van een gedragscode die vergelijkbaar is met de Bijbelse decaloog. Zo zagen we dat heel wat paranormale ervaringen, krachtwerkingen en onthullingen convergeren naar eenzelfde werkelijkheid. Doorheen vele getuigenissen en een gelovig zoeken en denken, kan men het feit van religie beamen. Het staat dan mijlenver verwijderd van een “Credo quia absurdum”, van een “ik geloof omdat het absurd is” zoals de kerkvader Tertullianus het voor zijn tijdgenoten ooit formuleerde (1.1). Geloven is een zaak van de hele menselijke geest: van gemoed, wil, verstand en redenerend vermogen. Het lijkt de evidentie zelf dat men niet gelooft wat men (nog?) niet aankan. Men neemt slechts aan wat men zelf weet te ‘verwerken’.

Dit beamen leidt mogelijk tot één of andere religieuze praktijk. Men kan zijn of haar leven heroriënteren, rekening houdend met de bekomen religieuze vooropstellingen en inzichten, zo dat alle aspecten van het dagdagelijkse leven ervan doordrongen worden. Het wordt dan alsof de religieuze mens diep in zijn binnenste een andere en verheven wereld van zeer nabij ervaart en zich hieraan optrekt. Hij weet dat de ellenden van deze wereld niet en nooit het laatste woord zullen hebben. De teleurstellingen eigen aan het bestaan ontgaan hem niet maar hij ‘sublimeert’ ze door zijn besef van de nabijheid van die hogere wereld.

De andere keuze is dat men zich ver van alle religie houdt. Men beaamt helemaal niets en houdt zich aan een uitgesproken profane visie. Dat is het democratische recht van iedereen. De echte vraag blijft of die keuze strookt met de werkelijkheid. Vanuit religieuze hoek kan men zich verbazen over het feit dat zoveel getuigenissen, wonderverhalen en ervaringen de profane mens onberoerd kunnen laten en men religie als een buitenstaander blijft beschouwen. Men deelt de religieuze axiomatic angstvallig niet en wijst iedere meerwaarde die het geloof kan geven, resoluut van de hand.

De vraag blijft of men dan het basisaxioma van de logica “wat is, is” respecteert en of men inderdaad beaamt wat ‘waar’ is. Peirce zou zeker stellen dat dit niet willen ingaan op de feiten getuigt van een vooroordeel. Men is eigenzinnig (“ik hou mij daaraan door dik en dun”), rechtzinnig (“wij hebben het altijd zo geleerd”) of voorkeursgezind (“ik wil daar wel over discussiëren maar blijf toch bij mijn individuele mening”). Maar men heeft geen aandacht voor wat hij “external permanency”, “uitwendige duurzaamheid” noemt (2.3.).

De Bijbel, 2 Tess. 2:10, is heel wat strenger en zegt dat zulke mensen “zich hebben afgesloten voor de liefde tot de waarheid, een waarheid die hen had kunnen redden”. En deze laatste Bijbeltekst getuigt overduidelijk van een Godsoordeel voor diegenen die de waarheid bewust en gewild niet beamen.

Gelijkenissen en samenhangen

Vanuit zijn axiomatic let de religieuze mens op wat heilig is. We kunnen zijn houding enigszins vergelijken met het speurwerk van een detective naar aanleiding van bijvoorbeeld een inbraak. Aan de aard van beschadigingen aan een deur of een raam kan hij zich een idee vormen van de gereedschappen die werden gebruikt. Wanneer hij dan wat verder in het struikgewas een breekijzer vindt, kan hij veronderstellen dat dit bij de diefstal gebruikt werd. Een voetafdruk in het zand geeft mogelijk een belangrijke aanwijzing over de dader. Ook een sigarettenpeuk iets verder in het gras zou wel eens beslissend DNA-materiaal kunnen bevatten. In het hoofd van de detective gonst het van hypothesen die hij voortdurend aan de feiten toetst. Via logisch redeneren, overschrijdt hij de strikte gegevens. Hij zoekt naar een zo sluitend mogelijke theorie die alle relevante feiten met elkaar in verband brengt en verklaart. Hij wil tot een reconstructie komen van de wijze waarop de inbreker te werk is gegaan. Uiteindelijk moet de dief gevat worden, en moet er recht geschieden.

Omgekeerd: wat te denken van een detective die wel het breekijzer, de voetafdruk en de sigarettenpeuk ziet, maar apriori meent dat er geen samenhang mogelijk is. In logische taal kan men zeggen dat hij een collectief begrip (een systeem) herleidt tot een louter distributief begrip (een verzameling), wat een denkfout is.

Men kan deze laatste houding vergelijken met die van een profaan ingesteld mens tegenover religie. De gelovige zal echter kiezen voor de sacrale houding en de feiten in een ruimer kader situeren. Voor hem is de werkelijkheid ‘overbepaald’: dingen hebben meer dan één reden om te zijn wat ze zijn. Ze vertonen een samenhang. De religieuze mens vormt hypothesen en tracht ze te toetsen, net zoals een gedreven detective dat doet.

Zoals gezegd leidt dit niet willen ingaan op de feiten direct tot een godsoordeel; de religieuze wereld blijft voor zo iemand verborgen. Zo zegt Jezus in *Joh. 12:44v.*: “Ik ben als licht in de wereld gekomen opdat wie in Mij gelooft, niet in de duisternis vastzit. Wie mij verwerpt en dus mijn boodschap niet aanvaardt, heeft wat hem veroordeelt: de boodschap die

ik verkondigd heb. Die boodschap zal hem veroordelen op de laatste dag”. De axiomatic van een materialistisch mens werkt volgens Sterley als een schild (2.3.) waarachter men zich verschuilt en waardoor men slechts waarneemt wat de eigen vooropstellingen toelaten.

Bijbels gezien kan men stellen dat de mens, vanwege de eerste zondeval en de eraan ontspringende erfzonde (3.4.), in de duisternis vastzit en dus een ‘blindgeborene’ is. Deze laatste term verwijst naar het evangelie van Johannes, 9:1- 41, waar Jezus een man geneest die blind ter wereld kwam. Algemener gesteld maakt Jezus hiermee duidelijk dat “deze wereld” zich in “de nacht” situeert. Wat in Joh. 1:3 “het licht” heet, de Triniteit, is in beginsel verborgen en ontoegankelijk, maar via Jezus, via profeten en wijzen schijnt het in de duisternis, in “de nacht” die deze wereld is. Wat wij zien en tasten “in deze wereld”, is maar de voorgrond. Zonder enig inzicht in de achtergrond ervan riskeert deze wereld zinloos of in ieder geval ondoorzichtig te worden of oppervlakkig geduid te worden.

Uit zichzelf, zonder bijzondere, boven de natuur uitgaande en dus bovennatuurlijke genade blijven de mensen blind betreffende Gods heerlijkheid. Slechts een gedeelte van hen bekeert zich, terwijl een ander gedeelte blind wil blijven. Alle goddelijke inschikkelijkheid ten spijt. K. Kirchoff, *Osterjubel der Ostkirche*¹ (Paasjubileum van de Oosterse Kerk), vermeldt in dit verband volgend gebed: “Als iemand van wie de ogen der ziel blind zijn, kom ik, net als de blindgeborene, tot u, Christus. Vol berouw roep ik tot u: Gij zijt het helder stralende licht voor diegenen die hun leven in duisternis doorbrengen”.

Anders gezegd: diegene die hier bidt, beseft dat hij, apocalyptisch gezien, er niet beter aan toe is dan de blindgeborene. Maar dit besef maakt juist dat hij van zijn blind-zijn bevrijd wordt. Wie echter hoogmoedig, eigenmachtig en zonder hogere genade meent het allemaal wel te weten, veroordeelt zichzelf tot een niet-zien. Jezus verwoordde deze tegenstelling in *Joh. 9.39*: “Tot een oordeel ben ik in deze wereld gekomen, zo dat wie “niet ziet”, ziet en wie ‘ziet’, blind wordt.” Deze verblindings herinnert aan *Luk. 23:34* toen Jezus aan zijn kruis uitriep: “Vader, vergeef het hun want zij weten niet wat zij doen”. Dat typeert ten volle de ‘blindgeborenheid’ van een mensheid die leeft in duisternis.

Gaan we in dit laatste hoofdstuk verder in op de bovennatuur. Deze situeert zich met zijn Trinitaire energieën in kracht en hoogte ver boven de natuur en de buitennatuur. Jezus gaf ons bovendien een aantal middelen en werkwijzen om ons iets van die hoge wereld eigen te maken en ons te sterken tegen de gevaren die ons hierbij bedreigen. Verwijzen we in wat volgt naar enkele sacramenten, naar het gebed en bezwingingen als vormen om het kwaad te bestrijden en naar een vernieuwd contact met de H. Drie-eenheid, een contact waarbij geleidelijk allen God zullen kennen.

13.2. Enkele sacramenten

Ceremoniële magie

Een sacrament is een gewijde handeling door Jezus zelf ingesteld. Er zijn zeven sacramenten: het doopsel, het vormsel, de biecht, de eucharistie, het huwelijk, het heilig Oliesel en het priesterschap.

D. Fortune, *Psychische zelfverdediging*², zegt dat de rituelen van de katholieke kerk tot de ceremoniële magie behoren, zoals trouwens wordt erkend door een orthodoxe autoriteit als Evelyn Underhill (1875/ 1941). In haar tijd was deze schrijfster in heel Engeland bekend om haar werken over religie en mystiek. De term ‘ceremonieel’ betekent dat men aan magie doet door rituelen uit te voeren. Rituelen veronderstellen een onderbouw, een kerk of een tempel, een

altaar, een Bijbel, gewijde voorwerpen, gewijde kledij, handelingen, geijkte gebeden en iemand die de ceremonie leidt. Riten zijn ingesteld of opgebouwd door magiërs die inzicht hadden - of nog hebben - in de fijnstoffelijke krachtwerkingen ervan. Deze riten zijn verre van onschuldig want zij dragen in zich wat diegene die ze ingesteld heeft erin legde betreffende levenskrachten en wezens. Wie ze uitvoert, stelt diegene die ze ingesteld heeft met alles wat erbij hoort, mantisch zicht- en tastbaar tegenwoordig. Men situeert zich in een 'traditie', men beroept zich op de occulte energie van personen die ermee samenhangen - al of niet overleden - van allerhande levenskrachten en van onzichtbare wezens. Als uitvoerder van het ritueel moet men al die krachten radicaal onder controle houden. Zoniet bereikt men niet het vooropgezette doel maar kunnen heel wat schadelijke energieën die afbouwend werken, opgeroepen worden. Men merkt hier andermaal dat woorden heel wat meer zijn dan nominalistische klanken. Spreekt men ritueel, dit is met gemoed, wil, verstand en redenerend vermogen en de eigen levenskracht, de juiste namen van goden, van Jezus of Maria, uit dan roept men ze effectief op. Mantisch begaafden 'zien' deze wezens verschijnen, sensitieven voelen de energie die ze uitstralen, magiërs wenden de krachten aan voor het beoogde doel.

Fortune vervolgt dat de gemiddelde geestelijke niet erg bedreven is in de techniek van het occultisme, en dat hij daarom weinig of niets begrijpt van zijn religieuze verrichtingen. Het blijft een open vraag welke invloeden hij naar het altaar brengt en welke krachten hij nadien verspreidt. Iemand wiens bewustzijn verheven is door religieuze riten heeft zijn aura geopend. Als hij nadien niet weet hoe deze terug te sluiten, kunnen heel wat ongewenste entiteiten in zijn aura dringen. Fortune verwoordt hiermee toch een zeer ernstige kritiek op het werk van vele priesters. We wezen er al eerder op dat onze cultuur in de 17de eeuw doorheen "de verlichting", "the enlightenment" of "die Aufklärung" is gegaan, een cultuurstroming die eerder vijandig stond tegenover al het paranormale en het religieuze en wiens invloed nog steeds nawerkt. In niet-Westerse culturen is dit niet of nauwelijks het geval geweest. Daar beschikt de middelaar wel over mantische of magische ervaring, tenminste in zover onze oprukkende beschaving de lokale cultuur nog niet verdrongen of vernield heeft.

Ook huidige mantisch begaafden zeggen dat sacramenten occulte fenomenen zijn die voor ieder mens toegankelijk zijn en die in principe geen problemen mogen stellen. Dit houdt echter in dat de priester bij het toedienen van sacramenten, zoals bij alle magie overigens, zijn aandacht sterk geconcentreerd houdt op wat hij doet. Is hij verstrooid of met zijn gedachten er niet bij dan bereikt hij niet het beoogde doel. Ook moet de priester een gewetensvol mens zijn en "in staat van genade" leven, zoals de oude theologen dat verwoordden. Dat blijkt onder meer uit wat volgt.

Zending der apostelen

Lezen we *Matth. 16:18/19* waar Jezus tot Petrus zegt: "Jij bent Petrus en op deze rots zal Ik mijn kerk bouwen. De poorten van de onderwereld zullen haar niet overweldigen. Ik zal u de sleutels van het koninkrijk geven. Wat gij op aarde bindt, zal in de hemelen gebonden zijn en wat gij op aarde ontbindt zal ook in de hemel ontbonden zijn". De Latijnse of Griekse term 'petra', betekent inderdaad 'rots'.

Petrus beschikt met andere woorden over een ongehoorde macht. Wat meer dan één occultist(e) vergeet: de gebedsverhoring door "de hemelen" kan hierdoor desnoods opgeschort worden. Wie niet in orde is met de apostelen, in het bijzonder met Petrus, wie niet gewetensvol leeft, verliest het gewenste contact met "de hemelen". Iets wat het toedienen van de sacramenten, het oplossen van problemen en het bekomen van gunsten in het gedrang kan brengen. Wie bijvoorbeeld het Bijbelse smeekgebed mengt met door de kerk afgekeurde praktijken, komt in opspraak met die sleutelmacht, zoals onder meer *psalm 99,8* zegt: "Een

God van vergeving was U voor hen, en een God van vergelding als zij misdeden”.

Vroeger kon men in heel wat vrome maandbladen dankbetuigingen lezen omwille van gunsten die men had verkregen. Men vindt ze eveneens op de muren van een aantal bedevaartsplaatsen netjes bijeengebracht. Deze gunsten hadden steeds te maken met problemen betreffende de gezondheid, het werk, menselijke verhoudingen... Kortom, de eeuwige ellenden der mensheid, waarvan men de oplossing van God, van Jezus, van Maria en de heiligen verwacht. De recentere en meer profane vorm van theologie vindt een dergelijke eeuwenoude traditie ‘voorbijgestreefd’.

Verdiepen we ons in enkele sacramenten. Men kan ze eveneens als merkwaardige gunsten beschouwen.

13.2.1. Het doopsel

Als een kind gedoopt wordt, heeft er een ritueel plaats dat geleid wordt door een priester die hiervoor een magische inwijding - het priesterschap - heeft ontvangen. Als men doopt in de naam van de Vader, de Zoon en de H. Geest, is dat niet zomaar een nominalistische formule zonder weerklink of een familiale viering zonder meer. De woorden, de gebedsformule, roepen de H. Drie-eenheid op. Er gebeurt iets wezenlijks op dat paranormale gebied. Zoals bekend in o.m. de acupunctuur, circuleert de fijne energie in het lichaam volgens speciale banen, die meridianen worden genoemd. Bevoegde zieners zeggen ons dat tijdens het doopsel de meridiaanlijnen in het fijnstoffelijke lichaam van de dopeling zich wijzigen.

Uit de onderwereld

Beschouwen we een nieuw leven nog voor de conceptie. Wil een vrouw in een archaïsche maatschappij zwanger worden, dan zal zij naar een plaats gaan waar de geesten der voorouders zich bevinden. Elke oude cultuur kent zo’n plaatsen. De toekomstige moeder bidt tot hen opdat een goede geest haar kind zou bezielen. De bevruchting is voor haar naast een biologisch gebeuren ook een sacrale aangelegenheid. Fortune zei ons al dat bij de seksuele gemeenschap van man en vrouw de beide aura’s zich op het ogenblik van het orgasme tot één enkele aura verenigen die tot ver in de andere wereld reikt (7.3.3.).

Is de eicel bevrucht, dan, zo beweren mantisch begaafden, stijgt korte tijd daarna vanuit het centrum der aarde - niet vanuit hogere sferen - een schim op, die rond de bevruchte eicel komt hangen en deze bezielt. Indien dit niet gebeurt, sterft de eicel na enkele dagen af. De pas gecontacteerde schim ziet er bij een bevruchting askleurig en stofferig uit. Denken we aan de formule van Aswoensdag die in verband staat met het geloof in moeder aarde (*Gen. 3;19*): “Gedenk dat ge van stof en as zijt en tot stof en as zult ge terugkeren”. Bij de dood gaat, normaal gezien, de schim terug naar de onderwereld. Eens de eicel bevrucht en geadopteerd is door een schim, hangt deze tijdens de duur van de zwangerschap rond de moeder. Wordt het kind geboren, dan kleeft deze schim aan het kind. Tijdens de puberteit trekt ze volledig in het opgroeiende kind. Enkel een nauwe band net rond het biologische lichaam blijft mantisch merkbaar. De puber heeft nu genoeg fijnstoffelijke energie om seksbewust te worden. Blijkt deze energie toch niet krachtig genoeg, dan vertraagt dit de biologische verschijnselen, eigen aan de puberteit. Bij een opgroeiend meisje komen dan bijvoorbeeld de maandstonden niet of te laat door.

Geoffrey Hodson, *The miracle of Birth*³ (Het mirakel der geboorte), noteert bij elk van de negen maanden durende zwangerschap, wat hij mantisch ziet van het embryo. De antroposoof R. Steiner (1861/ 1925), - antroposofie is een vorm van occulte wetenschap - beschrijft in zijn boek *Hoe verkrijgt men bewustzijn op hogere gebieden?*⁴ dan weer wat hij fijnstoffelijk

waarneemt bij een kind en dit vanaf de geboorte tot aan de volwassenheid. Zo vullen Hodson en Steiner elkaar aan in de beschrijving van de occulte ontwikkeling van een mens.

Ook vandaag getuigen mantisch begaafden dat tijdens of kort na de bevruchting al een ziel uit de aarde omhoog stijgt, en zich vastzet rond de bevruchte eikel. In grote lijnen bevestigen zij wat Hodson en Steiner beschrijven.

Dat de schim gewoonlijk uit de aarde komt, betekent dat ze zich meestal in de buitennatuur situeert, bij de goden die goed-en-kwaad vertegenwoordigen. Ze komt niet vanuit de bovennatuur. Dit zegt heel wat over de sacrale positie of het occulte statuut van de meeste mensen.

Moeder aarde

Overall ter wereld treft men de resten aan van het geloof in de aardmoeder. C.J. Bleeker, *De moedergodin in de oudheid*⁵ wijdt er een heel hoofdstuk aan. De mens beseft zijn occulte band met de aarde en put hierdoor levenskracht uit een mysterieuze ‘heilige’ bron. Van die levenskracht hangt zijn verdere leven af. Mensen met weinig occulte levenskracht zijn vatbaar voor tegenslagen, ziekte en misrekeningen allerhande. Mensen met een overvloed aan levenskracht ‘lukken’. Het besef dat de aarde levenskracht schenkt, heet men met G. Van der Leeuw het dynamisch aspect van de aardverering. We vinden er nog sporen van terug bij diegenen die zich bijzonder sterk met de aarde verbonden voelen. Zo kuste paus Johannes Paulus II (1920/ 2005) telkens de aarde bij een bezoek aan een land, na uit zijn vliegtuig te zijn gestapt. Dat gebruik herinnert ons aan de romans van F. Dostojewski waarbij de personages, bij het verwerken van zwaarwegende situaties, eveneens de aarde kussen, zoals de Russen dat indertijd deden. Er is tussen de mens, voor zover hij niet gedesacraliseerd leeft, en de aarde, als uitwendig teken van een “heilige levenskracht” een band die even primair, irrationeel en onverbrekelijk is als die van een kind met de moeder. Het leven dat uit de aarde komt, wordt als goddelijk ervaren. Planten, dieren, mensen kunnen niet zonder haar. “Moeder aarde” bezit en geeft het leven. Ook na de dood wordt het lichaam van de mens aan haar toevertrouwd. In haar binnenste heerst de aardgodin over het dodenrijk maar haar invloed reikt tot ver in het rijk der levenden. Zo begrijpt men dat heel wat culturen het aardorakel in zijn vele vormen raadplegen.

Gaia was in het oude Griekenland behalve de moeder van het leven ook aardgodin. Men ging bij haar ten rade, onder meer via haar orakel te Delphi. Daar zat de pythia, de orakelpriesteres, als medium op haar gewijde drievoet en ademde er de bedwelmende dampen in, die uit spleten in de aardkorst omhoog kwamen. In die vervoerde toestand werd ze het medium van de aardgodin. Zoals Bleeker zegt, heerst deze godin volgens de “harmonie der tegengestelden”, volgens een demonische orde, die goed-en-kwaad, heil en onheil brengt. De levensschim die uit de aarde opstijgt en zich in een bevruchte eikel nestelt, situeert zich meestal in dit animistische systeem, in de buitennatuur, met zijn demonische en satanische eigenschappen. Deze tonen zich onder meer wanneer men de kundalini- of geslachtskracht wakker maakt buiten de H. Drie-eenheid om. Buitenbijbelse, onderwereldse voorouderzielen en godheden bepalen dan mee de natuur van de schim en treden op als verwekkers. N. Söderblom, *Das Werden des Gottesglaubens*⁶ (Het ontstaat van het godsgeloof), sprak van ‘Urheber’, van veroorzakers.

In de mate dat deze veroorzakers buiten, ja, tegen de H. Drie-eenheid in leven, in diezelfde mate zoeken zij de levenskracht waarvan zij moeten leven, niet bij hun Schepper, maar elders, b.v. bij hun nageslacht, zo bijvoorbeeld bij de zwangere moeder en haar kind. En dus

creëren zij een vorm van vampirisme. Deze nood aan levenskracht toont zich des te sterker wanneer men via de buitennatuur aan occultisme of magie doet. Buitenbijbelse goden eisen energie, hun magie vergt nu eenmaal zeer veel levenskracht. Vandaar ook de verregaande vermoeidheid die heel wat sensitieven voelen bij zulke buitenbijbelse magieën of gezelingen (11.2.).

Bijbelse rituelen

Ook Bijbelse rituelen, waarbij de bemiddelaars niet echt gewetensvolle mensen zijn, kunnen zeer vermoeiend overkomen. Naar uiterlijke vorm zijn de rituelen dan schijnbaar wel Bijbels, naar inhoud echter buitenbijbels. In hun diepere ziel - het occulte statuut - hebben zo'n priesters dan geen contact met Godbevriende wezens, maar met wezens van de buitennatuur en alle wisselvalligheden hieraan eigen. Het is tragisch dat dit veelal een onbewust proces blijft.

Hieraan kan nog toegevoegd worden dat niet alleen sensitieven, maar ook niet-sensitieven die zo'n rituelen bijwonen, eveneens inboeten aan levenskracht. Zij voelen dit echter niet onmiddellijk maar draaien uiteindelijk wel op voor dit verlies. Het kan zich jaren later nog uiten in tegenslagen allerhande. Hoewel erg lastig in heel wat situaties, is de sensitief er uiteindelijk beter aan toe. Hij wordt bij wijze van spreken gewaarschuwd bij plaatsen, situaties en personen die, wat de levenskracht betreft, bedreigend overkomen en hij kan ze trachten te vermijden.

Worden de Bijbelse rituelen echter naar behoren uitgevoerd, met gewetensvolle dienaars en bijgestaan door een devote groep gelovigen, dan worden zeer krachtige energieën gegenereerd die bijzonder weldadig overkomen. Verwijzen we naar de anonieme getuigenis bij de viering van een jubileum (7.2.4.). De geconcentreerde aandacht van de vele aanwezigen maakte dat hier een fijnstoffelijke gedachtevorm werd opgebouwd die nadien als recipiënt diende om een hogere energie te ontvangen en te kanaliseren. Het ligt voor de hand dat de sacramenten, die occulte rituelen zijn, veel krachtigere gedachtevormen opbouwen, die versterkt door het gemoed, de wil en de aandacht van vele gelovigen, nadien als vorm dienen om die zeer hoge Trinitaire energie op te vangen en te verdelen.

Sensitieven voelen de tintelingen hiervan bijvoorbeeld in hun handen, in hun kruinchakra, of in heel hun lichaam. Zieners 'zien' vele lichtende puntjes als dragers van een uiterst fijne energie in de aura's der gelovigen trekken. Het geeft een bijzonder weldadig gevoel. Men voelt zich nadien 'opgeladen', de aura is groter en lichter geworden. Een zeer grote energietoever leidt zelfs tot... slaperigheid. Men voelt zich zalig, voldaan en tevreden. Zij die vertrouwd zijn met andere paranormale Bijbelse inwijdingen, vergelijken die toestand enigszins met het voldane gevoel dat zij ervaren na gemeenschap gehad te hebben met hun huwelijkspartner. Het elkaar graag zien is hier helemaal niet zonder belang, want het wijst erop dat al meerdere van hun fijnstoffelijke lichamen op elkaar zijn afgestemd. Zoals gezegd worden bij de ideale gemeenschap de zeven fijnstoffelijke lichamen van beide partners met elkaar verenigd, waardoor het veel meer is dan "alleen maar" een fysische aangelegenheid (9.2.2.). Dit samen in elkaar bestaan, waarbij men zich bijzonder bewust is van het feit dat men beeld en gelijkenis is van God en zich in Zijn schepping inleeft, genereert eveneens hoge sacramentele energieën. Niet verwonderlijk dat mystici hun vervoeringen beschreven in beelden met een erotische inslag. Wie dat als platte profane seks interpreteert, doet aan die werkelijkheid op een wraakroepende wijze tekort.

Verwijzen we nog naar *Matth. 26:37*, waar Jezus, Petrus en nog twee andere leerlingen

te Getsemane gingen bidden. Een gebed in het bijzijn van Jezus moet zeer veel energieën hebben opgewekt. Nadien vroeg Jezus aan Zijn leerlingen om op de plaats waar zij waren, te blijven bidden, terwijl Hijzelf iets verder ging. Toen Hij bij hen terugkwam, vond Hij hen tot driemaal toe in slaap. Sommige mantisch begaafden stellen dat de zeer grote toename van fijnstoffelijke energie, de ‘heiligheid’ hier wel eens de reden van die slaperigheid van de apostelen zou kunnen zijn.

Dopen met water

Gisela Graichen, *De nieuwe Heksen*⁷, zegt: “Neem dit kopje met water, je kunt er een Kirlian-foto van maken (4.2.2.). Daarna richt je al je liefde op dat kopje en neemt nogmaals een foto, en dan zie je welke enorme uitstralende kracht dat kopje opeens heeft. Met de gedachte kun je vernietigen. Maar je kunt met gedachten ook helen, genezen”. Water heeft ook fijnstoffelijke eigenschappen en is heel wat meer dan slechts een chemische binding van zuurstof en waterstof. Als reeds de gewone concentratie van de gedachte de occulte eigenschappen van water wijzigt, dan kan men zich voorstellen dat het wijden van water een nog groter effect kan hebben.

B. Ledein, *Les étonnantes possibilités du pendule Egyptien*⁸ (De verbazingwekkende mogelijkheden van de Egyptische pendel), beschrijft de wijze waarop aan water levenskracht kan toegevoegd worden. Die handelswijze heet ‘magnetiseren’. Men concentreert zich op het water en voegt er gedachtekracht aan toe. Gedachten ‘werken’ in de fijnstoffelijke wereld. Met bijvoorbeeld een pendel kan nagegaan worden wanneer het water zijn verzadigingspunt heeft bereikt. De pendel geeft ons inderdaad een bewuste vertaling van een onbewust antwoord op een gestelde vraag. Een goede ziener kan het ook zonder dergelijke attributen. Ledein zegt dat geen enkele gedachte zonder kracht is, en dat ze elk een specifieke invloed hebben op hun omgeving. Men zou het sterk gemagnetiseerde water enigszins kunnen vergelijken met een fetisj (7.5.). Door het magnetiseren krijgt het water genezende eigenschappen. Deze zijn in sterkte en kwaliteit afhankelijk van het niveau van de magnetiseur.

Leadbeater Ch., *De wetenschap der sacramenten*⁹, vult aan: “Water is een bijna universeel oplossingsmiddel en neemt gemakkelijk alle soorten van omringend magnetisme in zich op zodat, wanneer het uit een leiding of een reservoir komt, het zeker al verschillende soorten van magnetisme in zich heeft opgenomen. Voor ons doel, het doopsel, hebben wij water nodig, dat magnetisch absoluut zuiver is. Daarom drijft de priester er alle onzuiverheden uit. Wij zouden kunnen zeggen dat hij het etherisch, astraal en mentaal filtert, maar in de plaats dat het water door de filter gaat, stuurt hij via de kracht van de gedachte de filter door het water en drijft hij er alles uit wat onwenselijk is. Indien hij helderziend mocht zijn, zal hij de onzuiverheden waarschijnlijk als een grijze wolk waarnemen en zal hij de voldoening hebben zelf te kunnen zien dat zijn pogingen werkelijk het gewenste gevolg hebben.” Leadbeater gebruikt de termen “etherisch, astraal en mentaal” voor de steeds ijler wordende fijnstoffelijke lichamen.

Herinneren we eraan dat men doopt met gewijd water. De wijding van het water tijdens de wake van de paasnacht zorgt ervoor dat het bijzonder sterk met levenskracht geladen wordt.

Zoals al aangehaald, vergeeft het doopsel wel de karmische schuld (12.2.5.), maar de kerkvaders leren dat de gevolgen ervan eerst moeten weggewerkt worden. Zonden tegen de Heilige Geest - de zeer zware zonden - zo stellen ze, worden niet vergeven maar moeten uitgeboet worden. Dit is niet zo vreemd. Wie een grote som geld steelt, kan hierover zijn oprechte spijt betuigen. Dat is echter niet voldoende. Hij moet het gestolen geld ook teruggeven.

Mensen worden gedoopt omdat ze met een zekere karmische schuld ter wereld komen. Hun zielelichaam is in meerdere of mindere mate ‘bevlekt’. Alleen Jezus en Maria, Zijn moeder, kregen in tegenstelling hiermee hun zielelichaam niet uit de aarde, maar rechtstreeks uit de H. Drie-eenheid. Ze zijn hierdoor “onbevlekt ontvangen”. Deze term slaat op de occulte structuur van hun zieleleven, niet op het al of niet hebben van seksuele gemeenschap.

Het doopsel, helderziend waargenomen.

Mantisch begaafden zeggen ons dat bij het doopsel de kundalini in de mens spierwit wordt. Hij komt ook niet meer uit de aarde met haar titanische en demonische kenmerken, maar vanuit de verheerlijkte Christus, met wie we van dan af verbonden zijn. De apostel Paulus zegt dat we in het doopsel sterven en verrijzen met Christus. Wat in ons aardgebonden was, sterft, en een nieuw en hemels leven wordt ons bijgebracht. Ons diepere wezen wordt aanvaard, uitgezuiverd en op een hoger energetisch peil gebracht.

Heel wat fijnstoffelijke boze wezens trachten het ritueel van het doopsel echter af te bouwen, zoals ze dat overigens bij alle sacramenten willen doen. We komen op deze afbouw nog terug in het onderdeel dat handelt over het gebed. Ook als de priester zijn aandacht niet bij de doop heeft, of als zijn uitstraling niet goed is, werkt dit afbouwend. Doet men bijvoorbeeld in dezelfde kerk een doop net na een begrafenis, dan kleeft de fijnstoffelijke en schadelijke uitstraling van alles wat met de begrafenis te maken heeft (1.3.), nog aan de kleren van de priester en trekt bij het doopritueel gemakkelijk in het kind dat gedoopt wordt.

13.2.2. De biecht

Herstel van levenskracht.

Beginnen we ook hier met een verwijzing naar de occulte levenskracht. P. Schebesta, *Oorsprong van de godsdienst*¹⁰ zegt dat een neger die bestolen of beledigd wordt, geen materiële schadevergoeding van de dader eist en evenmin een straf. Wel wil hij herstel van levenskracht. In het ontvreemde voorwerp zat immers een deel van zijn occulte levenskracht. Die is hij nu kwijt en dat is voor hem veel erger dan het verlies van het materiële voorwerp op zich. Daarop steunt ook de hele economisch-juridische orde van sacrale gemeenschappen. Dit verklaart ook waardoor in echt ongeschonden culturen, waar de ontworteling van de moderne beschaving zich nog niet heeft doorgezet, diefstal zo zeldzaam is. Degene die steelt, weet dat hij zich aan een occulte weerbots mag verwachten. Ook weet hij dat de voorouderzielen en de godheden van de benadeelde “een waakzaam oog in het zeil houden”. Dat werd bijvoorbeeld geïllustreerd door het verhaal van het gestolen geitje en de magische weerbots die de dieven ondergingen (12.1.1.). Zo vertelt ook Attilio Gatti dat hij eens zeer waardevol filmmateriaal in een verloren dorp in Midden-Afrika moest achterlaten. Slechts twee jaar later kon hij het komen halen. Hij vond er alles terug, totaal onaangeroerd.

Herinneren we eraan dat men in een aantal culturen de hand van een dief gewoon afhakte. Verwijzen we hier naar *Marcus 9;43*: “Als je hand je ten val brengt, hak haar dan af; je kunt beter verminkt het leven ingaan dan met twee handen in de hel verdwijnen”.

De natuurreligie

In iedere religie worden geesten aanbeden. Wat men doorgaans natuuraanbidders of heidenen noemt, zijn mensen die de ‘geest’ in de ‘natuur’ aanbidden. Zij zien de natuur als uiting van een hogere macht, van een heilig fluïdum en aanbidden deze macht via zijn uitingen. De oude Griek die de zon aanriep, richtte zich tot de zonnegod Phoebus Apollo, het geestelijk element dat zich via de zon toonde. Met andere woorden, in de zogenaamde natuur-

religie wordt de natuur in haar religieuze overbepaaldheid beschouwd. De natuur is niet alleen wat de wetenschap ervan zegt, maar nog heel wat meer. De Griek bidt niet tot de zon die licht en warmte geeft via scheikundige processen, wel tot het fijnstoffelijke wezen dat de zon beheerst en alle leven op aarde mogelijk maakt. Net zomin als men in de kerk bidt tot een houten of stenen beeld van Maria of Jezus. Men richt zich tot de werkelijkheid die doorheen het beeld vertegenwoordigd wordt. Het beeld is geen profaan symbool, wel een mediale schakel, hier naar Maria of Jezus. Zo is de zon voor de religieuze mens ook meer en anders dan de moderne natuurwetenschap ze ziet. Wie ze louter zintuiglijk beschouwt, ziet ze niet in haar volle werkelijkheid. In de natuur ervaart de religieuze mens de hogere en heilige macht of zelfs de godheid die zich toont.

Schebesta¹¹ zegt dat in alle religieuze ervaring een macht aan het werk is die meer en anders is dan het gewone verschijnsel op zich. Vandaar ook de schroom, de eerbied, het ontzag en de huivering die opkomen bij de ontmoeting met een krachtvol gebeuren en wat daarmee samenhangt: een ‘andere’ werkelijkheid die hoger en ‘heilig’ is.

Zo is ook de donderslag voor de archaische mens meer dan een geluid. Hij heeft van dit natuurfenomeen natuurlijk eerst een gewone ervaring met de zogenaamde ‘natuurlijke’ uitleg die daarbij past. Hij begrijpt de samenhang tussen de drukkende warmte, de wolken die plots opdagen, de wind, lichtflitsen, donderslagen en regen. Net zoals wij allen. Maar hij vindt dat dit gebeuren meer dan één reden heeft. Het is ‘overbepaald’. Ook iets anders toont zich samen met de donderslag. Schebesta schrijft: “Er is niets dat meer schrik aanjaagt voor de negritos - hier de Semangs - dan het naderen van het onweer en het rollen van de donder. Het onweer op het schiereiland (opm.: Maleisië) is niet buitengewoon en dus niet schrikwekkend. Maar neemt het geluid van de donderslagen toe dan wordt iedereen stil. Allen zitten dan weggestoken in hun schuilplaatsen en bekijken angstig en stil de hemel. Zo herinnert de schrijver zich een hevige donderslag die iedereen op de been bracht. Er werden grote vuren aangestoken. Vrouwen liepen van de ene schuilplaats naar de andere. En kijk, met een handmes opende men de kuit. Het bloed vloeyde eruit. Men ving het op in een bamboe, waarin het met een beetje water vermengd werd. Het werd daarna in de richting van de hemel geworpen, terwijl men woorden riep. Men richtte zich tot de gemalin van de dondergod om haar te vragen alles daarboven in orde te brengen. Daarna richtte men zich tot de god zelf en riep: “Oh! Oh! Grootmoeder van daarboven! Ik gooi mijn schuld naar u. Ik betaal ze bij de dondergod. Ik ben niet meer verstokt. Ik betaal mijn schuld. Aanvaard ze, mijn schuld, ik betaal ze. Gij, Grootmoeder van hierboven, laat u gelden!”

Een algemene schuldbekentenis

In de documentaire reeks “*Nonkel Pater*”¹² op de zender Canvas, blikken voormalige missionarissen terug op hun tijd in Congo. Een “reizende pater” vertelt dat hij er tijdens zijn verblijf in een bepaalde streek aankwam waar het al maanden niet meer geregend had. Vele dieren stierven er van dorst. Hij bezocht een klein dorp, doopte er zoals gebruikelijk de pasgeborenen en gaf zwaar zieken het H. Oliesel. Ook hoorde hij de biecht. Toen hij ‘s nachts in bed lag merkte hij dat het hele dorp wakker bleef en zich verzamelde. Men begon vuren aan te leggen. Dan begon men op de trommels te slaan om de kwade geesten die - zo geloofde men - de droogte veroorzaakten, te bezweren. Een kip werd geslacht. Men sneed ze vervolgens de kop af en liep ermee rond alle hutten zodat in het hele dorp bloeddruppels op de grond vielen. Vervolgens volgde tot grote verbazing van de pater een algemene schuldbekentenis. Iedereen beleed publiek de fouten die hij of zij bedreven had.

De pater voegde er in de tv-uitzending aan toe dat hij met de theologie die men hem in

het seminarie in Leuven had bijgebracht, hier niet veel kon doen. Hij vroeg zich af wat nu de ware biecht was: de biecht die hij individueel had gehoord, of de biecht die de mensen in het dorp publiek hadden beleden. Hij besloot dat hij het christelijke biechtsacrament wel zinvol vond, maar dat het boetesacrament hem nu toch wat oppervlakkig leek in vergelijking met de collectief doorleefde biecht van het hele dorp.

Toch is er een hemelsbreed verschil. De collectieve schuldbelijdenis richt zich tot de geesten van de buitennatuur die - in de mentaliteit van het volk - de droogte veroorzaken. Zij moeten gunstig gestemd worden met een offer, hier met de levenskracht aanwezig in het bloed van de kip. Ook gelooft men dat de geesten de droogte hebben veroorzaakt omdat men ze heeft verwaarloosd; het gekende 'nec.ligere' in de plaats van het 're.ligere' (1.3.). Vandaar ook dat iedereen die fout toegeeft en ze publiek, samen met andere fouten, opbiecht.

De biecht die de pater hoorde is van sacramentele aard. Het is een ritus door Christus ingesteld, situeert zich daarom in de bovennatuur en geeft dan ook bovennatuurlijke, geen buitennatuurlijke levenskracht. Dat de sacramentele biecht hem oppervlakkig leek, kan erop wijzen dat de eeuwenlange greep van de geesten en voorouderzielen nog veel sterker doorweegt in de onbewuste ziele diepten van de bevolking dan hun nog recente bekering en sacramentele biecht. Zoals al eerder aangehaald vraagt een bekeringsproces tijd. Niet alleen de bewuste lagen, ook en vooral de on- en onderbewuste lagen in de mens moeten doordrongen worden van die hogere energie. Zieners stellen dat zo'n proces zelfs méér dan één leven kan vereisen. Tot zover enkele beschouwingen bij het boetesacrament.

Het onbewuste kwaad

Dat de mens heel wat onbewust kwaad in zich kan dragen, werd al aangehaald toen het on- en onderbewuste ter sprake kwam (2.5.). De hoogmoed, de ijdelheid van sommigen belet hen om op een werkelijkheidsgetrouwe manier zichzelf te onderzoeken. *Psalm 19 (18)* waarschuwt ons voor zulke vorm van kwaad: "Wie, Heilige Drie-eenheid, is zich van alle fouten bewust? Zuiver ons in alle geval van het onbewuste kwaad". De Bijbel spreekt in dit verband van "het hart en de nieren" als de zetel van deze ziele diepten.

Trygve Braatoy, *Uit de praktijk van een psychiater*¹³ stelt vast dat vele van zijn patiënten over religie en moraal tobben en gebukt gaan onder een religieus zondebesef. Hij zegt dat een zekere Ole Hallesby, toen de invloedrijkste theologieprof in Noorwegen, een Godsbeeld verspreidde dat van de levende Bijbelse Godheid sterk afwijkt en dat Braatoy als volgt karakteriseert: "Een wreedaardige God, waardoor de melancholicus eigenlijk gelijk krijgt in zijn redenering, want van zulk een God kan men geen begrip van zijn moeilijkheden verwachten".

St.-Augustinus van Tagaste (254/ 430) vroeg zich in zijn tijd al af of wij de 'karikatuur' van God niet met de ware idee van God verwarren. Wij zien God teveel volgens onze subjectieve ervaringen en toestanden.

De Duitstalige Franz Kafka (1883/ 1924) en auteur van *Het vonnis* en van *Nasporingen van een hond* ging zijn hele leven gebukt onder zo'n onbegrijpelijk schuldbesef. Hij gedroeg zich als een schuldige, die echter de juiste wezensaard van een onvergeeflijke fout niet kon achterhalen. In die zin gelijkt hij op Makolopembe (7.5.3.) die meende een soort 'bezonnen' onheil in zich te dragen.

In Kafka's roman "*Het vonnis*" wordt de hoofdfiguur door een mysterieus, hoger gerecht aangeklaagd, beschuldigd en gestraft, maar mag de beschuldiging niet kennen. Noch hij, noch zijn advocaat kunnen het dossier inkijken en moeten trachten uit de verhoren af te leiden wat juist het misdrijf is. Kafka voelt blijkbaar aan dat de gedesacraliseerde en verlichte mens erg vervreemd geraakt van zijn diepere wezen. Die vervreemding maakte dat hij zich verder met een soort van niet meer te achterhalen schuld belaste.

H.J. Schoeps, *Over de mens*¹⁴ zegt dat Kafka in de voortdurende indruk leeft dat men beheerst wordt door wetten, die men niet kent. Kafka's roman *Nasporingen van een hond*, drukt dit Godsoordeel zinnebeeldig uit. Een hond vertelt hoe 'het volk' der honden al vele generaties terug een verkeerde weg is opgegaan. Deze 'fout' of 'zondeschuld' weegt zwaar door op het huidige hondengeslacht. De oorzaak is onbekend, maar de last is zwaar om dragen. Schoeps licht de term 'hond' toe. *De Talmoed*¹⁵, een belangrijk Joods religieus boek, heeft het over een onheilsvoorspelling waarin gezegd wordt dat de eindtijd een tijd van 'verschrikkingen allerhande' zal zijn. De eindtijd gaat de komst van de Messias vooraf. "Hierbij zullen de gezichten der eindtijds mensen zijn als de gezichten van honden". Het is voor Kafka alsof die onheilsvoorspelling uit de Talmoed dagelijkse werkelijkheid geworden is. Kafka meent dat men een zondeschuld en een naderen van de eindtijd moet vooropstellen om de afbouw te begrijpen die zich in onze Westerse cultuur voordoet.

Mensen die de herbelichaming of reïncarnatie voor een mogelijke hypothese houden, stellen dat fouten uit een vroeger bestaan kunnen doorwegen op het huidige. Kafka begrijpt dat op een ernstige overtreding een schuldbesef volgt. Als de mens dus een indringend gevoel van schuld ervaart, kan het niet anders of hij moet ergens een zware overtreding begaan hebben.

Indien hij en eigenlijk wij allen een schuld vooropstellen dan wordt zijn en onze existentie, in haar absurdheid, in de schijnbaar willekeurige slagen van het lot, begrijpelijk. Kafka maakt een soort van inductie, een terugwaartse redenering: indien wij belangrijke fouten maken, dan wordt onze cultuur onleefbaar. Welnu, onze cultuur lijkt onleefbaar, dus moeten wij belangrijke fouten gemaakt hebben.

A. Brunner, *Geschiedelijkheid*¹⁶, (Historiciteit), licht toe dat men onder deze titel twee dingen kan verstaan. Er is enerzijds de mens die geschiedenis heeft én maakt. Hij is door het verleden gevormd, maar ontwerpt in het heden. Maar anderzijds betekent 'Geschiedelijkheid' ook het feit dat de belangrijkste factoren die onze levensloop mee bepalen ons zo goed als totaal onbekend zijn. Dit moet dan niet alleen psychiatrisch begrepen worden, maar vooral lotsanalytisch. Kafka en met hem een aantal tijdgenoten voelen zich 'schuldig', maar weten niet juist aan wat. Het onbekende staat hier model voor de duiding van ons leven.

De gezichten van honden

Kafka schrijft dat in de eindtijd de gezichten der mensen als de gezichten van honden zullen zijn. We kunnen zijn mening afdoen als één van vele en ze naast ons neerleggen. Het is niet meer dan een literaire beelddraak. Wie haalt het overigens in zijn hoofd om mensen te vergelijken met honden. Zoiets is de mens onwaardig. We staan met onze beschaving toch oneindig ver boven het rijk der dieren verheven. Zo menen we.

Of hebben sommigen nog wel iets van een dier in zich? Een aantal zieners beweert dat dit inderdaad het geval is. Zij merken in de aura van sommige mensen een dier, hun machtsdier. Het hele hoofdstuk "over mensen en dieren" bracht deze band ter sprake. D.

Fortune, pater Trilles en Sterley getuigden over fijnstoffelijke uittredingen waarbij de schim de gedaante van één of ander dier vertoonde (10.4). Verwijzen we naar de wilde rituelen der chlysti's (9.3.2.) waar de deelnemers tijdens een orgie huilden en blaften als wilde dieren. Denken we aan Castaneda die verhaalt hoe hij fijnstoffelijk uittreedt en als een arend de andere wereld 'invliegt' (10.1.1.) of aan de Griots die ons zegden dat een voorouder het vermogen bezat zich in een gier te veranderen om zijn onmetelijk grondgebied te bewaken. De magiër Drukpa Kunle wist ons te vertellen dat een welbepaalde lama zijn leven had verbeuzeld en herboren werd als een ezel (9.3.3.). Ook Leadbeater stelde dat een verdorven mens in zijn fijnstoffelijk lichaam een sterke band vertoont met één of ander dier.

De Kai, de pygmeeachtige inwoners van Melanesië, geloofden dat na de dood van de mens de ziel van peil verlaagt. Zij wordt een dierlijke ziel, daarna insectenziel en desnoods sterft zelfs dat peil. Clouzot beschreef hoe de drie meisjes die werden ingewijd in de riten der Braziliaanse Candomblé iedere eerbied voor zichzelf verloren en iedere schijn van menselijk gedrag aflegden. Zij zetten zich, viervoetige dieren gelijk, op handen en voeten om de voorgeschotelde gerechten op te likken. Ook de Bijbel verhaalt hoe de vorst Nebukadnessar een dierlijk gedrag vertoonde en zelfs gras begon te eten. Herodotus bericht ons dat in de Egyptische stad Mendes, de vrouwen op de marktplaats gemeenschap hadden met bokken. Basiel Tanghe zegt dat voor de Nbandi, de slang hun god is (10.2.5.). "Schiet niet missionaris!" roept het stamhoofd der Fang tot pater Trilles "want door het dier te doden zoude ge mij gedood hebben. De slang is mijn elangela." K. De Jong vertelt hoe een heks uittrad als uil en een kind tot bloedens toe verwondde. Hij verhaalt ook hoe een man achtervolgd werd door twee tijgers. Bij één van hen kon men een poot afhakken. Wat later werd in de buurt een zekere Choe Toe-shi met een zwaar verwonde hand aangetroffen. Chr. Dedet laat in Zuid-Gabon een stamhoofd aan het woord wiens broer bezit nam van het lichaam van een gorilla en zo heel wat vrouwen geweld aandeed. Tot de gorilla werd neergeschoten. Wat de dood van die broer tot gevolg had. Pater Diego vertelt een gelijkaardig verhaal. Hij werd aangevallen door een kaaiman. Gelukkig kon hij het dier doden. Het leidde tot de dood van de indiaan die in de kaaiman was ingetreden.

Al deze getuigenissen als onzin afdoen ligt niet echt voor de hand. Maar dan blijft de hypothese dat sommigen in hun ziele diepten inderdaad iets hebben van een dier. Niet dat dieren op zich slecht zijn. Het gaat om de wezens die de dieren bezielen. Maar van een mens wordt wel een hoger peil verwacht. Als hij dat niet heeft, als hij echt onder de verwachting blijft en zich hardnekkig niet wenst te verheffen tot een meer geestelijk niveau, dan lijdt zijn hele verdere evolutie daar onder. Dan vertoont zijn gezicht bij het aanbreken van de eindtijd mogelijk enige gelijkenis met het gezicht van een hond, zoals Kafka het stelde.

Jeremias 2,26 waarschuwde ons reeds (10.5.): Als het huis van Israël tot de boom zegt: "mijn vader zijt gij", of tot de steen: "gij hebt ons gebaard", dan vereert Israël niet de God van de Bijbel, maar één of andere natuurgeest aanwezig in de boom of de steen. Herschrijven we deze tekst zodat hij meer aansluit bij onze steekproeven: "Als het huis van Israël tot de slang zegt: "mijn vader zijt gij", of tot de krokodil: "gij hebt ons gebaard", dan vereert Israël niet de God van de Bijbel, maar één of andere natuurgeest.

Dan wordt ook de tekst van *Daniël 7:9/14* begrijpelijk. De profeet Daniël zegt dat het rijk van God gelijk is op een mens, zoals de rijken van deze wereld op dieren gelijken. Hier tegenover stelt hij de Mensenzoon, een van Godswege gezonden figuur die niet dierlijk is. Deze Mensenzoon, Jezus, gaat inderdaad het gevecht aan met de lagere en dierlijke wezens die ons in hun greep houden. Hij deed dit al tijdens zijn nederdaling ter helle, waar hij de

machten en krachten aan zich onderwierp. Hij doet dit voortdurend voor wie zich in gebed tot Hem richt.

Daar waar buitenbijbelse religies zelden of nooit een definitieve oplossing geven en in een uitzichtloze tragiek vervallen, wordt het echt tragische in het christendom overwonnen. Volgens deze religie heeft de H. Drie-eenheid uiteindelijk het laatste woord en is er niets echt tragisch. Ook Kafka leefde in die Messiaanse hoop.

13.2.3. De eucharistie Een machtsgebeuren

Staan we vooreerst even stil bij de mythe. Elke archaïsche cultuur kent mythen. Ze gelden als een verklaring voor het geheel of voor onderdelen van de werkelijkheid. De mythe is wezenlijk een verhaal dat als thema de occulte levenskracht heeft. “In den beginne” geschiedde een welbepaalde sacrale daad. Door die mythe te herhalen stelt men die daad, samen met de fijnstoffelijke energie die zij genereert, telkens opnieuw tegenwoordig. Daarom blijven mensen van een archaïsche cultuur hun scheppingsmythen steeds maar opnieuw vertellen, ook al kennen alle leden van de stam ze al. Daarom ook voelen sensitieven een energietoevoer bij het lezen van bijvoorbeeld het Bijbelse scheppingsverhaal. Dit kan zich onder meer uiten in tintelingen in de handen, in de kruinchakra of elders in hun lichaam. Zieners zeggen ons dat dan hoge, ordenende en helende energieën, en dus ook wezens, doorheen die woorden worden opgeroepen. Iets wat overigens ook bij het zeggen van Trinitaire gebeden geldt. Zoals bij herhaling al gezegd: voor de religieuze mens zijn woorden meer dan alleen maar klanken. Ze zijn dragers van energieën.

Brengt men een grote vreugde, of een groot verdriet opnieuw ter sprake, dan deelt men ook weer in dat gevoel. Iets dergelijks geschiedt bij het opnieuw doorleven van een mythe, maar dan niet op het profane, wel op het sacrale niveau, met alle energieën hieraan eigen. Van der Leeuw, *Phänomenologie der Religion*¹⁷ (Fenomenologie der religie), geeft als voorbeeld van de mythe het verhaal van de instelling van de eucharistie: Tijdens de maaltijd nam Jezus brood, richtte zijn ogen naar zijn hemelse Vader, sprak het dankgebed, zegende het brood, brak het en gaf het aan zijn leerlingen met de woorden: Neem een eet hiervan gij allen, want dit is mijn lichaam, gegeven en gebroken voor jullie . Daarna nam Hij de beker met wijn gemengd met water, richtte zijn ogen op naar zijn hemelse Vader, sprak een dankgebed, zegende de wijn en gaf hun te drinken met de woorden: neem deze beker en drink allen hieruit want dit is mijn bloed - het bloed van het nieuwe altijd durende verbond - dat voor velen vergoten wordt tot vergeving van de zonden. Telkens gij dit doet, doe dit om Mij te gedenken.

Ook *Matt. 26;26, Marc. 14;22, Luc. 22;19* en *1Kor. 11: 23vv.* vermelden de instelling van de eucharistie. Tijdens de misviering herinnert de priester eraan hoe Jezus dit tijdens het laatste avondmaal voordeed en het ook voorschreef. Zo wordt het laatste avondmaal tegenwoordig gesteld als een machtsgebeuren met dezelfde levenskracht.

Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, bezit mijn levenskracht.

Herinneren we aan de fijnstoffelijke energie aanwezig in stenen. Mineralen worden bij een aantal genezingen aangewend. Een trede hoger in de evolutie vinden we de planten. Onder meer de Bach-therapie en de homeopathie maken gebruik van de energieën hierin aanwezig. Een krachtigere energie vinden we in de dieren. Wie, b.v. als Twadekili, de energie van een slang kan aanwenden, bereikt hiermee merkwaardige buitennatuurlijke genezingen (10.2.3.). Een nog sterkere energie vinden we bij de mens. Heel wat buitenbijbelse culturen en religies maakten zich schuldig aan mensenoffers. Insiders zeggen ons dat ook vandaag nog heel wat

mensen geofferd worden omwille van hun levenskracht en dit in het kader van allerlei zwarte magieën. Men ziet dat bij het stijgen van het levenspeil ook de levenskracht toeneemt: van steen over plant en dier naar mens. Een stap verder in de evolutie staat de godmens waar o.m. Soloviev over sprak (5.1.2.). Diens energie moet alle vorige in hoge mate overstijgen.

Rest ons nog een laatste zeer grote stap: Christus, de Mensenzoon zoals Hij zichzelf bij herhaling noemt. Zijn energie en aura moeten overweldigend zijn. Juist die wereld van licht, waar Jezus van getuigt, daalt neer in de duisternis die de aarde is. Iets van dat licht werd ook door de drie magiërs op een mantische wijze gezien, wat hen aanzette tot een reis die hen naar de kerststal in Bethlehem leidde (4.1.). “Maar de duisternis kon het licht niet aan” en “de wereld heeft Christus niet erkend”, zo getuigt Johannes in de aanvang van zijn evangelie. Christus wordt geofferd. Zijn bloed vloeit. Door zijn kruisdood wordt zijn energie verlossend aangewend. Het resultaat ervan lezen we in *Joh. 6:54*. “Wie Mijn vlees eet en Mijn bloed drinkt, bezit eeuwig leven en Ik zal hem doen opstaan op de laatste dag”.

Na alles wat over de harmonie der tegengestelden (11) gezegd werd en over het feit dat de verschillende buitenbijbelse goden levenskracht stelen, is Jezus' opzet duidelijk. Wie Zijn vlees eet en Zijn bloed drinkt, deelt in Zijn hoge Trinitaire levenskracht. Dat is die fameuze 'transsubstantiatie', de omvorming van brood en wijn in Jezus' vlees en bloed. Deze levenskracht overwint de dood en leidt tot een echt eeuwig leven, een leven zonder op- en neergang, zonder de harmonie der tegengestelden. Jezus nam wel vlees en bloed, maar op grond van Zijn goddelijke levenskracht verheft Hij ze op bovennatuurlijk vlak. Daardoor ontstaat een grondig nieuwe en sterkere levenskracht die de voorbijbelse wereld redt uit de greep van gewetenloosheid en uit de 'sheol' of de onderwereld. Daarom ook wordt alles 'nieuw'. Heel de schepping ondergaat een 'upgrading', een peilverheffing. Vooral de gebeden der Byzantijnse liturgie beklemtonen dat vanaf de verrijzenis de hele schepping: de mineralen, de planten, de dieren en de mensen, baden in een nieuw en krachtig licht. Dat het meer is dan alleen maar poëtische beeldspraak zeggen ons sommige mantisch begaafden die merken dat sindsdien de mens er een sterk lichtende en uiterst fijne aura heeft bij gekregen.

Paulus waarschuwt in *1 Cor. 10:19*. “Het vlees dat men (in heidense tempels) aan afgoden offert, gaat naar boze geesten en niet naar God. Welnu, ik wil niet dat gij in gemeenschap treedt met de demonen. Gij kunt niet deelhebben aan de tafel van de Heer én aan de tafel van de demonen.”. Met andere woorden: men kan niet thuis zijn in goed én in kwaad.

Het tegenmodel

Een merkwaardig Godsoordeel vinden we, zoals al werd aangehaald (12.2.1.), bij Paulus, *1 Kor. 11:27/31*. Na de instelling van de eucharistie te hebben verteld, vervolgt de apostel: “Wie dus op onwaardige wijze het brood eet of de kelk van de Heer drinkt, bezondigt zich aan het lichaam en het bloed van de Heer. Laat dus iedereen zichzelf onderzoeken, en dan pas eten van het brood en drinken van de kelk. Want, wie eet en drinkt, eet en drinkt zich een oordeel, indien hij het lichaam niet naar waarde schat. Daarom zijn er onder u zoveel zwakken en zieken en zijn er zoveel ontslapen.”

Met andere woorden: wie in een heiligschennende graad van zonde is, ondervindt een nog grotere schade bij het op onwaardige wijze te communie gaan. Dat heeft uiteindelijk zijn weerslag op het biologische lichaam: ziekte, verzwakking, tot zelfs de dood. Om van de occulte veroordeling, waarover Paulus het ook heeft, nog te zwijgen. Dat de omgang met het heilige het nodige voorbehoud vergt, werd reeds eerder aangehaald (12.2.3.).

Wie het onschendbare, datgene wat niet mag geschonden maar wel kan geschonden worden, toch schendt, mag zich aan nare gevolgen, aan 'straffen' verwachten. Zoals *Gen. 6:3* zegt, is God, gezien het ondermaatse gedrag (vlees), niet verder verantwoordelijk voor de gave van Zijn geest. Wij staan hier voor de zoveelste toepassing van het oordeel van God. De structuur der schepping is zo dat, indien men Gods wezenseigen levenskracht mist, men geleidelijk verzwakt.

Paulus legt echter de nadruk op de modaliteit van Gods oordeel. "Terwijl wij door de Heer geoordeeld worden, worden wij opgevoed opdat wij niet met de wereld veroordeeld worden". Niet ieder Godsoordeel leidt tot een definitieve ondergang maar er zijn Godsoordelen die "met voorbehoud" zijn. Zo in de zin van: "Leer uit de nare gevolgen op uw gedrag letten zo dat gij, bekeerd, in het vervolg aan geen enkel oordeel meer toe zijt". Jezus' hellevaart is een bewijs van Gods onvoorstelbare goedheid. Hij biedt zijn heil aan, ook aan wie dit weigert. Het begrip "oordeel van God" toont de bloedige ernst van ons gedrag maar behelst volstrekt niet het begrip 'onheilsgod' waarmee men "de god van het oude testament" verwart. Integendeel.

Het onwaardig delen in Jezus' levenskracht houdt gevaren in. Dat werd onder meer geïllustreerd door het verhaal van Sofie (12.2.2.) die op een korte tijd te intens begon te bidden. Ook Gopi Krishna vertelde ons van de gevaren van een te plotse en intense meditatie (9.3.1.) waarbij een teveel aan heiligheid zijn leven in gevaar bracht.

Brengen we opnieuw in herinnering dat de mens naast zijn biologisch lichaam nog een aantal fijnstoffelijke lichamen heeft (9.2.2.) die oorzakelijk op elkaar inwerken en wel van het minst stoffelijke naar het meest stoffelijke. Wie voortdurend zijn lichaam misprijst, maakt het ziek. Wie zich voortdurend beklagt, vult de eigen aura met duistere gedachten, trekt gelijkaardige wezens aan en bezorgt zich mogelijk een depressie. Wie tegen het geweten in handelt, beschadigt de eigen hogere en fijnere lichamen. Wie zondigt tegen Jezus' heiligheid brengt schade toe aan het eigen hoogste voertuig. Maar al deze lichamen kennen hun repercussie in de lagere lichamen zodat uiteindelijk een onvoorzichtig of een onethisch handelen tot een weerslag leidt in het biologische lichaam. Dit laatste lichaam lijdt omdat er met de hogere voertuigen wat verkeerd loopt. Wordt alleen dit biologische lichaam geheeld, dan is er in de diepte van de menselijke ziel eigenlijk niets verbeterd, en is de genezing niet definitief. Dit is wel het geval wanneer men tot een vorm van bekering komt. Daarom ziet Jezus bij herhaling een verband tussen ziekte en zonde. Daarom ook zegt Hij na iemand te hebben genezen, dat diens zonden vergeven zijn. Jezus trok het kwaad van het fijnstoffelijke lichaam in zich en dat leidde tot een gezondmaking van het lichaam.

Of de omgekeerde redenering ook geldig is, blijft zeer de vraag. Men kan uit iemands' gebrekkige gezondheidstoestand niet zomaar besluiten dat die niet in orde zou zijn met zijn geweten of zijn heiligheid. Teveel getuigenissen van zwart-magisch werk en van demonische en satanische invloeden die we hier aanhaalden en die elders ook te vinden zijn, leren ons dat ook rechtschapen mensen heel wat kwaad te verduren en te verwerken krijgen. Ook dat behoort tot één der opvoedende taken van God: kwaad leren incasseren en overwinnen.

Afbouw

Niet alleen een onwaardige wijze van communiceren bouwt dit sacrament af. Ook andere factoren kunnen hierbij een grote rol spelen. Doet de priester de consecratie zonder al te veel aandacht, of is zijn uitstraling niet goed, dan tonen er zich mantisch wezens die de woorden van de consecratie herhalen, echter met tegengestelde bedoelingen. Ze trachten de eucharistie,

zoals overigens alle sacramenten, af te bouwen. En dit lukt gemakkelijker als de priester er helemaal geen weet van heeft, er niet op voorbereid is, of, zoals dat heet, niet “in staat van genade” leeft. Sensitieve parochianen gaan zich dan tijdens zo’n viering onwel voelen. Ze kunnen dan letterlijk in ademnood komen en vragen niets liever dan onmiddellijk buiten in de frisse lucht te kunnen bekomen. Vooral tijdens en onmiddellijk na de onwaardig uitgevoerde consecratie kan dit gevoel zeer acuut worden.

D. Fortune, benadrukte het al (6.4.): “De gemiddelde geestelijke is niet zeer bedreven in de techniek van het occultisme, en daarom begrijpt hij weinig of niets van zijn eigen religieuze verrichtingen. Het blijft een open vraag welke invloeden hij meeneemt naar het altaar en welke krachten hij omgekeerd weer meebrengt naar huis.” Dat het bij de overgrote meerderheid van de priesters om een onbewust proces gaat, houdt een zekere tragiek in zich.

13.2.4. Het huwelijk

Vanaf de oorsprong

De Bijbel stelt dat seksualiteit een goddelijke idee is die het feitelijke seksuele leven sticht en ordent. *Genesis 1:27* vermeldt dat God de mens schiep als zijn beeld en gelijkenis, als man en vrouw (9.4.). Wanneer de mens en wel als man-en-vrouw, Gods natuur weergeeft, dan neemt hij deel aan Gods zijswijze en verheft zich daardoor boven de anorganische natuur, de planten en de dieren. Daarom ook is seksualiteit in wezen door en door sacraal.

De Bijbel *Tob. 6:18* schrijft dat God tussenkomt in het huwelijk van Sara en Tobias (9.4.). Een engel van God zegt hen: “Vraagt aan de Heer van de hemel dat Hij jullie Zijn genade geeft en Zijn bescherming. Heb geen vrees, Tobias. Sara werd voor u bestemd vanaf de oorsprong. Aldus de engel Rafaël.” De term “vanaf de oorsprong” wordt ook vertaald door “van eeuwigheid af”. De ‘oorsprong’ die “de eeuwigheid” is, ligt in God zelf. Dit toont aan dat Bijbels gezien een aangelegenheid als een huwelijk niet als iets profaans, als een louter seculaire of aardse aangelegenheid verstaan wordt.

De intiem-seksuele omgang van man en vrouw in het huwelijk, zo schrijft Paul Tournier in *Bible et médecine*¹⁸, staat model voor de band tussen Jezus en de gelovigen. Dat verklaart waardoor mystici die hun diepe ervaringen op het gebied van geloof willen beschrijven, een term als “mystisch huwelijk met Jezus Christus” gebruikten. Een aantal mensen met een minachtend vooroordeel betreffende seks vindt zo’n woordgebruik eerder schokkend of belachelijk.

Ook in buitenbijbelse religies gelooft men dat men elkaar ook na de dood terug ontmoet. Zo werden in India de weduwen ritueel mee verbrand met het lijk van hun man. Men meende dat de man ook in de andere wereld van de levenskracht van zijn echtgenote voortleefde.

D. Fortune, *The esoteric philosophy of love and marriage* (Esoterische filosofie betreffende liefde en huwelijk), (9.2.2.) vermeldt dat een huwelijk, waarbij alle fijnstoffelijke lichamen van de beide partners met elkaar in overeenstemming zijn, slechts wordt bereikt na vele levens elkaars partner te zijn geweest. Is men op dat hoge spirituele niveau dan is er volgens haar weinig reden om terug te incarneren. In haar boek *Occultisme*, (6.2.2.) schrijft Fortune dat gehuwden die veel van elkaar houden, een ‘geestelijke’ band opbouwen, een soort van huwelijksaura en dat die geleidelijk zeer sterk kan worden. Deze band wordt echter vernietigd door overspel, en moet dan terug opgebouwd worden, waaruit blijkt dat seksuele gemeenschap heel wat meer is dan slechts een profane aangelegenheid. Dat zo’n fysische vereniging effect heeft in de fijne stof schrijft ze ook in haar *Psychische zelfverdediging*¹⁹:

“Op het moment van de seksuele vereniging wordt een psychische draaikolk gevormd, die op een waterhoos, een trechtervormige ronddraaiende kolk lijkt, die torenhoog oprijst en tot in de andere wereld reikt. Omdat niet alleen ons stoffelijk lichaam maar ook de ijlere voertuigen erin betrokken worden, bereikt de kolk achtereenvolgens de ijlere gebieden. In elk geval zijn bij het huidige ontwikkelingspeil van de mens het fysieke, het etherische en het astrale lichaam er meestal bij betrokken. Als nu een ziel uit het astrale gebied rijp is voor incarnatie, kan zij in de draaikolk getrokken worden en aldus de sfeer van haar toekomstige ouders bereiken. Dan bezielt zo'n schim het bevruchte eitje.” Dit thema ‘bevruchting’ werd al aangehaald bij de bespreking van het doopsel.

De aura licht op

Leadbeater, *De wetenschap der sacramenten*²⁰, geeft een kort verslag van wat er zich dan fijnstoffelijk toont op het moment dat het sacrament van het huwelijk wordt toegediend. Hij schrijft: “Wanneer de bruidegom de huwelijkstrouw uitspreekt, begint zijn gehele aura te lichten en zet zich uit tot ze zijn bruid geheel en al omvat. En wanneer het haar beurt is, omvat zij hem op dezelfde wijze. Deze beide sterk uitgezette aura's blijven elkaar doordringen en werken uiteraard zeer krachtig op elkaar in. In deze magische dubbele bol komt nu de gewijde ring, die dadelijk beide aura's helder doet stralen en hun beider trillingen op een zodanig hoog peil brengt, dat zij veel gevoeliger worden dan zij gewoonlijk zijn. Terwijl deze toestand van uitzetting van het bewustzijn en grote ontvankelijkheid voortduurt, spreekt de priester de huwelijksformule uit en bij die woorden daalt er een stroom van licht via hem naar de verenigde aura's, welke deze een tijd één maakt”. Leadbeater besluit dat zo een nauwe en sterke band niet verbroken wordt bij de dood, maar dat die wederzijdse liefde ook blijft bestaan wanneer het stoffelijke lichaam is afgelegd.

Hieraan kan nog toegevoegd worden dat ook wederzijdse haat na de dood niet verdwenen is. Zowel liefde als haat maken dat mensen met hun gedachten bij elkaar zijn en een occulte band vormen. Twee mensen die elkaar door en door haten, zien deze haat na hun dood versterkt, omdat de kracht van de gedachte er niet gehinderd wordt door de stof en zich dan veel intenser kan uitleven. Ze zijn daar waar hun ‘hart’ is (7.1.2.). Reïncarneren zij opnieuw dan worden ze als twee magneten naar elkaar toetrokken, waar ze in hun haat kunnen voortleven. Tenzij ze zich bekeren en zich tegenover elkaar anders gaan opstellen.

Hebben twee mensen voor elkaar gekozen, dan kan de kerk dit sacramenteel bevestigen. In archaïsche culturen gaat men vooraf naar een mantisch begaafd iemand om na te gaan of het huwelijk een kans op succes heeft en of de mensen ook fijnstoffelijk bij elkaar passen. Eventueel wordt vooraf een ritueel gehouden dat tot een betere verstandhouding en een stevige occulte band tussen beide geliefden leidt. Dergelijke praktijken zijn in onze cultuur zo goed als onbestaande.

Tot zover deze beschouwingen bij enkele sacramenten.

13.3. Het kwaad bestrijden.

13.3.1. Het gebed

God als bron van alle leven

Een denken dat niet bidt vervalt feilloos zeker in zware dwaling. Als men bidt, bidt men eerst en vooral met de eigen fijnstoffelijke kant tot God als de bron van alle leven. Dit contact is niet zozeer cerebraal, maar vitaal, waardoor men uit God levenskracht trekt. Niet de materiële klank van de woorden wel de fijnstoffelijke inhoud, wat ze fijnstoffelijk oproepen, maakt liturgie.

Alle religies stellen het gebed zeer centraal. “Ouk estin ouden euchès dunatoteron, ouden ison”, “niets is machtvoller dan bidden, niets is daaraan gelijk”, aldus de oosterse kerkvader Johannes Chrusostomos (344/407). F. Heiler, *Das Gebet*²¹, vermeldt de spreuk van Chrusostomos. Let op de term ‘dunatoteron’ waarin de term ‘dunamis’, ‘levenskracht’ voorkomt. Het gaat om een kracht die redt.

Gerda Walther, *Phänomenologie der Mystik*²² (Fenomenologie der mystiek), getuigt hierover: „Toen ik de Gestapo-gevangenis in het Wittelsbacher Palais in München zat, voelde ik op zondag 1 juni 1941 in de late ochtend tussen 10 en 11 uur., plotseling een innerlijk geestelijk licht, iets wat me veel kracht en vertrouwen gaf. Het kwam duidelijk van mijn vriendin mevrouw A. v. H. Na mijn vrijlating vroeg ik haar of ze op dat bewuste ogenblik aan mij gedacht had, en ze gaf met verbazing toe dat ze op dat moment tijdens de religieuze dienst voor mij gebeden had! Dit voorval ‘toont’, welke kracht een gebed heeft en hoeveel het kan betekenen voor degene voor wie het bedoeld is, tenminste zolang het een bezielde gebed is, gezegd door een gelovig mens.”

Met het Trinitaire bidden gaat een nieuw genezingsvermogen samen dat reddend werkt, zowel naar ziel als naar lichaam.

Juist om het dynamistisch karakter van het (smekend) bidden, gaan ook zwart-magische mensen bidden. Dat leerde ons onder meer het gebed van de Fang (3.3.3.). Wanneer men denkt aan de werkelijke situatie van het hele animistische systeem, met zijn demonische en Bijbels gezien, vooral zijn satanische structuur, dan is het niet verwonderlijk dat Jezus zegt dat men altijd moet bidden en nooit mag ophouden. Maar men hoeft niet te wachten tot er zich een probleem voordoet. Men kan zich via gebeden beveiligen tegen de uitputting van levenskracht. Ook de psalmen, die Jezus zelf regelmatig bad, zijn hiervoor bijzonder geschikt. Een gebed van een gewetensvol mens is ook nooit verloren. Zelfs al wordt het concrete doel niet of niet onmiddellijk bereikt, toch worden energieën gemobiliseerd die zich geleidelijk uitwerken. Wie bidt om gezondheid, en toch sterft, heeft zich in de andere wereld een heel ander en gunstiger lot toegeëigend dan zonder die gebeden.

In *Lukas 18: Ivv.* lezen we hoe Jezus ons met een parabel de noodzaak van het volhardend gebed, illustreert. Er was in een stad een rechter die God niet kende en zich aan de mensen niet stoorde. In deze stad was er ook een weduwe. Ze zocht hem op en zei: “Bezorg mij gerechtigheid tegenover mijn tegenstanders”. De rechter weigerde lange tijd. Dan zei hij bij zichzelf: “Ofschoon ik God niet ken en me aan mijn medemens niet stoor, toch blijft deze weduwe me last bezorgen. Ik zal haar recht geven opdat zij mij niet langer lastig valt”. Zo spreekt de Heer: “Als zelfs deze cynische rechter de weduwe recht verschaft, hoeveel te meer zal God dan recht laten geschieden aan hen die Hem de hele dag aanroepen? Ik zeg u dat Hij hen onmiddellijk recht zal verschaffen. Maar zal de Mensenzoon, wanneer Hij terugkomt, op aarde nog geloof vinden?”

Een gewetensvol gebed

Dit richt zich tot Jezus, Maria, de heiligen of rechtstreeks tot de H. Drie-eenheid. Bij het geconcentreerd bidden worden hoge energieën aangetrokken. Wie hierbij verstrooid is, vermindert het effect van een gebed. Het gaat niet om de materiële klank van de woorden maar om de gedachtekracht en het fijnstoffelijk effect. Een denken dat geen macht over het doordachte en gedachte heeft, is machteloos. Is men voortdurend afgeleid, dan kan men eventueel het gebed herbeginnen. Men kan ook een gebed traag afschrijven, of het zingen.

Men kan het ook in groep zeggen of zingen. Dan versterkt men elkaar. Sensitieven voelen dat bij het bidden hun kruinchakra zich opent, bijna alsof iemand zachtjes hun haren streelt. Mantisch begaafden zien lichtende energieën die rond de hoofdaura opkomen en er geleidelijk in dringen.

Het is evident dat, indien de H. Drie-eenheid een gebed moet verhoren, dit gebed uitgezegd moet worden door een gewetensvol mens. Ook al is die gewetensvolheid nooit volmaakt, wat O.L. Heer zeer goed weet. Toch is de eerlijke wil om de tien geboden te verwerklijken een noodzaak. En ook al is men in orde met de decaloog, dan nog kan men enkel vragen wat in geweten verantwoord is.

Indringing

Bij het bidden stelt men zich het probleem concreet voor. Want bidden is gedachten hebben, koesteren, visualiseren, verwoorden. En dus gedachtevormen scheppen. Zo komt het gevraagde bloot voor Gods helpers, de wezens die zich hierover gaan ontfermen.

Fr. Heiler spreekt over “die im Gebet angerufenen höheren Wesen”, “de bij het bidden aangeropen hogere wezens”. Wie Bijbels bidt, richt zich tot de Triniteit, tot Maria of de heiligen. Maar er is meer. Wie met het hele bewustzijn, met het verstand, het gemoed en de wil bidt, legt daarin iets van de eigen levenskracht. Deze kracht ‘verdicht’ zich tot een nieuw ‘centrum’ en wordt door zieners en ziensters gezien als een opgroeiend wezentje, dat nog met een navelstrengetje verbonden is met diegene die bidt. Na het verhaal van Fortune over de schepping van haar wraakdemon (7.4.1.) is dit niet zo moeilijk meer om te begrijpen. Fortune richtte heel wat van haar levenskracht op een wraakgedachte, wat leidde tot het scheppen van haar demon. Wie bidt doet iets analoogs: hij of zij richt nu alle levenskracht niet op wraak, maar op heel wat hogere gedachten. Wat in de fijne stof een soort van natuurgeestje met een specifiek helend doel doet ontstaan. Dergelijke wezentjes bezitten geen menselijk zelfbesef, maar enkel een louter doelgericht bewustzijn. Ze voeren datgene uit waarvoor ze geschapen zijn.

In het geval van Fortune was het doel wraak nemen. De larvae waarvan Marguerite Gillot het slachtoffer was (7.5.4.), hadden als opdracht haar te doden. Omdat Gillot door haar Trinitair gebed sterker werd dan haar belagers, bleef zij ze meester. De larvae voerden toch hun opdracht uit bij het eerste het beste wezen dat zwakker was en dat zich in haar buurt bevond: een pasgeboren baby. Alexandra David-Neel richtte haar levenskracht op het scheppen van een monnik (7.2.4.). Hij ontglipte echter aan haar controle en kreeg heel wat demonische trekjes, zodat zij besloot om hem terug in zich op te slorpen en te vernietigen. Mevrouw David-Neel bevindt zich met haar religie in de buitennatuur waar allerlei onpure invloeden zich opdringen. Vandaar de geleidelijke gedragswijziging en de demonische trekjes van haar schepping. Wordt dit in groep beoefend, dan kunnen veel krachtigere natuurgeesten ontstaan. Deze kunnen zich bovendien het fijnstoffelijk uitzicht van een godheid geven om indruk te maken op mantisch begaafden die niet dieper zien en misleid worden betreffende de ware natuur van zulke scheppingen. Zo ‘ontstaan’ sommige lage goden in een aantal archaische religies. Deze goden kunnen dan door de hele stam vereerd worden, iets wat de fijnstoffelijke levenskracht van zulke wezens door de vele offers en gebeden voortdurend versterkt. Jean-Marques Rivière waarschuwde er ons al voor (11.3.1.).

De H. Drie-eenheid redt.

Wie echter bidt tot de H. Drie-eenheid loopt dat gevaar niet of veel minder. Dan wordt het kunstmatige wezentje versterkt en begeleid door Trinitaire wezens en hun energieën,

waardoor een veel hoger en krachtiger energetisch peil wordt bereikt. Zij zien het gevraagde en gaan er zich over ontfermen. Dan kan men de Drie-eenheid vragen om rechtstreeks tussen te komen. Waarom ‘rechtstreeks’? Juist om alle mogelijke buitennatuurlijke, demonische of satanische invloeden te vermijden. Zieners stellen vast dat, terwijl men bidt, boze wezens uit het onzichtbare trachten in te dringen. Ze willen via een ‘atè’, zo noemden de oud Grieken een ingreep die afbouwt, het gebed als krachtbron in de kiem smoren. De Bijbel, 2 Tess. 2:4 heeft het over “de tegenstander, die zich verheft boven al wat God heet of verering ontvangt, zelfs zo zeer dat hij zich neerzet in Gods tempel en zich voor God uitgeeft”. Met andere woorden: de Bijbel stelt dat handlangers van “het boze” zover kunnen gaan dat ze zich vestigen in Gods heiligdom en wel zo dat Gods invloeden en ingevingen ons via deze handlangers bereiken en hierdoor meteen bedorven zijn. We vinden hier een toepassing van de ons bekende “harmonie der tegengestelden”, maar in een zeer erge graad.

De tegenstander en zijn gelijkgestemden bidden subliminaal, on- en onderbewust, mee, maar in satanische zin. Ze willen dat het gebed het omgekeerde bereikt van wat diegene die bidt, ermee bedoelt. Daarom is het aangeraden een Bijbels gebed ook steeds met de term ‘Hemelse Vader’ te beëindigen. Hiermee vraagt men dat de Vader toezicht houdt op het uitgesproken gebed en niet toelaat dat ongewenste wezens tussenkomen. In hun pogingen om het toch afgebouwd te krijgen moeten deze wezens dat steeds opnieuw herhalen. Hierdoor dringt het gebed zodanig diep in hun wezen, dat ze in de macht van de H. Drie-eenheid geraken en dan keert dat afbouwende proces zich om. Deze vijandige wezens hebben het ondertussen zelf zodanig uit het hoofd geleerd dat dit suggestief begint te werken, zodat een aantal van hen in de greep van die hoge energie komt. Dan worden ze gewaar dat die energie van een veel verhevener peil is dan wat zij tot dan toe ondervonden. Sommigen voelen er zich behoorlijk goed bij en zien zich verlost van alle narigheden eigen aan het satanische systeem. Dan kan er zich een soort van bekeringsproces voltrekken. Reageerden een aantal van hen eerst verrast en vijandig, nadien voelen ze zich meegesleept en ten slotte zelfs bekeerd. Daarom is het herhaalde Trinitaire gebed zo machtig. En uiteindelijk, als men begint te bidden, gaan vele van die wezens op de duur gewoon meebidden. Hoe meer er aan een gebed meedoen, hoe krachtiger de gebeden worden die iemand uitzegt. En hoe groter ook het effect van zo’n gebed. Wie bidt, heeft dan onmiddellijk zijn helpers. Het is te vergelijken met de helpers die de zwarte magiër aan zich heeft onderworpen. Maar dan nu ten goede. Zo bekeren heel wat wezens zich.

Als ze zich echter blijven verzetten, dan zullen ze zich hiervoor bij hun laatste oordeel moeten verantwoorden. Dat heeft op hen een groter effect dan bij heel wat mensen omdat zulke wezens niet in tijd en plaats gesitueerd zijn. Vandaar ook dat die Griekse en Oosterse liturgieën altijd aan de laatste dagen denken en het laatste oordeel telkens opnieuw verwoorden in hun gebeden. Het brengt de wezens die gebeden willen afbouwen in verwarring. Het maakt hen alert en brengt een aantal van hen tot bezinning. Daarom vragen sommige bezetenen in het evangelie bij Jezus’ optreden of het laatste oordeel al daar is. Dat zou het einde van hun machtsuitoefening betekenen en dat vrezen ze. Enkel de meest cynische onder hen laten zich hierdoor niet beïnvloeden. Die zijn niet en eigenlijk nooit voor een bekering te vinden. Soms geven ze hun pogingen om bij iemand zo’n krachtig trinitair gebed te ondernemen, uiteindelijk op. Dan zoeken ze liever een minder sterk slachtoffer bij wie ze snellere resultaten bereiken. Tot zover deze mantische en magische visie op het bidden.

De levenskrachtstroom

In India spreekt men sinds eeuwen van de kundalini (9.3.1.). Men stelt ze zich voor als een soort slang die onderaan de rug opgerold ligt. Als men op zijn Indisch mediteert, dan begint deze slang zich op te richten en gaat langsheen de ruggengraat, tot boven het hoofd. De

zogenaamde chakra's of wervelkanalen, zijn daar onderdelen van. Wie mantisch goed toekijkt, herkent hierin de stroom van occulte levenskracht. Sinds de menswording van Jezus, komt deze kracht - in de Bijbel "Heilige Geest" geheten - rechtstreeks uit de H. Drie-eenheid via Jezus' moeder, Maria, in onze diepere ziel. Dit mag op het eerste gezicht verbazen. Toch is Maria als de mediale figuur bij uitstek de schakel tussen deze wereld en de bovennatuur. Zij was een mens onder de mensen, maar droeg als moeder van Jezus bovendien het Goddelijke leven in zich en bracht het in deze wereld. Toen missionarissen dit aan primitieven vertelden, begrepen deze onmiddellijk dat Maria een zeer hooggeplaatste godin moet zijn die op aarde incarneerde om het hoogste leven in zich te dragen. Terecht wordt ze dan ook als mediale figuur de middelares van alle genaden genoemd.

Een liefdevol gebed

Wij bevinden ons bij een zienster. Voor haar twee mensen. De vrouw komt haar nood klagen: "Mijn man hier is bouwvakker. Hij is een echte onvoorzichtige, een waaghals. Hij breekt dingen en valt dikwijls. Op ongelukkige wijze komt hij tussen. Voor de werkkameraden is hij een last. Ik vraag hem dagelijks toch voorzichtig te zijn. Maar, ja, hij komt thuis en het is weerom hetzelfde. Wat moeten wij doen? Mijn ouders zeggen: "Verlaat hem!". Wij weten het niet meer.

De zienster: "Houdt gij nog van hem?"

De vrouw: "Ja! Ik hou zeker van hem, nog altijd. Maar ik ben radeloos".

De zienster: "Zijt gij gelovig?"

Zij en hij: "Ja".

Zij kijkt naar de vrouw, om haar kundalini af te tasten. Zij heeft geluk: de vrouw is 'begaafd'. De zienster ziet de kundalinistroom van de vrouw zo uit het vuur der aarde opstijgen en via haar stuit in haar trekken. Zo goed als ongeschonden. Op een mooi papertje schrijft zij een gebed. De vrouw houdt er, op aanbeveling van de zienster, de linker hand boven.

De zienster: "Tracht met de H. Drie-eenheid contact te hebben. Doe alsof gij met Hem samenvalt. Kijk met Zijn blik op het probleem. Doe alsof gij reeds door de H. Drie-eenheid verhoord zijt. Kijk dan hoe de chakra's van uw man eruit zien. De vrouw concentreert zich. Na een tijdje: "Ik zie de energiestroom".

"Welke kleur?" vraagt de zienster.

"Zwart".

De zienster: "Dàt is het teken van zijn grondig gebrek aan energie, zijn geluksbron. Met zo'n kundalinistroom kan hij gewoon geen geluk hebben. En kan hij bijvoorbeeld wel een onbeheerst gedrag vertonen. Bid nu stil tot de H. Drie-eenheid. Dat het probleem radicaal aangepakt wordt. Bid traag. Met volstrekte zekerheid. Wil nu dat uw man in zijn kundalinistroom hersteld wordt".

De vrouw concentreert zich en neemt haar tijd. Zoiets is zij niet gewend. Zij gelooft wel, praktiseert zelfs. Maar magisch bidden, dat heeft niemand haar ooit bijgebracht. Na een tijdje zegt zij: "Zijn kundalinistroom is nu groen, lichtend en met kringen er rond". Zij kijkt de zienster aan om te weten wat deze daarvan denkt.

De zienster: "Gij hebt hem voorlopig gered. Kijk nu eens waarvandaan die stroom bij u komt."

De vrouw concentreert zich weerom. Na een tijdje zegt zij: "Uit de aarde, het komt heel diep uit de aarde. Ik zie in het centrum der aarde een groot vuur. Daaruit stijgt een witte stroom op die via mijn stuit in mij hoger op klimt."

De zienster: "Goed zo. En ga nu eens na waarvandaan de stroom bij uw man komt".

Opnieuw concentreert de vrouw zich en zegt: "Die komt uit mij!". Zij is verrast want zij verwachtte dat hij uit de aarde zou komen net zoals bij haar.

De zienster: “Inderdaad: wanneer twee mensen door echt gemeende liefde verbonden zijn, dan komt de kundalinstroom van de man ook uit de aarde, maar via de vrouw. Houd nu de chakra van uw linkerhand goed op het gebed. Zeg kort, innerlijk, uw gebed op, bijvoorbeeld: “Red ons, Vader”. En visualiseer nu hoe uw man er uit ziet als we een jaar verder zijn”.

De vrouw concentreert zich. Dan zegt zij: “Zijn kundalini ziet er zwart uit!”.

De zienster: “Op wat wijst dat denkt gij?”.

De vrouw bidt opnieuw, prevelend. En concentreert zich. Plots zegt zij verwonderd: “Ik moet dagelijks nagaan hoe de kundalini van mijn man eruit ziet. Dat wordt mij ingegeven. Klopt dat?”.

De zienster: “Ja, dat klopt. Als ge die ingeving niet vertrouwt, dan herneemt gij het gebed, en doet ge alsof gij de zaak met de ogen van de H. Drie-eenheid bekijkt. Het eerste dus dat gij doet als hij thuiskomt is zijn chakra's nagaan. Als men van het werk komt, zijn de chakra's meestal zwart. Onze wereld leeft in een soort van duisternis. Verschiet dus niet als uw man met zwarte krachten van zijn werk komt. Dus dagelijks concentreert gij u, gij zult dat vlug leren. En bidt. Doe het vooral rustig. Als ge alleen thuis zijt, zult gij moeilijker ‘zien’ dan hier bij mij. Maar houd moed”.

Een praktisch model

Men denkt sterk geconcentreerd aan het gegeven, het probleem (+) waarvoor men een oplossing vraagt. Dan beroept men zich op de H. Drie-eenheid en zegt: “Vader, Zoon, H. Geest, H. Drie-eenheid, Vader. (+) Komt rechtstreeks tussen met Uw levenskracht die Trinitair is, die op de tien geboden steunt, die gelooft in de heilsgeschiedenis. Deze leert ons dat wij sterven en verrijzen met Jezus. Wij worden met Uw moeder, Maria, door de H. Geest overschaduwd. Hij maakt ons deel aan Uw inzicht in al wat was, wat is, en wat zijn zal. Gij beheerst al wat immaterieel, fijn- en grofstoffelijk is. Komt dus tussen zo dat het probleem (+) door U - en enkel door U - opgelost wordt. Daarvoor zijn wij, in de absolute zekerheid dat wij in Uw Geest al verhoord zijn, U eeuwig dank verschuldigd. Vader”.

Deze formule is overladen. Omdat zij de structuur blootlegt van het magisch werkzame gebed. Men kan met dezelfde axiomata die in de bovenstaande formule uitgezegd worden, de verwoording versimpelen, zonder de structuur van het gebed te schenden: “Vader, Zoon, H. Geest, H. Drie-eenheid, Vader, red” is een eenvoudiger bewoording. Of nog: “H. Drie-eenheid, red”, of “Uw rechtstreekse tussenkomst H. Drie-eenheid, waarvoor mijn eeuwige dank”.

Men ziet in het gebed het herhaald vernoemen van de namen, vooral die van de eerste persoon, de Vader. Grondige occulte ervaring bewijst dat de Vader de persoon is die het heilige en het occulte weliswaar met de Zoon en de Geest beheerst maar toch als leidende figuur binnen en buiten de H. Drie-eenheid optreedt.

Het ‘+’ in het model hierboven doet denken aan Jezus’ kruisdood. Visualiseren we ons in gedachten dat we aan de voet van zijn kruis staan en dat we scherp aan het probleem denken waarmee we te maken hebben. Zonder duidelijkheid over het gegeven en het gevraagde zweeft het bidden, occult gezien, enigszins in het luchtledige. Door de concentratie op het gevraagde roept men immers én de gegevens én alle mogelijke wezens op die met dat gevraagde samenhangen. En dit voor Gods rechterstoel. Door de H. Drie-eenheid bij de naam te noemen brengt men deze tot gegevenheid. In haar tegenwoordigheid komt het gevraagde bloot. Eens dat men zo ver is, kan men het smeken inluiden en vragen om rechtstreeks tussen te komen. Dit kan, zoals gezegd, demonische of satanische wezens neutraliseren en de vereiste Trinitaire

wezens activeren. De rol van de Trinitaire wezens wordt onder meer in volgend gebed, waarin gezondheidsproblemen centraal staan, toegelicht.

“H. Drie-eenheid, uw aanwezigheid in de hele schepping, - samengevat in het Laatste Avondmaal waardoor Gij ons uw Goddelijke levenskracht schenkt - maakt dat de bevrijdende en genezende macht van Jezus zoals de evangeliën ze ons tonen, voor onze gezondheidsproblemen direct toegankelijk is indien wij bidden. Daarom herhalen wij de gebeden zodat niet Gij, Vader, Zoon, H. Geest, overreed wordt - Gij weet toch alles - maar wel de goede wezens die Gij bij het bevrijden en genezen betreft en die mijn herhaald gebed nodig hebben. Door mijn gebed tot u, H. Drie-eenheid, vatten zij wat zij behoren uit te voeren. Ik druk mijn grote dank nu al uit want ik weet dat dat gebed hoe dan ook verhoord wordt.”

Een gebed om genezing vervangt uiteraard niet een medische behandeling, maar voegt er een extra energie aan toe. Wie de vorderingen van de medische wetenschap negeert, speelt met vuur. Een paranormaal genezer werkt samen met de wetenschap maar ondergraaft ze niet. Het hele hoofdstukje over de harmonie der tegengestelden (11) maakte ons duidelijk dat heel wat in de schepping geraakt is door het kwaad en dat er daardoor en bij herhaling een zegening of dankzegging nodig is, vooraleer betrouwbaar te zijn. Ook de Bijbel, *1.Timotheüs 4:4*, verwoordt deze gedachte: “Al wat God geschapen heeft, is goed indien men er zegenend en dankzeggend mee omgaat. Leer ons, Vader, Zoon, H. Geest, dat dankzegging een dagelijkse plicht is”.

Wie wel gelooft, maar niet bidt, mist de zo noodzakelijke bescherming van de bovennatuurlijke levenskracht. Hetzelfde kan gezegd worden van diegene die niet rechtstreeks tot de Vader of tot de H. Drie-eenheid bidt. De opgeroepen levenskracht blijft buitennatuurlijk en is meestal ontoereikend om heel wat dubbelhartige wezens het hoofd te bieden. In wezen blijft de opgeroepen levenskracht dan voorchristelijk. Slechts een trinitair gebed, een gebed gericht tot de hemelse Vader of tot de H. Drie-eenheid, geeft ons toegang tot die hoge, boven de natuur en de buitennatuur uitstijgende energie.

Zich een gunstige afloop voorstellen.

Het gevraagde is steeds een gunstige afloop. Dat willen we duidelijk maken aan Gods helpers. Maar ook met onze eigen verbeelding kunnen we onze energieën bijzonder opbouwend aanwenden. J. Grant²³ verhaalt dat ze, toen ze zestien jaar was, de pezen van haar linkervoet scheurde. Na zestien weken gedwongen rust wilde ze zichzelf golf leren spelen door het te oefenen in wat zij haar “supra-fysiek” of haar ‘bovenverdiepingslichaam’ noemde. Met Fortune spraken we al eerder van dit lichaam als ‘de individualiteit’ (5.2.2.). Grant schrijft: “Twee maanden lang verbeeldde ik mij hoe ik, zowel in wakende toestand als gedurende mijn slaap, ijverig golf oefende”. Dit betekent dat ook haar onbewuste, diepere ziel, mee oefende. Toen kort daarna lokale kampioenschappen werden gehouden, won zij zelfs de wedstrijd. Fier vertelt ze dat haar vader jarenlang een krantenknipsel bewaarde waarin te lezen stond dat zij vijf medailles wist te veroveren bij de Hampshire County Kampioenschappen.

Zij vervolgt: “Dit is één van de redenen waarom ik weet dat het uiterst belangrijk is zich het fijnstoffelijk lichaam als volkomen gezond voor te stellen, zelfs wanneer het biologische lichaam ziek of gewond is”. Daarom vindt zij niet goed om van “mijn ziekte, mijn artritis, mijn reuma” of “mijn” wat dan ook te denken. Men kan dit ‘eigene’ zo intensief gaan beklemtonen dat het onbewust niet enkel de persoonlijkheid maar ook de individualiteit, niet enkel het biologische lichaam, maar ook het diepere fijnstoffelijke lichaam aantast. In het licht

van de menselijke evolutie die heel wat verder reikt dan één enkele incarnatie, heeft een ziek fijnstoffelijk lichaam heel wat grotere en nare gevolgen. Zij stelt dat een gezond fijnstoffelijk lichaam gunstig inwerkt op het biologische.

Ook zegt zij dat dit fijnstoffelijke lichaam eveneens een energiestoot van iemand anders kan ontvangen. Zij spreekt hierbij van “het grondbeginsel achter vele soorten fijnstoffelijke genezing”. Die energiestoot kan bijvoorbeeld bestaan in een handoplegging door een derde. Dan geeft diegene die de handen oplegt, van de eigen fijnstoffelijke energie. Bidt hij hierbij, dan wordt een veel krachtigere en hogere energie ontvangen en overgebracht. En in de mate dat hij die de energie krijgt, zelf ook meebidt, werkt dit versterkend. Beiden stellen zich dan open voor de helende werking van fijnstoffelijke helpers. En het is in een christelijk kader meteen duidelijk dat een gebed tot de H. Drie-eenheid een beroep doet op Gods helpers. Deze zijn niet onderhevig aan de wisselvalligheden eigen aan de “harmonie der tegengestelden” en evenmin aan een dubieuze ethiek.

Geen voortdurende discussies

Ch. Baudouin, *Psychologie und Praxis der Selbstsuggestion*, (Psychologie en praktijk der zelfsuggestie), verhaalt in zijn boek van een oudere dame die leed aan een agressieve keelkanker. Haar arts gaf haar nog drie maanden te leven maar verzweg dit aan zijn patiënte. Na enkele weken bleek het kankergezwell echter sterk gekrompen te zijn. Toen de arts zich hierover verbaasde, vertelde zij dat zij een religieuze methode, “une cure mentale”, toepaste. De arts maakte zich hierover weinig illusies, maar omdat hij inzag dat het de vrouw goed deed, spoorde hij haar aan om hiermee voort te doen. Een tijdje later werd ze echter zieker. De vrouw gaf hiervoor als reden op dat ze in een andere instelling was geplaatst en dat men haar in haar nieuwe tehuis voortdurend bespote om haar religieuze genezingsmethode. Aanhoudende discussies hierover ondermijnden haar geloof. De arts raadde haar dan ook dringend aan om een andere instelling te betrekken en om daar met niemand te praten over de religieuze geneeswijze die zij voor zichzelf toepaste. Daardoor groeide haar zelfvertrouwen en het geloof in haar methode opnieuw, waarna zij uiteindelijk genas.

Zoals Baudouin opmerkt, onderstreept zulke getuigenis het belang van overtuigingen en is het niet steeds verstandig dit geloof te ondermijnen. Hij stelt zelfs dat het verkieslijker is om hierover geen discussies aan te gaan met mensen die niet vertrouwd zijn met zulke handelwijzen of er zelfs vijandig tegenover staan. Hij besluit dat het beter is om er dan maar helemaal niet over te praten.

Baudouin, als suggestietheoreticus, legt eveneens voortdurend de nadruk op het koesteren van positieve gedachten, ook - en dat mag verbazen - als die tegen de directe gegevens ingaan. Daar waar het bewuste deel in ons bijvoorbeeld ergens pijn aanvoelt, pleit hij ervoor om het on- en onderbewuste deel in onszelf te misleiden en “wijs te maken” dat men geen pijn voelt en dat het lichaam er wel zal naar streven alle lichaamsprocessen op een voortreffelijke wijze te laten verlopen. Baudouin beklemtoont hiermee andermaal de bijzonder grote kracht van onze on- en onderbewuste neigingen, maar evenzeer de moeilijkheid om deze niet bewuste lagen in de mens te bereiken en in het eigen voordeel aan te wenden.

Bij de lezing van zijn boek lijkt het wel of het bewuste deel in ons, een detective gelijk, dit andere ‘ik’ in zijn werking beloert en bespiedt, om dan op het juiste ogenblik toe te slaan en het te dwingen tot een gunstige instelling. Dit gunstige ogenblik is er bijvoorbeeld net voor het inslapen. De gedachten, beelden en vooral de gevoelens waarmee de mens mijmerend inslaapt, worden overgenomen door het onbewuste en werken behoorlijk intens door. Dat

werd onder meer op een negatieve wijze geïllustreerd door het verhaal van Dion Fortune, waarbij zij tot het scheppen van een wraakdemon (7.4.1.) kwam. Baudouin geeft de positieve toepassingen: ondanks de pijn die ik voel in één of ander lichaamsdeel, verbeeld ik me bij het inslapen dat lichaamsdeel, maar in een perfecte gezondheid. Dit niet via een krampachtige aandacht die het inslapen juist belet, wel een dromerig en rustig mijmeren bij dit beeld. Het niet bewuste en primitievere deel in de mens verstaat veel beter de taal van beelden dan van eerder abstracte verwoordingen – iets wat in de lange biologische en atavistische evolutie veel later tot stand kwam - vat die boodschap en tracht ze te realiseren.

Magisch gezien werkt de mens via zijn verbeelding in op het biologische lichaam. Hij werkt hier met de eigen zielekrachten. Deze individuele energieën kunnen versterkt worden door anderen, bijvoorbeeld bij een handoplegging, uiteraard steeds onder de juiste voorwaarden en door hiervoor bevoegde personen. Bij het getuigenis van de dame met keelkanker gaat het echter om nog meer: door haar gebed beroept zij zich niet alleen op de eigen krachten, ook niet op die van een daartoe begaafde medemens, wel, zoals hierboven al werd aangehaald, op bovennatuurlijke, Trinitaire krachten en energieën. Zij kan zich bij het inslapen bijvoorbeeld een gedachte vormen van haar keel, maar in gezonde toestand, en omgeven van een intens en stralend bovennatuurlijk licht.

Een gebed, aangepast aan de eigen noden

Men kan het praktische model van gebed dat hoger in de tekst gegeven werd, aan de eigen noden aanpassen door er bijvoorbeeld een zin uit de Bijbel aan toe te voegen. Als woorden dragers zijn van energieën, en als de Bijbel barst van bovennatuurlijke levenskracht, dan geldt dit des te meer voor zinsneden die hieruit worden genomen. Zo vermeldt *Jeremia 30:17* volgende uitspraak van Jahweh: “Ik sluit uw wonden, uw kwalen genees ik”. Of nog: *Sirach 38:8* zegt: “Aan de werken van de Heer komt nooit een einde en van Hem komt genezing over de aarde”. Wie even in de Bijbel zoekt, vindt zelf nog vele gelijkaardige voorbeelden. Een dergelijk citaat kan dan bijvoorbeeld in een gebed verwerkt worden als: “Vader, Zoon, H. Geest, H. Drie-eenheid, Vader, Gij die zegt dat aan Uw werken nooit een einde komt en dat de genezing over de aarde aan U ontspringt, (+) kom dan ook met Uw Trinitaire levenskracht rechtstreeks tussen voor de genezing van ...”. Door de samenhang van de ingevoegde zin met de hele Bijbel verhoogt dit de levenskracht, de ‘heiligheid’ van het zo samengestelde gebed. Het invoeren van zulke passussen laat ons ook toe om de gebedsformules telkens te laten afwisselen, iets wat de demonische of satanische wezens die een gebedsformule willen afbouwen, steeds weer tot nieuwe inspanningen dwingt.

Geven we nog enkele voorbeelden. In *Mattheüs 24:43* lezen we: “Als de heer des huizes geweten had in welk deel van de nacht de dief zou komen, dan was hij wakker geweest en had hij het inbreken in zijn huis wel verhinderd”. Een dergelijke tekst kan bijvoorbeeld ingewerkt worden in een gebed dat beschermt tegen diefstal. Men kan zo toepassingen op diverse terreinen van het leven bedenken. Wie echter blijft beweren dat het naïef is om een verband te veronderstellen tussen een gebed en, in dit geval, het voorkomen van een diefstal, denkt dit wellicht vanuit een nominalistische vooropstelling. Magische formules - en dergelijke gebeden begeven zich ook op dat magische terrein - zijn gericht op een fijnstoffelijke krachtmeting. Vooraleer een potentiële dief effectief tot een diefstal zal overgaan, moet hij dat eerst nog beslissen. Een gebed kan er voor zorgen dat hij van deze beslissing afziet. Zo zal een gebed ook nooit een kogel kunnen stoppen, maar wel een invloed kunnen uitoefenen op diegene die overweegt om een vuurwapen te gebruiken. Ook kan, om bij het gegeven voorbeeld te blijven, een gebed, en elke geïnvesteerde fijnstoffelijke energie, maken dat diegene die vuurt, naast het doel schiet. Het is daarop dat Julia Pancrazi uren werkte bij de

aanmaak van een fetisj (7.5.1.) die haar familie moest beschermen tijdens de oorlog. Zo beschermde een magiër ooit iemand die een gevecht moest aangaan, met de woorden: “En als ze ooit op u schieten, dan zal het er naast zijn”.

Daarom ook bidt een archaisch mens tot zijn geest dat zijn pijlen nu niet naast het doel gaan maar wel degelijk het geviseerde dier zullen treffen, zodat hij voldoende voedsel vindt. Daarom ook beeldt hij dit vooraf dramatisch uit in een soort van toneelspel. Hij activeert zowel door zijn gebed, als door zijn ‘spel’, die energieën die tot een gelukte jacht moeten leiden. Zijn ‘spel’ is dan ook religie. Verwijzen we hier bijvoorbeeld naar L. Frobenius die beschreef hoe inboorlingen een antilooop wilden schieten en dit eerst dramatisch uitbeeldden, of naar J. Moreno die vertelde hoe een poma-indiaan genas door het toneelspel van de tovenaer, nadat de indiaan voor het eerst een kalkoenhaan had gezien en zich letterlijk half dood had geschrokken (4.3.1.).

Herinneren we ons de zienster die met Trinitaire gebeden vele uren werkte op de huid-crème opdat het slachtoffer van een occulte aanval dit zou overleven (7.5.3.). Wie de werkelijkheid uitsluitend profaan blijft benaderen en alle fijnstoffelijke krachtwerkingen hierin ontkent, ontzegt zich uiteraard elk inzicht in deze magische werkwijze. Zoals Sterley zei, omgeven de vooropstellingen van zo iemand hem dan als een schild zodat hij van “alles wat is” enkel waarneemt wat zijn axioma’s hem toelaten.

Een gebed voor het eten

Ook andere Bijbelsteksten kunnen in het hierboven gegeven gebedsmodel ingewerkt worden. Zo kan men het gebed voor een maaltijd aanvullen met *Johannes 21:1/14*, waar het gaat over de wonderbare visvangst. Vatten we samen. Nadat Jezus verrezen was is hij nog een aantal keer verschenen, onder meer aan enkele van zijn leerlingen bij het meer van Tiberias. Zij waren gaan vissen maar hadden niets gevangen, waarop Jezus hen vanaf de oever toeriep hun netten opnieuw uit te werpen, rechts van de boot. Ze vingen zoveel vis dat ze vreesden dat hun netten zouden scheuren. Dan pas zagen ze dat het Jezus was die hen had toegeroepen. Dit was de derde keer dat Hij zich aan zijn leerlingen openbaarde sinds zijn verrijzenis. Terug aan land legden ze een vuur aan en maakten de vis klaar. Toen nam Jezus het brood en gaf het hun, en zo ook de vis. Met dit verhaal toont Jezus dat Hij na zijn verrijzenis nog steeds actief op aarde ingrijpt en een aantal gunsten verleent. Men kan uit deze Bijbeltekst de zin “Toen nam Jezus het brood en gaf het hun, en zo ook de vis” toevoegen aan het gebed voor het eten. Deze zin verwijst dan onmiddellijk naar het hele Bijbelverhaal en naar de Trinitaire energieën hierin aanwezig.

Eliade stelde dat de traditionele mens bij het oplossen van een praktisch probleem zich terug in de mythische oorsprong van de schepping situeerde en van daaruit trachtte de wereld te herscheppen (5.1.2.). Niets belet ons om bij een magische vorm van bidden ook de totaliteit van de gelukte schepping voor ogen te houden, samen met de onmacht van alle boze wezens sinds oerbegin en tot in alle eeuwigheid. “Op deze steenrots zal Ik mijn kerk bouwen, en de poorten van de hel zullen haar niet overweldigen”, zo zegt Jezus in *Matth. 16:18*, waaruit duidelijk de uiteindelijke onmacht van het boze blijkt. Deze wezens vrezen hun oordeel, dat zich niet alleen op het einde der tijden afspeelt, maar ook voortdurend in de loop der geschiedenis. Een gebed tegen het boze wordt krachtiger als van dit oordeel melding wordt gemaakt. Illustreer we dit met het hierboven gegeven gebed aan te vullen: “Vader, Zoon, H. Geest, H. Drie-eenheid, Vader, Gij die zegt dat aan Uw werken nooit een einde komt en dat de genezing over de aarde aan U ontspringt, (+) kom dan ook met Uw Trinitaire levenskracht rechtstreeks tussen voor de genezing van .... En verduidelijk de boze wezens die hieraan

medeplichtig zijn, dat hun eindoordeel hun boze daden zal weerspiegelen.”

Gebedsvarianten

Zo kan men volgens de eigen inzichten en intuïties heel wat gebedsvarianten bedenken door er Bijbelteksten in te verwerken die aansluiten aan de eigen inzichten en noden.

Bij het verwerken van zware levensproblemen kan men *Mattheüs 16:24/26* in het gebed verwerken: Toen zei Jezus tegen zijn leerlingen: “Als iemand achter Mij aan wil komen, laat hij dan met zichzelf breken, zijn kruis opnemen en Mij volgen. Want wie zijn leven wil redden, zal het verliezen. Wie zijn leven verliest vanwege Mij, zal het vinden. Want wat zal het een mens baten als hij de hele wereld wint, maar zichzelf schade toebrengt? Of wat kan een mens geven in ruil voor zijn ziel?”

Houden we hierbij ook *Lukas 11:9-10* in gedachten, waar Jezus zegt: “Vraagt en gij zult verkrijgen. Zoekt en gij zult vinden (hier bijvoorbeeld het juiste eten en drinken). Want al wie vraagt, krijgt en wie zoekt, vindt. En wie klopt, hem doet men open.”

“Ik ben daar waar mijn hart is”, zo stelde Thomas à Kempis (7.1.2.). Terwijl we bidden zouden we ons met ons hart bij de verheerlijkte Christus op de berg Thabor kunnen denken (1.4.2.), of bij de gekruisigde Christus net voor het moment van zijn sterven. En ons zo met Jezus vereenzelvigen. De profeet Jesaja (*Jes. 53:1/12*) en ook Johannes (*Jo. 1:29*) beschrijven Jezus als de lijdende dienaar (12.2.3.) die het kwaad in zich opslorpt en het totaal vernietigt. Sensitieven en zieners zeggen ons dat zulke gedachten bijzonder versterkend inwerken op de kracht van onze gebeden.

Axiomatische gebeden

De gebeden der byzantijnse liturgie verwoorden eerst de zeer hoge waarde van een heilsfeit - Jezus' geboorte, kruisdood, verrijzenis en hemelvaart b.v. - om daarna onmiddellijk de instemming met dat waardevolle te vernoemen. Men spreekt dan van een “axiomatisch gebed”. ‘Axioma’, in het antieke Grieks, betekent “alles wat zo waardevol is dat het instemming uitlokt”. Kilian Kirchhoff, *Osterjubel der Ostkirche*²⁴ (Paasjubileum der Oosterse Kerk), geeft enkele voorbeelden.

“Aangezien Uw Zoon de dood overwonnen heeft (vooropstelling, waarde), heeft Hij, Maria, heel en al onbevleete, heden het leven dat “in de eeuwen der eeuwen duurt”, geschonken (tweede deel van de waarde). Hij is dan ook de God die alleen geprezen en boven alles verheerlijkt wordt (instemming)”.

Of nog: “Gegroet, Gij, Maria, bezegeling van de profeten, Gij, boodschap van de apostelen, van de Godsverkondigers. Want God - de werkelijk zijnde - hebt Gij voor ons op onbegrijpelijke en niet uit te zeggen wijze in “het vlees” als gewone sterveling ter wereld gebracht. Dankzij Hem kregen wij de ‘oude’ door God gewilde adel terug en mogen wij van de vreugde van het paradijs genieten. Daarom prijzen wij U die ons zulke heerlijkheid schenkt, in hymnen, U, de welgevallige middelares, U, de heel en al heilige. Wij zijn immers zo rijk een middelares van het eeuwige leven te bezitten, want Uw Zoon deelt het grote erbarmen uit”.

De kundalinistructuur

Jezus bad veel en doorlopend. Hij leefde één met Zijn hemelse Vader en vanuit die eenheid verrichtte Hij “de werken”. Johannes, gebruikt de term “de werken” als hij het over de genezingen, de bezweringen en de raadgevingen van Jezus heeft. Jezus stond voor

gegevens: de ziekten en bezetenheden. Nu spreekt men van psychopathologieën. En daar wilde Hij een oplossing voor, in eenheid met Zijn Vader. De gegevens tonen ons in hun onvolmaaktheid andermaal dat het animistische systeem zware leemten vertoont. Jezus en Zijn Vader onthullen - apocalyps - en trekken die gegevens bloot. Dat doet overigens al de hele gewijde geschiedenis. Diegene die bidt, deelt in Gods' hoge levenskracht. Dan wijzigt God de kundalinestructuur. Dit lukt enkel wanneer de biddende de wilde energieën die in de kundalinistroom aanwezig zijn, leert beheersen. We spraken al eerder van een aanvaarding, een uitzuivering en een verheffing op een hoger vlak. De zin van de tien geboden ligt daar. Meteen ziet men het verschil met bijvoorbeeld yoga. De beoefenaar van yoga grijpt ook in de kundalinestructuur in, maar op een veel directere en meer gevaarlijke wijze.

Het Onze Vader

Was de decaloog vooral een luisteren naar de stem van het geweten, het "Onze Vader" is een direct smeekgebed. Ziehier de enigszins verduidelijkte tekst.

"Onze Vader, die met Uw Zoon en Uw beider H. Geest in de hemelen zijt, geheiligd zij Uw naam, Uw rijk kome, Uw wil geschiede, zoals in de hemel, zo ook op aarde. Geef ons heden ons dagelijks brood. En vergeef ons onze zonden, zoals ook wij de zonden van anderen vergeven. En leid ons niet in bekoring maar verlos ons van de boze, van het kwaad".

Letten we op de aanspreking. "Onze Vader". *Johannes 2:12* zegt dat de zonden vergeven worden dankzij de kracht van Zijn naam. Dit is één - en wel een Bijbelse - toepassing van het 'dynamisme' of machtsgeloof. Iemand noemen - vernoemen - of zeker aanspreken, is degene die genoemd, vernoemd, aangesproken wordt tot gegevenheid brengen, oproepen, aanwezig stellen. Meer nog: met die aanwezigheid - zich in Gods tegenwoordigheid stellen (zo heette dat in de dagen van het rijke roomse leven) - komt de occulte kracht of het fluïdum tot gegevenheid en heeft men contact met die levenskracht. Men laat ze in zich trekken. Dat uitgerekend is de macht van het bidden.

Christelijk idealisme

Idealisme' betekent hier "het vooropstellen van het feit dat al wat bestaat in feite al 'bestaat' in Gods Geest. Denken we hier aan de ideeënleer van Plato (5.1.2.). Albinos van Smurna identificeerde deze ideeën met de gedachten van God.

Wie één wil zijn met onze Vader "in de hemel" lette allereerst op het feit dat in de innerlijkheid of Geest van onze hemelse Vader alles vooraf bestaat. Dat is nodig wil men met Hem tot eenzelfde zicht op het gegeven, het gevraagde en de oplossing komen. Het is dat wat onder meer bedoeld wordt met "Uw wil geschiede, zoals in de hemel, zo op aarde" Die wil is die vooraf bestaande idee of gedachte. En wel "in de hemel", in de H. Drie-eenheid zelf. Want de Zoon en de Geest delen in die gedachte. Zo komt alles wat zich toont, voort uit wat zich niet toont". *La bible de Jérusalem* commentarieert: "voordat de dingen geschapen worden, bestaan zij in de H. Drie-eenheid, uit wie alles voortkomt". Het doordringen tot het onzichtbare en de axiomata die dat onzichtbare juist weergeven, wordt aangeduid met de term 'geloof'. Een geloof dat Bijbels gesproken een soort 'zien' is van wat 'is'.

Vladimir Soloviev, *La justification du bien*²⁵ (De verrechtvaardiging van het goede), ontwikkelt, uitgaande van die werkelijkheid, een evolutietheorie. Hij zegt dat de steen, de plant, het dier, de mens en Jezus als Messias van alle eeuwigheid bestaan als preconstitutieve, vooraf bestaande ideeën in Gods geest. De feitelijke evolutie ontvouwt geleidelijk die ideeën. Maar zo dat het anorganische, plantaardige, dierlijke en menselijke rijk uitmondt in het Godsrijk, in het "Uw rijk kome". Het christendom, indien juist begrepen, leeft in zo'n perspectief.

Staan wij hier even stil bij de idee ‘christelijk filosoferen’. E. Bréhier (1876/1952), *Histoire de la philosophie*, zegt dat het christendom wel een “ergerlijke mentale revolutie” betekent, maar geen “echte filosofie” aankan. Men voelt doorheen deze tweeledige uitspraak het moderne rationalisme doorkomen, dat vooral profaan denkt. Cl. Tresmontant (1925/1997), *La naissance de la philosophie chrétienne*²⁶ (De geboorte van de christelijke filosofie), beweert tegen Bréhier in, dat de Bijbel, ofschoon geen boek van retoriek, vakwetenschap, filosofie of theologie toch een bedekte of een enigszins uitdrukkelijk verwoorde ontologie behelst. Vanaf de Jahwistische tekst (-900/-800) tot en met het eerste Vaticaans concilie (1870) is één samenhangende zijnsleer aan het werk met hierin o.m. thema’s als het alomvattende zijn, eenheid en veelheid, de Godheid en de schepping, sacrale en profane tijd, hylisch pluralisme, wilsvrijheid en handelen, geesten en nog tal van andere filosofische onderwerpen. Dit alles heeft een soms zeer nauwkeurig omschreven statuut.

Een direct en individueel contact

In *Matth. 26:41* zegt Jezus: “Waak en bid om niet in bekoring te vallen. De geest is sterk maar het vlees is zwak”. Als men bidt krijgt men een direct en individueel contact - wat het doel is van het christendom - met de H. Drie-eenheid die op dat ogenblik haar Geest uitstort op diegene die bidt, op zijn situatie en op het voorgelegde probleem. Diegene die bidt, overstijgt zo zijn zwakheid en wordt ‘sterk’. Dit alles belet Paulus niet in *Rom. 8:26* om onze zwakheid in het licht te stellen: “Wij weten niet eens hoe wij behoren te bidden”. En bijna niemand, ook Christenen niet, zullen dit tegenspreken. De oorzaken zijn velerlei, individueel en collectief. Wij blijven er, op enkelingen na, niet eens bij stilstaan. Het Pinkstergebeuren te Jeruzalem is ondertussen al eeuwen geleden en de komst van de Mensenzoon op het einde der tijden lijkt ons in het dagdagelijkse leven nauwelijks te beroeren.

De schrift en de christelijke traditie hebben altijd al beklemtoond dat de tijd tussen Pinksteren en de komst van de Mensenzoon verre van eenvoudig is. En het Onze Vader, het gebed dat Christus ons heeft nagelaten, drukt het duidelijk uit. De naam, de belangrijke rol, van de Vader wordt slechts door een minderheid der mensen geheiligd. Zijn wil geschiedt slechts zeer ten dele op aarde en in de hemel. De reden: Zijn rijk begint nauwelijks, het moet eigenlijk nog komen. “Uw rijk kome” zeggen we met Christus. Want het rijk is er nog niet. De aardse atmosfeer verstikt enigszins het intieme contact met de H. Drie-eenheid en bemoeilijkt, soms zelfs in grote mate, onze inspanningen om het nieuwe verbond, doel van het christendom, waar te maken.

De schrift, *2 Thessal. 2:7v.* en de traditie zijn formeel: de dagen van de antichrist zijn in aantocht. “Zeker, het mysterie der vervreemding van God is al aan het werk. Maar iemand houdt het tegen. Pas indien deze zal uitgeschakeld zijn, zal de van God vervreemde - de boze antichrist - zich doorzetten. Maar de Heer - Jezus - zal hem door de kracht van zijn komst vernietigen”. De huidige religieuze afvalligheid insinueert dat deze tijd in aantocht is. Zij verklaart in ieder geval de verstikkende atmosfeer die het christendom in onze dagen ondergaat, ten minste als nieuw verbond. Wat maakt dat het gebed van Christus “Uw rijk kome” nu meer dan ooit bijzonder actueel wordt.

Men kan zich “in nood” tot de H. Drie-eenheid richten maar zich hierbij steeds de vraag stellen: “Is wat ik wil, van hierboven gegeven?”. Want de plannen van de H. Drie-eenheid omvatten soms, en terecht, dingen die ons te boven gaan. In alle geval wordt ons heel wat van hierboven gegeven door de liefde van de H. Drie-eenheid.

Vergeten we niet dat de Hemelse Vader “de zon laat opgaan over de onrechtvaardigen en de rechtvaardigen” (*Matth. 5:45*). Indien al de slechten met goedheid worden behandeld, hoeveel te meer dan een christen die tracht in overeenstemming te leven met de wensen van de H. Drie-eenheid? Want volgens *Gal. 4:6* heeft God de Geest van zijn Zoon in ons hart gezonden, die roept: “Abba, Vader”. ‘Vader’ drukt de intimiteit uit van een kind tegenover zijn ‘vader’. Deze ‘nabijheid’, vergeten we het toch niet, blijft toegankelijk voor de christen, ook al zijn we verre van volmaakt. Indien wij echt en oprecht bidden, dan zijn wij eigenlijk nooit alleen.

En voor wie na deze hele toelichting over het gebed zou menen dat bidden moeilijker is dan aanvankelijk gedacht, kunnen we toch met een geruststellend woord besluiten, want de hemelse Vader redt op een indringende wijze heel wat van onze onvolkomenheden. Daarvan getuigt de Bijbel ten overvloede. Zo lezen we bij *Mt 6;7/8*: Gebruik bij het bidden geen omhaal van woorden (...) want jullie Vader weet wat je nodig hebt, voordat je het Hem vraagt. Ook *Rom 8:26* spreekt in dezelfde zin: “Evenzo komt de Geest onze zwakheid te hulp. Want wij weten niet eens hoe wij behoren te bidden, maar de Geest zelf pleit voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen”. In *Hebr. 10:17* lezen we dan weer dat God zijn wetten in het hart van de mensen legt en in hun geest grift: “Ik zal hun zonden en ongerechtigheden niet langer gedenken”. Deze grote vergevingsgezindheid vinden we onder meer bevestigd in *Lucas 18; 26*: “Wie kan er dan nog gered worden?”, zo vroegen de toehoorders. Jezus antwoordde: “Wat bij de mensen onmogelijk is, is het wel bij God”. Of denken we aan *Mattheüs, hoofdstuk 20*, waar Jezus het heeft over de werkers van het elfde uur. Zij die slechts het laatste uur van de dag in de wijngaard werken, ontvangen een gelijkaardig loon als zij die de hele dag in de brandende zon zwoegen. Hiermee laat Jezus duidelijk aanvoelen dat mensen die slechts laat tot inzicht en tot bekering komen, bij hem steeds welkom blijven. En tenslotte vermeldt *Fil 4:6* nog: “Wees niet bezorgd, maar laat al uw wensen bij God bekend worden door te bidden en te smeken en door een dankgebed te zeggen”.

13.3.2. Bezwingingen

Een exorcisme

Zoals al gezegd gaan Jezus' wonderen samen met zijn onderricht. Waar zij er niet meer zijn, daar begint gewoon zijn rijk niet meer en wordt Hij in zijn werken verkeerd begrepen. Herinneren we eraan dat zijn mirakels, onder meer bij de genezing van de lamme (*Marc. 2:5*) of bij de zondige vrouw (*Luc. 7:48*), vergezeld gaan van de vergeving der zonden. Wanneer Christus in 'n zieke de boze geest aanspreekt, dan gaat hij van een ander standpunt uit dan een arts of een psychiater. Hij wijst op wat achter het natuurlijk constateerbare schuilgaat. Hij erkent doorheen de lichamelijke en psychische kwelling of doorheen de wildheid der natuur-elementen Gods afwezigheid. Daarvan maakt het boze gebruik om zijn greep te versterken.

Laten we luisteren naar wat *Lucas 13:11/16* ons zegt: "En zie, er was daar een vrouw die achttien jaar lang een geest had die haar verlamd maakte; ze was helemaal voorovergebogen en was niet meer in staat zich op te richten. Toen Jezus haar zag, riep Hij haar en zei tot haar: "Vrouw, zie, je bent verlost van je gebrek"; toen legde Hij haar de handen op haar. En op dat moment kwam ze rechtop en verheerlijkte ze God. Maar de heerser van de synagoge was verontwaardigd over het feit dat Jezus haar op de sabbat genas, en zei tot de menigte: "Er zijn zes dagen waarop we moeten werken; en mensen kunnen genezen, maar niet op de sabbat! Maar de Heer antwoordde hem: "Huichelaars, maakt een ieder van jullie op de sabbat zijn os of ezel niet los van de kribbe om hem tot drinken te brengen? En deze dochter van Abraham, die achttien jaar geleden door Satan geboeid werd, mag op de sabbat niet van deze boeien worden bevrijd!"

Een genezing op dat hoge niveau van werkelijkheid houdt dan in dat die greep van het kwade ongedaan gemaakt wordt. Een goed uitgevoerd exorcisme is dus heel wat meer dan een biologische of psychische genezing en reikt tot in onze diepste ziel, of anders gezegd, tot in onze hoogste en meest fijnstoffelijke voertuigen (9.2.2.). Wie in een exorcisme slechts een behandeling ziet die getuigt van een gebrek aan moderne medische kennis, doet aan de bedoeling van de schrift en aan die hogere werkelijkheid te kort. Overigens kunnen beide geneeswijzen perfect samengaan. Men kan zich medisch en psychisch laten behandelen, maar niets belet om in gebed krachtige energieën te vragen om die genezing te bestendigen. Wie enkel beroep doet op het gebed en de medische wetmatigheden verwaarloost, begaat een gelijkaardige fout als hij of zij die de genezing als een uitsluitend biologische of psychische aangelegenheid ziet en hierbij alle hogere energieën negeert. God werkt ook doorheen de natuurlijke middelen.

Verwijzen we m.b.t. de fijnstoffelijke zijde van een ziekte nog naar E. Haich, (8.2.1.) die zegt dat de ingewijden der Veda-filosofie beweren dat bacteriën cellen zijn van het onzichtbare lichaam van een demonische geest. Ook Wirth (8.2.1.) bevestigt dat “de ouden” de ziekte zagen als het binnendringen van een vijandig wezen. En Huc en Gabet (7.2.1.) vermelden eveneens dat de Tataren, net als de Tibetanen, de ziekte toeschrijven aan de invloed van boze geesten.

Ofschoon het uitdrijven van demonen geen praktijk is voor iedereen, kan men het toch zien als een versterkte vorm van gebed en een grotere krachtmeting met het kwaad. Wie zich als ‘duivelbezweerder’ aan een exorcisme waagt zal over uitzonderlijk veel fijnstoffelijke levenskracht moeten beschikken, want ook hier geldt dat de sterkste het gevecht wint. “Jesus ken ik en Paulus ook. Maar gij, wie zijt gij?” zo vroeg de geest aan de Joodse bezweerders en hij overmeesterde en kwetste hen, zo lezen we in *Hand 19:13* (8.1.1.). Zulk een kwade geest dringt in de ziel van diegene die hij bezeten maakt en versterkt diens levenskracht, maar dan in ongunstige zin, zodat de bezetene ook fysisch heel wat sterker kan uitvallen.

Geen sensatie

In een aantal media vindt men het exorcisme meestal nogal erg sensationeel voorgesteld. Toch hoeft het niet zo’n vaart te gaan. Verwijzen we naar de wraakdemon van D. Fortune (7.4.1.). Iemand had haar een ernstig onrecht aangedaan en zij zon aldoor op wraak, tot zij tot haar afschuw mantisch ‘zag’ dat haar woede een demon tot leven bracht. Zij moet dit ondier ten alle prijze via de navelstreng terug in zich opsorpen en haar wraakgedachten laten varen. Dit is de meest efficiënte vorm van exorcisme. Het kwaad wordt dan letterlijk vernietigd. Zij past de bezwering hier toe op zichzelf. Een exorcisme heeft het meestal over het vernietigen van het kwaad bij een medemens. Zou Fortune het kwaad dat ze tot leven bracht niet zelf de baas kunnen, dan had zij zich kunnen beroepen op een exorcist die dit werk wel aankon. Zo iemand tracht dan haar kwaad op zich te nemen, het in zichzelf te trekken en het te verwerken. De exorcist zou dan zelf de woede en de wraakgedachte die Fortune koesterde, aan den lijve hebben ondervonden en dit proces de hele tijd hebben moeten beheersen. Daarom is deze werkwijze niet voor iedereen weggelegd. Wat bijvoorbeeld te denken van een “licht ontvlambaar” iemand die nauwelijks enige zelfbeheersing kent en zich aan zo een opdracht waagt. Het ligt dan veeleer in de lijn der verwachting dat zo iemand vlug beheerst zal worden door het kwaad dat hij wel wil bevechten, maar waarbij hij veel te zwak uitvalt. Een echte bezweerder zal daarom van een zeer hoog ethisch levenspeil moeten zijn zodat hij zijn emoties steeds de baas blijft en zich niet inlaat met alle verleidingen van het kwaad. Het is dan ook wezenlijk dat zo iemand werkt vanuit de bovennatuur en in gebed voortdurend een beroep

doet op Trinitaire energieën. Het is daarom des te verbazender dat Fortune bij haar exorcisme hier nergens melding van maakt. En nog dit: een ernstig exorcist schuwt angstvallig alle mediabelangstelling en sensatie en werkt in alle stilte. Iedere publiciteit bij een dergelijk werk verzwaart mateloos de opdracht.

Herinneren we aan de *mère-des-dieux* die een boer hielp om diens tegenslagen te overwinnen. (11.3.). Via een voodoo-ritueel verdreef zij het kwaad dat op de man woog, niet door het in zich te trekken, wel door het te verplaatsen. De boer is dan wel van zijn probleem verlost, maar het kwaad is blijven bestaan en doolt rond, op zoek naar een gelijkgestemde ‘woning’. Eventueel vinden deze wezens na enige tijd weer hun weg naar diezelfde boer. Wat dan opnieuw een ritueel vereist.

Een aantal bezetenheden wordt veroorzaakt doordat sommige mensen er niet in gelukken hun gedachten te beheersen. Zij proppen de eigen aura vol met negatieve gedachten die het kwade oproepen en versterken. W.H.Gmelig Meijling, *De aura, uitstraling van mens, dier, plant en steen*²⁷, schrijft: “Er zijn mensen met een zwakke wil, mensen die altijd maar toegeven aan ongewenste neigingen. Zij kunnen op de duur het slachtoffer worden van hun eigen onvermogen - wat in de diepere zin hetzelfde is als hun eigen onwil - en op die manier krachten binnen de aura halen die ze niet meer de baas kunnen”.

Formules, maar ook intuïtie

Een aantal bezweerders houdt zich aan het “rituale romanum” het voorgeschreven Romeinse ritueel om demonen uit te drijven. De eerste editie dateert van 1614 en bleef tot 1952 ongewijzigd. Andere exorcisten menen echter dat de formules die hierin beschreven staan, te star zijn. Zij menen dat heel wat boze wezens hierdoor de gelegenheid krijgen zich ertegen te harden en er bij wijze van spreken immuun voor worden. Ze dringen zo in het ritueel en maken er een onmachtige karikatuur van. We vonden iets gelijkaardigs bij het gebed. Ook daar is afwisseling vereist omdat wezens de magische gebedsformules voortdurend trachten te ontcrachten. Bezweerders die hiermee rekening houden zullen uiteraard een niet aflatend beroep doen op de Triniteit en de gebedsformules volgens hun intuïtie, volgens hun ingevingen en volgens de beelden die zich aan hen opdringen, aanpassen aan de specifieke omstandigheden van elke bezwering afzonderlijk. Ook bij het uitzeggen van gebeden gebeurde iets analoogs. De gebeden hebben enerzijds een vaste Trinitaire structuur, maar laten anderzijds ruimte voor een eigen formulering, aangepast aan de specifieke en individuele noden.

Een aantal ‘bezetenheden’ wordt veroorzaakt door overledenen die zich hun nieuwe situatie nog niet realiseren en zich vastklampen aan mensen die ze tijdens hun leven gekend hebben. Fortune, verhaalde van een gesneuvelde soldaat wiens schim steeds zijn verloofde opzocht (6.2.3.). In de andere wereld vond hij zijn weg niet en klampte zich aan haar vast, waardoor hij op haar levenskracht teerde en haar op een gevaarlijke wijze uitputte. Zulke overledenen zijn veeleer in paniek zodat een hardhandige en aanvalsgezinde bezwering zoals het exorcisme van de kerk voorschrijft, hier eigenlijk misplaatst is. Bezweerders bereiken meer wanneer zij het overleden slachtoffer kunnen bewust maken van zijn feitelijke toestand. Wanneer deze zich realiseert dat hij overleden, maar nog aardgebonden is en zijn weg naar de andere wereld moet gaan, kan de greep op de nog levende verwant een einde nemen. De anonieme getuigenis uit 6.2.3. om een aardgebonden maar overleden ziel van zijn ware situatie te overtuigen, illustreerde zulks.

Volslagen wanhoop, volslagen wantrouwen

In 1974 bevatte het weekblad *De post*²⁸ een tekst over duivelbezweringsen, en dit naar

aanleiding van het toenmalige succes van de film “The exorcist”. Die tekst laat eveneens enkele duivelbezweerders aan het woord die vertellen over de grote moeilijkheden waarmee ze kunnen geconfronteerd worden. Zo schrijft een exorcist: “Ik heb persoonlijke ervaringen opgedaan met demonie. Meestal in de vorm van psychische toestanden. Ik werd ondergedompeld in volslagen wanhoop, in volslagen wanhoop tegenover medemensen, in volslagen pessimisme, in volslagen wantrouwen tegenover God en zijn heiligen. Die buien staken onverwachts op en waren even plotseling weer verdwenen. Het was zelfs zo, dat ik erna lachend en fluitend vaststelde: “Zo, dat ben ik weer kwijt”. Ik voelde steeds zo intens dat dit de greep was van een andere boze en misleidende geest. En ik wist en voelde dat een mens die verleiding niet met zijn gewone psychische weerstand meester kan worden. Ik voelde het, het schoot door me heen: die toestand is niet vanuit mij. Ik kon gewoon uit psychische machteloosheid niet reageren. Ik voelde me gegrepen. Als die greep nu de overhand haalt, dan spreek je van bezetenheid. Daarom vind ik ook de gebondenheid zo belangrijk, die vaak veel onduidelijker en minder zichtbaar is, want bezetenheid is een acuut en herkenbaar geval. Ik ben er heilig van overtuigd, juist ook door mijn persoonlijke ervaringen, dat alleen Jezus Christus in staat is om dat euvel te overwinnen. Voor ik aan een exorcisme begin, raadpleeg ik die inwendige stem. Zoals *Johannes 1;9* zegt: “Ieder mens, die in de wereld komt, wordt door het woord verlicht”. Ieder mens heeft dit vermogen. Ik heb het bewust getrokken naar een paranormale praktijk. Door die stem ben ik een rabiate vijand geworden van de duivel. Ik weet dat Satan vijand nummer één is van de mensheid. Maar die mensheid geeft zich daar geen rekenschap van, want ze wordt stelselmatig misleid door een ideologische vorm van moderne wetenschap, die het bestaan van de duivel (en trouwens ook van God) weglacht onder spot en hoon. Zo ook ontkent een niet-dynamistische vorm van modern christendom wat het door de eeuwen heen zelf heeft gesteld: wij worden bedreigd door geesten die wij als eenvoudige schepsels niet meester kunnen. Tenzij wij een beroep doen op een Hogere Macht, op Jezus.

Dat is ook juist één van de hoofddoelen van de menswording van Christus. Zijn verschijnen op dat welbepaalde ogenblik in de geschiedenis was niet toevallig. De antieke wereld was toen vooral Grieks-intellectueel gevormd en verlustigde zich tegelijk in magie en mystiek zoals nooit tevoren. Volgens mij zal het christendom in alle tijden juist dan verhevigd oprukken wanneer magie en mystiek gekoppeld worden aan een ijdele en hooghartige intellectualiteit. Zo zijn wij ook nu in een tijd, die parallel loopt met die late fase van de oudheid. Wij leven nu weer in een tijd als die van de eerste christenen.” Tot zover deze getuigenis.

De film: The exorcist

Deze film, één van de meest succesvolle horrorfilms van zijn tijd (1973) en genomineerd voor tien oscars, is gebaseerd op de gelijknamige roman, *De bezetene*²⁹, van P. Blatty, die zich op zijn beurt liet inspireren door een waar gebeurd verhaal. Vatten we de film kort samen.

De archeoloog Pater Merrin vindt op een dag een oud beeldje van een duivel en vreest zo met de demon een contact te hebben gelegd. Elders begint Regan, de dochter van Chris, zich bijzonder vreemd te gedragen. Ze wordt meer en meer boosaardig en gebruikt de vulgairste scheldwoorden. Chris denkt dat haar dochter ziek is, maar medisch komt er niets aan het licht. Een psychiatrisch onderzoek brengt ook geen duidelijkheid. Omdat er zich ook een aantal beangstigende paranormale verschijnselen vertoont, begint Chris te geloven dat Regan bezeten is. Ook de stem van de dochter verandert grondig. Ten einde raad doet Chris een beroep op de priester-exorcist, Karras. Deze lijdt echter aan een depressie. Hij voelt zich enigszins schuldig aan de dood van zijn moeder omdat hij haar te lang alleen liet. Dan wordt Pater Merrin erbij gehaald. De twee priesters trachten nu de demon uit Regan, die in bed ligt,

te drijven. Wanneer Karras, na een korte pauze, terug de kamer van Regan binnenkomt, vindt hij pater Merrin dood naast Regan. Merrin stierf aan een hartaanval. Karras kan zijn emoties niet beheersen, wil het meisje wurgen en daagt de demon uit om hem, Karras, bezeten te maken. De demon gaat hier maar al te graag op in. Karras bezint zich echter, en om te verhinderen dat hij een speelbal in de hand van het kwaad zou worden, pleegt hij zelfmoord door uit het raam te springen. Hierop wordt Regan weer een normaal kind.

Uw zwakke plekken

G. Covina, *Het ouija boek*³⁰, benadrukt de axiomatic van al wie aan spiritisme doet. Een ouijabord is een plankje met letters en cijfers op en wordt door sommige mediaal begaafden gebruikt om in contact te treden met onzichtbare wezens. Volgens het christendom is dit een uiterst gevaarlijke praktijk indien men hierbij niet tot de H. Drie-eenheid bidt. Men zet de deur van de aura wagenwijd open voor de eerste de beste die zich aandient. En dat zijn dan geen wezens van de bovennatuur, wel van de buitennatuur met alle wisselvalligheden hieraan eigen. Covina zegt dat wij, alvorens ons de vraag te stellen waarvandaan de antwoorden van het ouijabord komen, ons eerst moeten afvragen waarvandaan onze vragen komen. Vooraleer ook maar aan het oproepen van zielen of geesten te beginnen, moet men trachten zo klaar mogelijk te zien in de eigen on- en onderbewuste drijfveren en de bewuste beweegredenen die tot spiritisme aanzetten. Waarom? Omdat onze axioma's zich zullen afbeelden in de antwoorden. Covina schrijft: "Hoe klaarder gij ziet in uw overtuigingen, des te sneller gij ertoe in staat zult zijn de afwijkingen in de antwoorden op te sporen". Aldus deze door en door ervaren spiritiste. Onderzoek dus uzelf, uw meningen, uw hele zijn in alle mogelijke details. "Nothing is irrelevant", "Niets is zonder belang". De antwoorden zullen u doen letten op om het even welke verborgen vooropstellingen die gij in u draagt wanneer gij geesten contacteert. Het lijkt weer een vorm van een ABC-theorie (2.3.). Het gegeven A is gebruik van het ouijabord, B staat voor onze vooropstellingen, C voor onze vragen. Onze vragen worden beïnvloed door onze vooropstellingen.

Wat Gina Covina zegt van het spiritisme, geldt voor al wat heilig is. Uiterst geslepen geesten zullen onmiddellijk door hebben waar uw zwakheden liggen. Zij nemen u genadeloos, tenzij gij onder de formele leiding van de H. Drie-eenheid werkt, bij uw zwakke plekken. En wel zo dat juist dat u ontgaat en onbewust blijft. Om u te 'hebben' zullen zij geleidelijk kleine, onmerkbare afwijkingen van de waarheid invoeren en ook uw moraal zeer subtiel verzwakken, maar zo dat gij dat "erbij neemt" en ze grondig blijft vertrouwen. Zo hebben geesten met een titanisch-olympische en satanische genialiteit er velen "liggen gehad". Dat is het fameuze "onderscheid der geesten" waarvoor de Bijbel en het christendom bij herhaling waarschuwen. Gina Covina is één der zeldzame spiritisten die op dat punt grondige zelfkennis aanprijst.

Geen misleidend gepraat, wel gebeden

In de film 'The exorcist' wordt het bijvoorbeeld duidelijk dat de duivel doodsbang is voor pater Merrin. Deze stelde dat je voor zo'n werk niets doet met menswetenschappen, met artsen of met psychiaters. Wel met het woord van God, met bidden. Hij luistert dan ook niet naar alle praatjes die de demon doorheen het bezeten meisje Regan uitkraamt. De duivel is bang van hem. Karras echter is een modern theoloog die niet vertrouwd is met de dynamistische en occulte zijde van religie. Hij bekent zelfs dat hij zijn geloof verloren heeft. Van hem hoeft de duivel dan ook niets te vrezen, ja de demon spot met hem. De zwakke plekken van Karras zijn enerzijds zijn wankele geloof en anderzijds zijn schuldgevoel naar zijn overleden moeder toe. Zijn wankele geloof maakt dat hij heel wat minder aanspraak kan maken op Trinitaire energieën. In dit opzicht lijkt hij enigszins op de exorcisten in *Hand. 19:13*. (8.1.1.) waar Joodse bezweerders een bezetene wilden exorciseren met de formule: "Ik bezweer u bij de

Jezus die Paulus preekt”. De man in de greep van de boze geest overmeesterde hen allen. In de film kan de duivel eveneens aan Karras vragen: “wie zijt gij, dat gij mij beveelt hier weg te gaan?” Ook het schuldgevoel naar zijn moeder toe speelt hem parten. De demon neemt de gedaante en de stem van Karras’ moeder aan, zodat de priester niet aan de verleiding kan weerstaan gehoor te geven aan ‘haar’ misleidende klacht. ‘Satan’ in het Hebreeuws betekent juist ‘tegenstander’ op het gebied van schuld en dus ‘aanklager’. Hij praat de mens die zich laat verleiden, schuldgevoelens aan.

Het lijkt erop dat satanische geesten de intellectuele mechanismen van de mensen beheersen, zonder dat die mensen het merken. De duivel neemt ze bij hun vooroordelen, bij hun on- en onderbewuste axiomatic. En zo merk je waar hij aan het werk is: waar de leugen begint, in de brutale seks, in de gewelddadigheid. Elke spiraal van geweld, elk gewapend conflict in de wereld toont aan dat er demonische krachten aan het werk zijn, doch zeer subtiel. Ze ondergraven onze wereld op een duivelse manier. In de traditionele gevallen van bezetenheid, zoals de film ons toont, is de duivel eigenlijk naïef. Daar laat hij zich kennen. Hij is er het slachtoffer van zijn eigen gewelddadigheid en hij laat zich opjatten om zich van het lichaam en van de ziel van een mens meester te maken. In het dagdagelijkse leven is hij meestal heel wat meer geslepen aan het werk. Zijn grote overwinning is om ons te doen geloven dat hij niet bestaat. Dan kan hij onopgemerkt zijn gang gaan.

Zo is hij bijvoorbeeld aan het werk in de vele ‘zinnetjes’ die Ellis en Sagarin basisoordelen noemen (2.3.). In hun ‘ABC-theorie’ is A het gegeven en staat de letter B voor de reactie van iemand op dat gegeven, een reactie die uitgaat van de vooropstellingen die men koestert. C staat voor het uiteindelijke resultaat. Een gezonde B stelt dat met het gegeven A, bijvoorbeeld een ernstige tegenslag, geleidelijk wel verwerkt. Dit geeft als resultaat C dat men er gesterkt uitkomt. Een minder gezonde B laat negatieve zinnetjes uit de diepere ziel, uit het on- of onderbewuste, opduiken. Veel van die zinnetjes komen neer op: “al wat, praktisch onhaalbaar is”. Dat wordt diep in de ziel ingehamerd, zodat men meent dat men “voor het ongeluk geboren is”.

De macht van de wetenschappelijke mode

L. Marcuse, *Amerikanisches Philosophieren*³¹ (Amerikaans Filosoferen), citeert W. James (1842/1910), de vader van het Amerikaanse pragmatisme en gedurende vele jaren voorzitter van de society for Psychical Research (versta: parapsychisch onderzoek) en schrijft: “De Kartesiaanse afwijzing van het paranormale in de XVII-de eeuw, de tijd der barokke virtuosi, is in de XVIII-de eeuwse verlichting overgegaan. De weigering van de moderne verlichting om de hypothese aangaande bezetenheid te willen erkennen, ondanks de langdurige menselijke traditie gebaseerd op concrete ervaringen ermee, is voor mij een eigenaardig voorbeeld van de macht van de tijdsgeest op het terrein van de wetenschap. Ik ben ervan overtuigd dat op zekere dag de demonentheorie weer ernstig zal genomen worden. Men moet inderdaad “wetenschappelijk” denken om zo blind en doof te zijn dat men dergelijke mogelijkheden negeert”. Aan deze uitspraak van James uit 1909 ziet men hoe lang en hoe grondig de anti-parapsychologische instelling van het rationalisme heeft ingewerkt op de zogenaamde ‘wetenschappelijke’ of ‘rationele’ mentaliteit.

Bij een niet-deskundig uitgevoerd exorcisme vond de 23-jarige *Anneliese van Klingenberg*³² in 1976 de dood. De pers ging hier uitvoerig op in. Exorcisten met meer inzicht betreuren de ongelofelijk naïeve werkwijze van deze ‘duiveluitdrijvers’ die op grond van een religieus fanatisme en tegen ieder doktersvoorschrift in, Anneliese zelfs lieten verhongeren.

Prof. Dr. Siegmünd van Fulda betreunde toen dat sommige kerkelijke instanties het geloof aan de duivel als een achterhaald en middeleeuws begrip weglachen en bespottelijk maken, terwijl in het Avondland, het West-Europese continent, een steeds groeiend satanisme woekert. Satanvereerders gewagen van honderduizenden leden. Hun satansbijbel die aanbeveelt in de klassieke zeven hoofdzonden te zwelgen, bereikte als oplage een kwart miljoen. We verwezen in dit verband al naar het boek van D. Cellura, *Les cultes de l'enfer* (2.3.).

Drie types van verleiding

Anselm Grün, S.B., *Het omgaan met de boze*³³ steunt zich vooral op Evagrius Ponticus (346/399), een oosters monnik en woestijnvader. Evagrius behoort tot de patristiek (33/800). Net als Plato gelooft hij in 'demonen', in onzichtbare wezens, die de "grote leeuw" en het "minder grote monster" in ons trachten te verleiden (2.5.). De monnik wordt allereerst door zijn begeerten bekoord, maar uiterst geslepen demonen spelen daar op in. De methode van Evagrius bestaat erin eerst de bekoring te laten doorkomen zodat men én de psychologische wortel ervan in zichzelf kan leren kennen én de erop inspelende demon. Het werkje begint met te benadrukken dat ook het zoeken naar God, aan een harmonie der tegenstellingen onderhevig kan zijn. De ervaringen der (woestijn)monniken zijn onder meer als volgt te beschrijven: "de demonen kunnen een mens zo beheersen dat hij bezeten wordt. Zij bewerken ziekten zoals schizofrenie, epilepsie, waanzinnigheid en hysterie".

Evagrius onderscheidt drie types van verleiding, die aan het grote monster in ons aanknopen: gulzigheid, onkuisheid en hebzucht. Hij licht ze toe.

Gulzigheid

Evagrius tracht zich te matigen in zijn eetgewoonten. Hij beschrijft hoe de demon der eet- en drinkzucht niet regelrecht tot overmaat op het gebied van eten en drinken aanzet, doch het snelle mislukken van de verstervingsmethode ingeeft. Die gedachte brengt hem voor de ogen dat zijn verstervingen hem wel eens zouden kunnen ziek maken, en dit terwijl er in de woestijn geen arts te bespeuren valt. Met andere woorden: bekijk het ongewenste resultaat van mijn boeteleven en gij zult begrijpen dat ik dit wel moet opgeven.

In de ogen van Grün, is dit een vorm van wat de psychologen 'rationalisering' heten. Ogenschijnlijk goed verantwoordbare redenen zijn de uiting van een onbewuste drang. Ze worden hier ter verontschuldiging gebruikt om te ontsnappen aan boete of versobering met betrekking tot de voeding. De volksmens zegt hiervan: "men maakt zichzelf iets wijs".

Onkuisheid

Grün, als duider van Evagrius, zegt dat deze demon vooral langs de verbeelding om werkt. De demon van onkuisheid houdt ons voor om het lichaam te begeren. Zo grijpt hij genadeloos degenen die in onthouding leven aan. Iets waardoor zij dan van die onthouding afzien "omdat zij toch niets bereiken". De demon bezoedelt de ziel door haar tot "schandelijke daden" te verleiden. Volgens Evagrius gebeurt het vaker dat de onreinheidsdemon rechtstreeks in het lichaam komt. Wat een lichtere of zwaardere vorm van 'bezetenheid' zou zijn. Verwijzen we naar de H. Antonius (251/356). Deze monnik was vooral bekend om de erotische bekoringen waaraan hij weerstond. Antonius ging in de woestijn om er alleen voor God te leven. Maar de eenzame weg voerde hem niet enkel in de nabijheid van God, maar evenzeer in de nabijheid van het boze. Dit trad nu openlijk op hem toe. Zijn eenzaamheid ontpopte zich als een onaangename 'tweezaamheid' met het boze. Zoals vele andere monniken ondervond hij dat zijn weg naar God hem leidde naar een strijd met duistere machten. Deze 'krachten' die hij aan het werk zag in zijn wensen, aandriften, motivaties en emoties, noemt hij 'demonen'. Het

zoeken naar God, althans in die voorwaarden, is tegelijk geconfronteerd worden met de ‘geest der ontkenning van God’. Wanneer men de godsdienstgeschiedenis bestudeert dan kan men zich de vraag stellen of wellicht alle religieus leven - niet enkel dat van een woestijnmonnik - één grote afrekening is van die aard.

Hebzucht

De hebzucht spiegelt een hoge leeftijd voor, de onbekwaamheid tot handenarbeid, komende hongersnood, ziekten, en de bitterheid van de armoede en geeft ons in “welke schande het is om het levensnoodzakelijke van anderen te moeten krijgen”. Weerom de rationalisering, met de negatieve gedachte betreffende ‘armoede’. Grün schrijft: “wie drugverslaafden en hun manier van argumenteren heeft ervaren, ziet de waarnemingen van Evagrius bevestigd. Ook hier wordt elk motief om zich beperkingen op te leggen in twijfel getrokken met schijnbaar schrandere redenen. In feite staat achter deze ‘redenen’ de infantiele behoefte om steeds meer te bezitten. Zoals kind heeft men blijkbaar nog niet geleerd hiervan afstand te doen en zich aan de realiteit aan te passen.

In onze tijd spot men gemakkelijk met deze klassieke bekoringspsychologie. Maar men leze het evangelie, *Marc. 1:13*. Ook Satan trachtte Jezus te bekoren bij de veertigdaagse vasten in de woestijn.

Het kwaad wordt weggeredeneerd.

Geven we nog enkele voorbeelden waarbij het kwaad niet of nauwelijks wordt herkend, of waarbij men het wel ziet, maar het liever niet wil geweten hebben.

“Wij geloven niet in gezag, ons kind zal geleidelijk zelf de gevolgen van zijn daden wel ondervinden”, zo stelt een al te zwakke ouder. Plato zou er stellig op wijzen dat een dergelijke doorgedreven antiautoritaire mentaliteit het “grote monster” in de mens activeert, ten nadele van “de kleine mens” (2.5.).

Een hacker vertelt met fierheid aan zijn vrienden dat hij een krachtig computervirus op internet heeft geplaatst. Het wordt als bijlage aan een mailtje gekoppeld met de woorden “I adore You”. Wie het argeloos opent ziet onmachtig hoe al zijn bestanden vernietigd worden. De hacker geniet ervan dat hij heel wat mensen, die hij niet eens kent, op die wijze kan ruïneren. Wat leeft er in de diepere ziel van zo iemand die er plezier in schept anderen heel wat moeilijkheden te bezorgen. “Ach, het is een leuke hobby, en men moet er zich maar leren tegen te beschermen”, zo verdedigt hij zich. Het boze geniet, want het kan zijn gang gaan en wordt nauwelijks herkend.

“Ik weet wel wat ik doe”, verdedigt de man zich op een woedende toon, nadat hij iemand een pak rammel heeft gegeven. “Het was meer dan verdiend”.

“Ik ben niet bezeten”, schreeuwt de vrouw haar partner toe, nadat ze stiekem zichzelf met een mes heeft verwond en aan de politie verklaarde dat haar man het haar had aangedaan. Hiermee brengt ze wellicht in praktijk wat een advocaat, die gelijk halen belangrijker acht dan gewetensvol handelen, haar heeft aangeraden: “Zorg dat je slagen en verwondingen kan invoeren”. En kijk, ze heeft erover nagedacht, doorgeredeneerd en het effectief ook uitgevoerd. “En zolang je nadenkt over wat je doet kun je toch niet bezeten zijn?” zo meent ze in stilte.

“Willen jullie de totale oorlog?” schreeuwt de volksmenner de opgejutte menigte toe. En de mensenmassa juicht een overweldigend ‘ja!’

“Ik was mezelf niet meer”, zo verontschuldigt de misdadiger zich. “Ik was gegrepen door een onweerstaanbare drang. Het was sterker dan mezelf en ik wist niet wat ik deed”. En dit nadat hij zijn misdaad nauwkeurig had voorbereid.

En wat te denken van de vele kleine, maar aanhoudende pesterijen die het slachtoffer

radeloos maken, of van een familielid dat men zonder voldoende reden weigert te aanvaarden, of van de zogenaamde “witte boordcriminaliteit” die achter de schermen in alle sereniteit maar grondig overdacht gebeurt?

“Ik ben actief lid van een religieuze vereniging. Ik ga zelfs in de kerk rond met de schaal”, zo verschoont iemand zich en meent hierin een vrijgeleide te hebben gevonden voor dingen die het daglicht niet mogen zien.

Wat te denken van een rechtspraak die andere belangen dient dan het uitspreken van een rechtvaardig oordeel? “Hoe lang nog zult gij onrechtvaardige oordelen vellen?” vraagt de schrijver in *psalm 82 (81)* zich af en zegt dat zulke rechters en rechtsters door hun daad zelf hun weg naar de onderwereld voorbereiden. Ook *psalm 49 (48)* heeft het over de mens die geen scrupules kent: “Dergelijke mensen zijn zelfzeker en sterven in volle tevredenheid met hun lot. In feite zijn zij een kudde die men in de onderwereld te grazen zet, terwijl de mensen met geweten het op hen halen. De onderwereld, ziedaar waar de zelfzekereren thuis zijn”. Misschien lukt het hen om het op die wijze in deze wereld te maken en genieten zij aanzien en prestige. Maar het Mene, tekkel, ufarsin (12.2.1.), hun Godsoordeel, staat, voor wie het mantisch kan zien, in hun aura te lezen. Zieners zeggen dat de aura van zulke mensen zwart en zwaar kleurt en dit al vanaf het uitbroeden van het onrecht dat ze willen begaan. Daardoor ook geraken ze in de greep van gelijkgestemde geesten en goden. Slechts bij hun overgang realiseren de meesten zich de volle draagwijdte van hun daden. Maar daar is het veel moeilijker om het begane onrecht te herstellen.

Een eerlijke confrontatie van ons geweten met heel wat vormen van kwaad doet ons inzien dat we in een aantal gevallen toch niet helemaal - of misschien helemaal niet - eerlijk zijn geweest. We blijven achter met een onbehaaglijke gestemdheid, ja we voelen ons wel schuldig. Sommigen troosten zich met de bedenking of je het in deze wereld wel kan maken als je altijd eerlijk bent.

Iedereen kan het rijtje aanvullen met voorbeelden uit zijn of haar directe omgeving, uit om het even welke krant of uit wat de geschiedenis ons over diverse vormen van geweld leert. En deze vormen van kwaad kunnen we zelf nog achterhalen, maar wat met het kwaad dat we ooit bedreven en waar we ons helemaal niet meer van bewust zijn? We hebben het bij herhaling het occulte statuut van de mens genoemd. Sensitieven voelen de zware en vermoeiende uitstraling die er van zo iemand uitgaat. Zieners merken hoe de aura erdoor getekend is en zien eventueel de oorzaken die vanuit een ver verleden worden megedragen en nog moeten uitgeboet worden. Magiërs die sterk genoeg zijn kunnen hierin met bovennatuurlijke hulp rechtstreeks ingrijpen. Maar de persoon zelf kan heel wat aan zijn ‘lot’ verbeteren. Een ethische levenswijze en een volgehouden Trinitair gebed maken dat er voor de gelovige niets in het leven echt tragisch is. Dat mag verder ook blijken uit wat volgt.

13.4. Allen zullen God kennen.

13.4.1. Het verbond

Het oude verbond

In de Bijbel spreekt men van het oude testament of het oude verbond. God sluit een verbond met de mensen. Hij laat zich kennen via zijn middelaars. De decaloog, de tien geboden is de oorkonde van dit verbond. *Jeremias 18:18* zegt ons dat de gelovigen zich temidden van priesters, profeten en wijzen bevinden die als middelaars optreden, om de wet en de geboden toe te lichten. En Jezus in *Mattheüs 23:34* noemt ze “profeten, wijzen en schriftgeleerden”. Het zijn zij die getuigen van een religieuze ervaring. Ze zijn een instrument in Gods hand om de andere gelovigen te helpen en te leiden. Ziedaar de religie op grond van

tussenpersonen. Alle religies kennen hun bemiddelaars.

Het nieuwe verbond

Lezen wij *Jesaja (Isaïas) 24:5* “De aarde is ontwijd door haar bewoners: zij hebben de wetten geschonden, de geboden overtreden, het eeuwig verbond verbroken. Lezen we ook *Jesaja 34:1*vv.. “Kom, volken, luister, naties, hoor toe. Luister, aarde met al wat op u leeft, wereld met al uw bewoners”.

Beide teksten zijn de aanhef van wat de exegeten heten “de grote en de kleine Apocalyps” van Jesaja. Men ziet dat de beide teksten niet het volk van Israël maar alle volkeren, “de bewoners der aarde” bedoelen. De eerste tekst heeft het over “het eeuwig verbond” uitgerekend met alle aardbewoners. Het gaat dus over alle religies en niet enkel over de Bijbelse. Vandaar het omvattende belang van deze basistekst. Er is dus een algemeen verbond dat bovendien eeuwig is, dat alle volken, alle aardbewoners ‘bindt’. De niet-Bijbelse religies vertonen daar sporen van. Denk aan hun scheppingsmythen, hun geloof in een opperwezen, aan het bestaan van het geweten dat een aantal ingrepen van de goden der buitennatuur als onethisch en onrechtvaardig veroordeelt.

In *Jeremias 31:29*vv. stelt de profeet duidelijk een religie voor die berust op een direct contact met God, dus zonder middelaars in de traditionele zin. Hij voelt zich geïnspireerd door God die zegt: “Ik, God, zal hun zonden vergeven. De ene hoeft niet meer tot de andere te zeggen: “Leert God kennen”. Allen, groten en kleinen, zullen God kennen. Hij zal de wet in hun binnenste leggen”.

De Bijbelse term “God kennen” betekent “intiem contact hebben met God”. Jahweh voert een nieuw verbond in. Met andere woorden: het oordeel van God ondergaat een structuurverandering: “Zie de dagen komen waarin Ik, Jahweh, een nieuw verbond zal sluiten. Ik zal Mijn wet in het diepste van hun wezen planten en Ik zal Mijn wet op hun hart schrijven. Dan zal ieder onder hen niet meer zijn naaste moeten leren, noch tegen zijn broer zeggen: “Leer Jahweh kennen”. Want allen zullen Mij kennen; van de kleinsten tot de grootsten, doordat Ik hun misdaden ga vergeven en niet meer aan hun zonden zal denken.”

In *Ezechiël 36:26*vv. zegt Jahweh: “Ik zal u een nieuw hart geven en een nieuwe geest in u uitstorten. Ik zal ervoor zorgen dat u Mijn wetten nakomt en Mijn voorschriften nauwkeurig onderhoudt. Ziedaar, wat Ezechiël voorspelde met de nadruk op de verinnerlijking (“een nieuw hart”) en de gave van “de nieuwe Geest” of levenskracht van God.

De algemeenheid van het directe contact met God is ook verwoord in *Joël 3:1*: “Ik zal Mijn Geest over alle mensen uitgieten (versta: alle mensen zoals ze zijn). Profeteren zullen uw zonen en uw dochters, (opm.: ze zullen zich gedragen als profeten), uw ouderen zullen dromen krijgen, uw jonge mannen zullen visioenen zien. Zelfs over de dienaren en de dienaressen giet Ik Mijn Geest uit in die dagen.” De *handelingen der apostelen 2:17*vv. herneemt deze pinkstertekst.

Vergeving der zonden

Op die basis hernieuwt God het innerlijke contact met de mens. Dit brengt een wens van Mozes in vervulling (*Numeri 11:29*): “Mocht heel het volk van Jahweh profeet zijn doordat Hij Zijn levenskracht op hen liet neerdalen”. Dat betekent dat Mozes elk mens individueel het recht toekent ‘profeet’, Gods vertrouweling en geïnspireerde te zijn, zodat ook elk mens de stem van God in zijn diepere ziel hoort en Hem leert kennen (*Numeri 14:22; Johannes*

8:47). Dan beschikt iedereen over paranormale religieuze ervaringen en is men niet meer afhankelijk van getuigenissen van anderen. Iedereen leert God kennen. Zoals al gezegd betekent het Bijbelse ‘kennen’, “intiem omgaan met”. De Griekse betekenis “intellectuele kennis” is hoogstens een aspect van dat typisch Bijbelse ‘kennen’. Door dit hernieuwde contact wordt de positie van een kerkelijk middelaar gewijzigd. Hij is in dienst van het nieuwe verbond om de gelovigen in direct en individueel contact met de H. Drie-eenheid te brengen. Hiervan is Christus het toonbeeld. Hij zegt aan de wereld wat Hij heeft gehoord van de Vader die Hem gezonden heeft (*Joh. 8:26-28*), en dit dankzij Zijn intiem contact met de Vader.

Allen zullen onderricht worden.

God introduceert de individualisering: de tussenpersonen verliezen hun overwegende rol. Want God richt zich onmiddellijk tot de enkeling. De middelaars worden bij de meesten echter nog niet overbodig: zij trachten anderen tot intiem contact met God te brengen. Ten minste, indien zijzelf over direct Godscontact beschikken, en als homo religiosus hierbij kunnen voorgaan.

Deze religie van het intieme Godscontact is karakteristiek voor het christendom als “nieuw verbond”. De brief aan de *Hebreeën 8:6vv.* herhaalt duidelijk de tekst van *Jeremias 31:31vv.* en voegt er onmiddellijk aan toe: “sprekend over het nieuwe verbond, maakt hij het eerste verbond verouderd. Dus, wat verouderd is en afgeleefd, zal verdwijnen”.

“Allen zullen door God onderricht worden” lezen we in *Joh. 6:45*. Dit houdt in dat niemand uitgesloten wordt van het intieme contact met de Vader. Jezus maakt die boodschap heel actueel. De Jahwehreligie wordt individueler dan te voren (van “de God onzer vaders” wordt het “mijn God”). De religie wordt verinnerlijkt (“in de diepte van de ziel”, “in het hart”). Ten slotte vergeeft God de zonde, bron van de dood.

De religie wordt individueel, verinnerlijkt, en bijzonder vergevingsgezind. Ziedaar drie nieuwe kenmerken van de Jahwehreligie in het verschieft. Onze tijd lijkt bij uitstek het klimaat te scheppen waarin deze religie is vereist.

Het verbond dat alle volkeren omvat.

De profeet Jesaja steunde met zijn twee apocalypsen, of eindtijdvoorspellingen niet op de Joodse openbaring maar op een eeuwig verbond. Dat was niet het verbond van Mozes. Mozes is daar een onderdeel van. Jezus vernieuwt niet het Joodse verbond maar dat algemene, eeuwige verbond.

Paulus, in *Rom. 2:14vv.* vermeldt: “Wanneer heidenen, onbekend met de Joodse wet, op een natuurlijke wijze de voorschriften van die wet verwerklijken, dan zijn zij blijkbaar zichzelf tot ‘wet’. Zij onthullen de werkelijkheid van deze wet als in hun hart geschreven.”

Men ziet dat Paulus erop staat te bevestigen dat God èn zijn aanwezigheid èn zijn raadsbesluit in de vorm van ‘wet(ten)’ in het diepste van de zielen der heidenen onthult. En wel zo dat diezelfde heidenen, net als de Joden overigens, in een hoge graad van zelfbepaling, in vrijheid van kunnen, niet vrijheid van mogen, dit waarmaken... of verwaarlozen.

Met andere woorden: de Bijbel heeft een basis die maakt dat men er zich perfect in kan thuis voelen zonder mensen in een keurslijf te dwingen. Men is christen in dat algemene, alle volkeren omvattend verbond. Daarover heeft Jesaja het en daarom benadrukt Paulus dat heidenen in hun eigenheid ook hun contact hebben met God. God verbindt zich met alle volkeren op voorwaarde dat ze zijn geboden onderhouden. Dit in de gezonde zin. Niet met al die wetsbepalingen waar onder meer de Joden van toen zo om bekommerd waren.

Zo wordt heel de mensheid, in beginsel althans, profetisch of ten minste geïnspireerd, en niet meer alleen maar de zeldzame middelaars. Dit besef leeft althans zeer sterk in neo-sacrale middens.

De Drie-eenheidsicoon van Roeblov

Lezen we *Gen. 18vv.*: “Eens verscheen de Heer aan Abraham bij de eik van Mamre, toen Abraham op het heetst van de dag bij de ingang van zijn tent zat. Hij sloeg zijn ogen op en zag plotseling drie mannen voor zich staan. Meteen liep hij van de ingang van zijn tent naar hen toe. Hij boog diep en zei: “Indien ik genade heb gevonden in uw ogen, mijn Heer, ga dan niet aan uw dienaar voorbij. Ik zal water laten halen. Was uw voeten en rust hier onder de boom.”

Het tafereel is wereldberoemd dankzij de prachtige en beroemde Drie-eenheidsicoon van Andrej Roeblov (1360/ 1430) de grootste Russische schilder van Iconen. De icoon dateert van 1410 en wordt bewaard in de Tretjakov-galerij in Moskou. Roeblov werd in 1988 door de Russisch-Orthodoxe kerk heilig verklaard. Deze icoon siert het kapt van dit boek.

Uitgaande van het feit dat de Drie-eenheid van het nieuwe testament in feite samenvalt met de God van het oude testament, kan men in de verschijning van Jahweh en zijn twee engelen een soort ‘voorafbeelding’ zien van de H. Drie-eenheid die zich pas laat kennen in het nieuwe verbond. Ondertussen blijkt dat de Byzantijnse liturgie de grondige eenheid van beide verbonden duidelijk vooropstelt. De verlichting, in de diepten van de ziel, eigen aan het nieuwe verbond, betreft eerst en vooral het geweten en het onderscheiden van goed en kwaad. De Byzantijnse liturgie ziet in deze icoon “de nederdaling van de Goddelijke wijsheid ter genezing der volkeren”, waarmee zij eveneens belijdt dat er uiteindelijk een verband bestaat tussen Bijbelse religie en gezondheid.

En nog dit: Roeblov werd heilig verklaard. Niet de kerk ‘maakt’ iemand heilig, maar kan de heiligheid van iemand wel bevestigen. Ook als de kerk over een heilige geen heiligverklaring uitspreekt, blijft die heilig. En omgekeerd, zou een niet-heilig mens toch heilig verklaard worden, dat maakt dit van hem helemaal geen heilige.

Roeblov gaat door als een zeer religieus ingesteld mens. Bij het schilderen van zijn prachtige Drie-eenheidsicoon voelde hij zich voortdurend in contact met de H. Drie-eenheid. Door die samenhang tussen deze bovennatuurlijke werkelijkheid en zijn icoon bevat zijn schilderij heel wat fijnstoffelijke heiligheid. Ook het feit dat de kerk iconen ritueel wijdt, versterkt de band ervan met het bovennatuurlijke. Door de wijding komt de genade, de fijnstoffelijke kracht van de Heilige Geest en van Gods heilige engelen, in de icoon. Wat samenhangt met de bovennatuur deelt in die fijnstoffelijke levenskracht. “Ik ben waar mijn hart is” schreef Thomas a Kempis (7.1.2.). Velen voelen de weldadige uitstraling en sereniteit die van het werk uitgaat. Sensitieven zeggen dat zij van de icoon uit, en van afbeeldingen ervan, een uiterst fijne energie voelen stromen. Sommigen ervaren een warmte in de handpalmen, andere voelen een energietoename in hun kruinchakra.

Iedereen die een icoon vereert, komt in contact met de bovennatuurlijke wereld ervan, zo schrijft J. Tyciak, *Heilige Theophanie*³⁴. Deze bovennatuur wordt als het ware visueel afgebeeld in de icoon, net zoals een Schriftwoord gelovig en berouwvol kan beluisterd worden. Vereert men de icoon in groep, samen met andere gelovigen, dan kan dit de energie die van de icoon uitgaat, versterken. Dit geldt overigens voor alle gebeden die in een gelovige en gelijkgestemde gemeenschap worden uitgezegd. *Mattheüs 18, 20* verwoordt eveneens deze gedachte wanneer hij Jezus citeert: “Waar twee of meer in mijn naam bijeen zijn, daar ben Ik in hun midden”.

De icoon: mysterie en kracht.

J. Tyciak vertelt van de Russische denker Ivan Kirjefski (1806/ 1856) die voor de icoon van de zogenaamde “Iberische Madonna”, een Russisch-Orthodox icoon van de Maagd Maria, stond. Hij bekeek enigszins verbaasd de aandachtige menigte die voor dit kunstwerk knielde en hierbij steeds opnieuw de aarde kustte. Hij vroeg zich verwonderd af hoe deze gelovigen iets wat op een verweerd stuk hout leek, dat bovendien door wormen was aangevreten, zo innig konden vereren. Hij kon maar niet begrijpen dat er krachten van zo’n afbeelding uitgingen. Hij meende dat het om een vorm van misleidende massapsychose ging. Maar terwijl hij hierover mijmerde, voelde hij dat er heel wat meer dan alleen maar psychologie aan het werk was. Niet alleen kwam de vroomheid van het volk hem geleidelijk meer en meer sympathiek over, hij werd er eveneens door gegrepen en voelde zich verbonden met de biddende gemeenschap. Doordat hij voor hun axiomatiek open kwam, zag hij in dat de wonderdadige werking van de icoon slechts kan verstaan worden als men zich voor het ‘pneuma’, voor de levenskracht ervan, openstelt. Hij begreep plots dat diepe kennis alleen maar door geloof in Christus mogelijk is. In de icoon heeft die geloofservaring zich een uitdrukking en een zinbeeld geschapen, een schakel tot het verwerven van levenskracht. Men zou de werking ervan kunnen vergelijken met die van een fetisj (7.5.1.) die voortdurend door de H. Drie-eenheid wordt opgeladen.

Zo wordt de icoon, net als een sacrament, een teken van ontmoeting van de mens met die hoge werkelijkheid. Zij is heel wat meer dan verstandelijk inzicht, zij is bovendien wat de Grieken ‘theoria’ noemden, een vorm van beschouwende kennis. Iconen, zoals overigens ook de beelden in de kerken, beelden het heilige uit en stellen het tegenwoordig. Johannes van Damascus (676/749), een Oosterse kerkvader, noemde de icoon een ‘mustérion’, een mysterie, een drager van goddelijke kracht. Het beeld neemt deel aan de heiligheid van het uitgebeelde mysterie en aan het bovennatuurlijke wezen ervan. Het draagt de heiligheid over op diegene die het bekijkt. Hiermee staan wij eveneens in de traditie van de Griekse kerkvaders. Zij zien het beeld als in eenheid met het oerbeeld. In het concrete en aardse beeld is dit oerbeeld, of zeggen we: “de platonische idee” (5.1.2.), zichtbaar uitgedrukt en tegenwoordig gesteld. Volgens Tyciak (o.c., 128) geloven de Russen dat slechts een heilig mens een icoon kan schilderen. Meestal waren die schilders dan ook monniken.

E.N. Trubetzkoy (1869/1920), *Die religiöse Weltanschauung der altrussischen Ikonmalerei*³⁵ (Het religieuze wereldbeeld van de oude Russische iconenschilderkunst), laat een zekere Nik. von Arsemiew, aan het woord die verduidelijkt: “Men gaf Oudrussische iconenschilders wijwater en heilige relieken zodat zij, nadat zij deze in de verven hadden vermengd, de heilige en gewijde iconen zou schilderen. Zij gingen aan het werk met grote overtuiging, met waakzaamheid van geest en in grote stilte.” Men ziet in het gebruik van het wijwater en de heilige relieken een magische toepassing van het gelijke dat het gelijke zoekt (7.2.1.).

Besluiten we dat, in deze dynamistische visie, iconen en beelden dragers van fijnstoffelijke krachten kunnen zijn. Hun werking is dan enerzijds afhankelijk van de religieuze instelling van de iconenschilder of de maker van dergelijke beelden, en de kerkelijke inwijding, en anderzijds van het geloof van diegene die de icoon bekijkt en erbij bidt.

13.4.2. Het zout der aarde

Als het zout zijn kracht verliest.

Maria Trips, *Salz der Erde*³⁶ (Het zout der aarde), schreef over het zout dat zijn kracht kan verliezen. Vatten we haar tekst kort samen. Zij zegt dat ze vroeger nooit bad voor de priesters. Ze dacht dat priesters dat niet nodig hadden omwille van hun voortdurend contact

met God. Nu (opm.: in 1931!) denkt ze daar heel anders over en meent dat het ontzettend belangrijk is om wel voor hen te bidden. Bij een lezing van het evangelie van Mattheüs vroeg ze zich af wat Jezus bedoelde wanneer Hij tot zijn apostelen zei: “Jullie zijn het zout van de aarde. Maar als het zout krachteloos wordt, waarmee moet je dan zouten? Het deugt alleen nog maar om weggegooid en door de mensen vertrapt te worden” (*Matt. 5:13*). Later werd het haar plots duidelijk dat “het zout” slaat op de bovennatuurlijke krachten die de mensen, maar vooral de priesters als mediale figuren, doordringen.

Wanneer verliest nu het zout zijn kracht? Zij meent dat dit het geval is als een priester het bovennatuurlijke verwaarloost of zelfs ontkent. En toch getuigt Jezus' hele leven ervan. Op aarde had hij geen steen om zijn hoofd op te leggen, maar met de bovennatuurlijke kracht die Hem door de hemelse Vader gegeven werd, legde Hij de handen op, genas zieken en dreef demonen uit. Die kracht gaf Hij ook door aan de apostelen. Die kracht bezitten onze priesters door hun wijding. Hun opdracht blijft verre van eenvoudig in een wereld die zich al maar meer van het bovennatuurlijke afwendt.

Het priesterschap en de mystiek

Maria Trips, *Priester und Mystik*³⁷ (Priesterschap en mystiek), vervolgt dat het priesterschap en de mystiek met elkaar verbonden zijn. De roeping en wijding van een priester behoren tot de mystiek. Als hij voor dit laatste geen interesse meer betoont, dan schiet hij in zijn priesterschap tekort. Dan vindt de gelovige in die middelaar niets bovennatuurlijks meer want de priester geeft dan de rijkdom, de macht en de kracht die hij bij zijn wijding ontving, uit zijn handen.

Jezus zelf heeft het echter anders voorzien. In *Mark 16:17/18* zegt Hij dat “deze wonderen hen zullen begeleiden die hebben geloofd. In mijn naam zullen zij duivels uitdrijven. Vreemde talen zullen zij spreken. Slangen zullen zij opnemen. Al drinken zij dodelijk gif, het zal hun niet schaden. Zieken zullen zij de handen opleggen, en zij zullen genezen”.

Jammer genoeg stelt Sint Augustinus, die in 430 sterft, vast dat die begaafdheden al in zijn tijd praktisch uitgestorven waren. Onze cultuur heeft blijkbaar heel wat van zijn innerlijke kracht verloren. Het lijkt wel een regelrechte contradictie dat missionarissen getuigen dat magische praktijken en mirakels zich wel in de buitennatuurlijke religies voordoen, maar dat het bovennatuurlijke niveau, dat beweert zich op hogere energieën te kunnen beroepen, hier nauwelijks een antwoord op heeft.

13.4.3. Alles wordt vergoddelijkt.

Een hoge en alomvattende oorsprong

De religieuze mens weet dat er heel wat is dat hem overstijgt. Het leven heeft een zeer hoge oorsprong en een hoge ethiek. Waar echter die religieuze ervaring verdwijnt, verdrongen of onderdrukt wordt, daar bevindt men zich in een crisis. Dat precies gaat West-Europa ons te zien geven vanaf de late Middeleeuwen. Wat wij zien en tasten in deze wereld is maar de voorgrond, de profane zijde. Zonder enig inzicht in de sacrale achtergrond riskeert deze wereld zinloos of in ieder geval oppervlakkig en ondoorzichtig te worden. Dat is één van de redenen waarom middelaars: priesters, profeten, zieners en wijzen, van enig belang zijn. Zij zijn immers meer thuis in de ‘achtergrond’, in de diepten van het leven.

Een monnik van de Oosterse Kerk, *Het Jezusgebed*³⁸, zegt hierover: Wij beschouwen de natuur en het heelal als het werk van de Schepper: “Jahweh schiep hemel en aarde” (*Psalm 134:3*). Meer nog: de natuur kan gezien worden als “het zichtbare teken van de onzichtbare

goddelijke schoonheid. “De hemelen verkondigen Gods heerlijkheid” zo lezen we in *Psalm 19:1*, of nog: “Zie de lelies op het veld” (*Matth. 6:28*). Deze natuurduiding is maar een begin. De scheppende aanwezigheid van God en dus ook alles wat bestaat is in een altijddurende beweging. Meer nog: één van de grote, ja, de grootste veranderingen is de menswording van Christus: “De hele schepping zucht en kreunt in barensweeën” (*Rom. 8:22*), totdat zij “bevrijd zal worden van de slavernij der vergankelijkheid om deelachtig te worden aan de vrijheid van de heerlijkheid van de kinderen van God” (*Rom. 8:21*). Met andere woorden: niet alleen de mens maar alles wat bestaat is mee opgenomen in een beweging naar Christus toe. Of nog: alle dingen komen samen in de menswording van Christus. Alles wordt zinnebeeld en drager van genade.

De Oosterse monnik vervolgt: “Op mysterieuze wijze spreekt de hele schepping de heilige naam ‘Jezus’ uit”. Wat in andere teksten duidelijker gezegd wordt, wordt hier voorondersteld. Er is vooreerst de natuurlijke en de buitennatuurlijke infrastructuur der natuurdingen. Zij zijn steen, boom, dier of wat ook. Maar er is bovendien, sinds de dag dat Jezus in de schoot van Maria mens werd, een bovennatuur in de natuurdingen zelf aanwezig. Jezus is, op een wijze die ons te boven gaat, actief aanwezig in de schepping. Een bovennatuurlijke ‘energie’ werkt ook in ‘levenloze’ dingen, ook in planten, ook in dieren. Dit verklaart voor ons, westerlingen, de verwonderlijke neiging van sacraal denkende culturen om steeds maar in de natuur, ja in alles God, de Heilige Drie-eenheid of Jezus te zien. Zoals eerder gezegd (13.2.3) ondergaat heel de schepping een soort van ‘upgrading’, een peilverheffing. Vooral de gebeden der Byzantijnse liturgie beklemtonen dat vanaf de verrijzenis de hele schepping: de planten, de dieren en de mensen baden in een nieuw en krachtig licht. De menswording van Jezus betreft niet alleen de stoffelijke natuur, maar eveneens de fijnstoffelijke wereld. Vanuit zijn hoge geestelijke verblijfplaats daalt Hij geleidelijk neer in de ijlere gebieden tot onze materiële wereld. Daarom is de buitennatuur eveneens aan vergoddelijking toe. Ook daar toont het licht van Jezus intrede zich in deze wereld. Daarom konden de magiërs het licht van Jezus geboorte mantisch - fijnstoffelijk - waarnemen als “de ster” van Bethlehem (4.1.). Voor de oosterse liturgie is de menswording een kosmisch gebeuren dat de hele werkelijkheid, alles wat hoe dan ook bestaat en wat ‘is’, omvat.

God wordt in een dynamistische religie gezien als iemand die wezenlijk levenskracht is en die deze kracht uit goedgunstigheid ook schenkt. Wel verwacht Hij dat we voor Zijn gunsten open staan, dat we ons tot Hem richten in geloof en gebed. Deze goedgunstigheid wordt onder meer verwoord in *Lukas 11; 9*: “Ik zeg jullie: vraag en jullie zal gegeven worden, zoek en je zult vinden, klop en er zal voor je worden opengedaan”. Ook *Jonas 4* gaat in het oude testament al op die goedgunstigheid in. Zo zegt hij: “Ik wist immers, dat U een genadige en barmhartige God bent”.

Zo wordt de Bijbelse religie een gunstenreligie: God heeft geen offers nodig. Wie vergeet te bidden, mist het directe contact met God die goedgunstig en boordevol levenskracht is. De grote gunst in de Bijbel is de levenskracht of Heilige Geest. In scherp contrast hiermee staan de buitenbijbelse godheden die in wezen uitgeven op een grote leegte, die uit zichzelf geen levenskracht bezitten en soms allesbehalve goedgunstig gestemd zijn.

De grote leegte?

Een type van Westerse mens ervaart die grote leegte, blind als hij is voor de sacrale wereld en voor alles wat hij met zijn denken en handelen, fijnstoffelijk veroorzaakt. Ieder bewustzijn heeft eveneens een on- en onderbewust aspect én hiermee samenhangend ook een fijnstoffelijke structuur. Dat hebben we doorheen vele steekproeven uitvoerig trachten aan te

tonen. Ook de Bijbelse geschiedenis kent een profane en een sacrale zijde. De boeken die de geschiedenis van het volk van Israël weergeven en die waarin de profeten trachten het volk op het rechte pad te houden, beschrijven ons de bewuste gebeurtenissen. Slechts de wijsheidsboeken (*Spreuken, Job, Ecclesiasticus*) en apocalyptische teksten (*Daniël, Apocalyps*) gaan in op de vooral onbewuste, maar zo belangrijke lotsbepalende processen van de ziel. Jezus definieert o.m. in *Marc 6:35* en *8:35/37*, zijn taak als redding der ziel. “Tot wat dient het de hele wereld te winnen, indien men de eigen ziel beschadigt? Wat zal de mens voor zijn ziel in ruil geven?” De ziel baadt inderdaad in de fijnstoffelijkheid, eigen aan die andere wereld.

J. Grant, D. Fortune, W. Gmelig, G. Graichen, E. Haich, A. David-Neel, J.M. Rivière en H. Trilles, naast vele tientallen andere auteurs die we aan het woord lieten, getuigen van die fundamentele sacrale structuur. Indien de Westerse mens of de kerken zich onmachtig voelen tegenover “de magieën der volkeren”, dan is dit vooral doordat zij, door het verlichte rationalisme, nauwelijks nog het anderwereldlijke met de fijnstoffelijke processen ervaren. In dat geval heeft men ‘religie’ zoals S. Weiland deze karikaturiseert, en wel als innerlijkheids-cultus met wereldvlucht. Met de ‘secularisering’, in de vorm van aanpassing aan deze wereld, knoopt men wel aan bij de seculaire situatie. Maar wat juist betekenen deze secularisering op fijnstoffelijk gebied in de andere wereld? Deze vraag wordt zo goed als nooit gesteld want uiterekend dat heeft onze profane cultuur bewust verdrongen of onbewust onderdrukt.

Zelfs de hele eeuw van de verlichting, die zich in onze nominalistische cultuur grondig doorzet, is aan eenzelfde kritiek onderworpen. J. Locke, D. Hume, Voltaire, J.J. Rousseau, I. Kant en hun vele verlichte geestverwanten ontwierpen een religie- en geloofloze rede, die nog steeds de traditionele filosofische en religieuze waarden afbouwt. Ook het huidige occultisme met zijn inwijdingen allerhande geeft ons hierop geen afdoende antwoord. Daar is men immers in die heidense magieën der volkeren blijven steken, magieën die niet eens het grondprobleem hebben opgemerkt en waarvoor *Deuteronomium 18* (2.4.) ons toch al eeuwen waarschuwt: de gruwels van die volkeren, gruwels die uitgeven op de harmonie der tegengestelden, en waar deze volkeren in hun ziele diepten van doortrokken zijn. Demonische en satanische invloeden allerhande bederven grondig de animistische en dynamistische zijde der religie.

Een religie die hier echter wel oog voor heeft en er zich tegen weet te wapenen, en hierdoor ook fijnstoffelijke werkelijkheid en waarheid - apocalyps - aan het licht brengt, overwint en overstijgt niet alleen deze buitennatuurlijke gevaren, maar kan bovendien heel wat tegenstellingen tussen ‘conservatieve’ en ‘progressieve’ religieuze strekkingen overbruggen, juist omdat zij rekening houdt met die paranormale gegevens. Dat is alleszins de visie van diegenen die vertrouwd zijn met het mantische en magische aspect van de werkelijkheid en met de animistische en dynamistische zijde der religie.

Een leven zonder religie?

“Zijn we dan niet beter af zonder religie?” Deze bedenking hoort men wel eens meer. Het antwoord hierop is na al het voorgaande niet zo moeilijk. Zonder religie houden we ons enkel aan ‘de natuur’ en doen we alsof er geen buiten- en bovennatuur bestaat. Daarmee zijn ze wel verwijderd uit ons bewuste denken, maar dat raakt hun objectieve bestaan in de verste verte niet. Ook ons on- en onderbewuste heeft er dan nog steeds mee te maken. Demonische en satanische wezens gaan ons blijven beïnvloeden maar zullen niet langer als zodanig herkend worden. Zei de Franse dichter Ch. Baudelaire (1821/ 1867) niet dat de grootste overwinning door het kwaad er juist in ligt om de mensen te laten geloven dat het niet bestaat? Zo wordt

het bijzonder moeilijk de invloed en de listen van het kwaad vast te stellen en ongedaan te maken.

Voor St.-Augustinus is alle geschiedenis sacrale geschiedenis (2.6.). Hij stelt dat het menselijke doen en laten zo goed als zinloos is, indien het zich niet in de gewijde geschiedenis inschakelt. In logische taal zouden we het ook zo kunnen stellen: een leven dat uitsluitend profaan geleefd wordt, zonder analyse, zonder dat men zich ooit bezint over de diepere betekenis ervan, zonder ook maar in te gaan op de vele “belangrijke levensvragen” die ons bestaan steeds omvat, impliceert geen enkele opheldering. Men is met betrekking tot de grote levensvragen op het einde van het leven dan even ver als bij het begin ervan. De afwezigheid van die inductieve toetsing leidt de mens dan ook nergens heen, tenzij naar een eeuwig herbeginnen. Dat juist is een vorm, en wel een zeer tragische, van de harmonie der tegengestelden.

Daarom ook is het van christelijk standpunt uit onjuist te stellen dat niet alleen een christen een betere christen moet worden, maar ook een atheïst een betere atheïst en een niet-Bijbels gelovige een betere niet-Bijbelse gelovige. Wie zo spreekt, doet uitschijnen alsof er nauwelijks enig verschil bestaat tussen de bovennatuur, de natuur en de buitennatuur en situeert zich hiermee duidelijk in de harmonie der tegengestelden (11.4). Zo’n visie staat alleszins haaks op *Joh. 3;36* waar we lezen: “Wie de Zoon gelooft, bezit het eeuwig leven. Wie dat weigert, zal het rijk van God niet zien maar Gods’ teleurstelling weegt op hem”. Wie dus alleen maar een betere anders gelovige of een betere atheïst wordt, ziet zich geconfronteerd met Gods’ teleurstelling en deelt niet in de volheid van het eeuwige leven. Jezus zegt het uitdrukkelijk: “Alleen door (geloof in) Mij heeft men toegang tot de Vader” (*Joh. 14;6*). Niet dus door een atheïsme of door een geloof in een buitenbijbelse religie. Ook *Apocalyps 22;10-12* waarschuwt in dezelfde zin: “Aanbid alleen God. Laat de zondaar nog meer zondigen en de onreine zich nog meer verontreinigen; laat de rechtvaardige nog rechtvaardiger worden en de heilige nog heiliger. Zie, Ik (Christus) kom spoedig en mijn loon breng Ik mee, om ieder te oordelen naar zijn of haar daden.”

Lucas 17:26 parafraserend zou men kunnen zeggen dat men ook op onze dagen “nog eet en drinkt, en dat men huwt en huwt”, kortom dat men het profane leven leeft, echter zonder dat men met de sacrale dimensie ervan rekening houdt. Profaan kan men dan een gelukt leven kennen en heel wat wereldse doelen gerealiseerd hebben. Maar als het de sacrale evolutie niet dient, is het voor Augustinus een zo goed als zinloos leven geweest. En dan zijn we helemaal niet beter zonder religie. Wel integendeel. Soloviev stelde dat het uiteindelijke doel van het leven moet leiden naar de vergoddelijking van de mens. In dat opzicht kan een Bijbelse religie die evolutie in ruime mate versnellen en is het overduidelijke dat een leven met religie en met Trinitaire energieën ons sterkt tegen heel wat gevaren die ons vanuit de natuur en de buitennatuur beloeren en bedreigen. Daarom is het volgens Hocking (1.4.1.) eerder ‘naïef’ en ‘lichtgelovig’ om religie uit het leven te bannen. Hij schreef dat het niet de gelovige is die naïef is ten overstaan van de natuurlijke verschijnselen, maar wel de niet-gelovige. Voor de religieuze mens behoren de diepste werkelijkheden tot het domein van het onzichtbare. Leeft hij zich in de vele mantische en magische getuigenissen in en overdenkt hij ze op de juiste wijze, dat ziet hij zijn geloof op een overweldigende wijze versterkt.

Verwijzen we hier naar het beroemde gezegde van Francis Bacon³⁹: “Het is waar dat weinig filosofie de mens tot atheïsme doet neigen. Maar grondige filosofie brengt ‘s mensen geest tot religie terug”. Voor de religieuze mens blijft de niet-gelovige veeleer iemand die zich a-priori en op een moeilijk te begrijpen wijze voor de belangrijkste en diepste aspecten van

het leven afsluit. Op zijn beurt vindt de exclusief nominalistisch ingestelde denker, wiens materialistische vooropstellingen nauwelijks ruimte laten voor het religieuze en het paranormale, dat de gelovige erg levensvreemde horizons bewandelt. Hij meent dat er geen buiten- of bovennatuur is, en ontkent hiermee volgens de religieuze mens een belangrijk deel van de werkelijkheid. Ook al gelooft men niet in het bestaan van die buiten- of bovennatuur, toch verhindert dat niet dat men er on- en onderbewust door beïnvloed wordt, zo meent de Bijbels gelovige. Die onwetendheid maakt dat men zich dan niet beschermt tegen heel wat kwaadaardige invloeden, en dat men aan het eigenlijke doel van het leven voorbijgaat. Om het met de woorden van St.-Augustinus te zeggen: “Bene currunt sed extra viam”; “zij lopen goed, maar naast de renbaan.”

Een leven zonder religie, of een religie onder de hoede van de wezens van de buitennatuur heeft er dan alle schijn van de problemen van het leven niet definitief op te lossen. Een religie die geleid wordt vanuit de bovennatuur ziet dat anders en kan de mens niet alleen verlossen uit de greep van het kwade, maar leidt hem of haar en versnelt bovendien de weg naar zijn of haar vergoddelijking. In die zin bevat de bovennatuur “de eeuwige waarheid”, die het onwerkelijke, ontoereikende, tijdelijke en verraderlijke van wat de natuur en de buitennatuur te zien geven, in overweldigende mate overstijgt.

Jezus verwoordde dit treffend in *Joh. 14,6*: “Ik ben de weg, de waarheid en het leven”.

13.5. De bovennatuur: samengevat

In dit hoofdstuk werden de sacramenten als doopsel, biecht, eucharistie en huwelijk in hun fijnstoffelijke en magische werking toegelicht. Vervolgens werd op de structuur van een magisch gebed ingegaan. Ook het exorcisme kwam ter sprake en het onderscheid tussen het oude en het nieuwe verbond werd toegelicht. We verwezen naar de grote leegte waarvan een exclusief profane wereld al te gemakkelijk getuigt, en die zijn aanzet vindt in de eeuw der verlichting. Deze leegte kan zeker niet opgevuld worden door de huidige heidense occultismen, wel door in te gaan op een religie die oog heeft voor de werkelijkheid van die sacrale wereld en zich bovendien weet te behoeden voor haar vele gevaren.

Het boek besluit met de vraag: “Zijn we dan niet beter af zonder religie?” Wie deze visie aanhangt, ontkent volgens de religieuze mens een belangrijk deel van de werkelijkheid. Dat neemt echter niet weg dat de werking van de buitennatuur zich voortdurend laat gelden. Ook al is het dan on- en onderbewust. Maar juist daardoor beschermt men zich nauwelijks of niet tegen de talrijke invloeden ervan. Een veel veiligere weg in onze verdere evolutie en groei biedt de bovennatuur. Dat alles is ten minste de visie van de weinigen voor wie religie nog niet verwereldlijkt of gesecculariseerd is en die bovendien thuis zijn in de mantische en magische aspecten van de werkelijkheid.

literatuurverwijzing

- ¹ Kirchhoff K., Osterjubiläum der Ostkirche (Hymnen aus der fünfzigjährigen Osterfeier der byzantinischen Kirche), Münster (Wf.), s.d., 26.
- ² Fortune D., Psychische zelfverdediging, een studie in occulte pathologie en criminaliteit, Amsterdam, Gnosis, 1937, 102
- ³ Hodson G., The miracle of Birth, a clairvoyant study of a human embryo, Wheaton, USA, 181,
- ⁴ Steiner R., Hoe verkrijgt men bewustzijn op hogere gebieden? Zeist, Vrij Geestesleven, 1985.
- ⁵ Bleeker C., De moedergodin in de oudheid, Den Haag, 1960, 21/35.
- ⁶ Söderblom N., Das Werden des Gottesglaubens (Untersuchungen über die Anfänge der Religion), Leipzig, 1926-2, 156.
- ⁷ Graichen G., De nieuwe Heksen, Gesprekken met heksen, Baarn, de Kern, 1987.
- ⁸ Ledein B., Les étonnantes possibilités du pendule Egyptien, Ed. Jacques Bersez, 1983, 17.
- ⁹ Leadbeater Ch., De wetenschap der sacramenten, Amsterdam, Schors, 1924, 502.
- ¹⁰ P. Schebesta, Oorsprong van de godsdienst (Resultaten van het volkenkundig en prehistorisch onderzoek), Tiel / Den Haag, 1962, 59.
- ¹¹ Schebesta, La conscience de la culpabilité chez les primitifs de la Malaisie, in: Settimana Internazionale di Etnologia Religiosa, IVa Sessione, Milano, 1925, Paris, Geuthner, 1926, 186 ss.
- ¹² Aflevering 4 van 8, op dinsdag 06/03/12 (20.40u.-21.10u).
- ¹³ Trygve Braatoy, Uit de praktijk van een psychiater (Een populaire inleiding tot de medische psychologie en de psychiatrie), Utrecht, 1939, 180/190 (Enige beschouwingen over de godsdienst in de psychiatrie)
- ¹⁴ H.J. Schoeps, Over de mens (Beschouwingen van de Moderne filosofen), Utrecht/Antwerpen, 1960, 123vv.
- ¹⁵ De Talmoed, Sanhedrin 97a.
- ¹⁶ Brunner A., Geschichtlichkeit, Bern / München, 1961.
- ¹⁷ G. van der Leeuw, Phänomenologie der Religion, Tübingen, 1956-2, 468/475.
- ¹⁸ Paul Tournier, Bible et médecine, Neuchâtel / Paris, Delachaux, 1951, 62.
- ¹⁹ Fortune D., Psychische zelfverdediging, Amsterdam, Gnosis, 1939, 13.
- ²⁰ Leadbeater Ch., De wetenschap der sacramenten, Amsterdam, Schors, 1924, 480
- ²¹ F. Heiler, Das Gebet. Eine Religionsgeschichtliche und Religionspsychologische Untersuchung, 4. Aufl., München, Reinhardt, 1921, 495 en 109/131.
- ²² Gerda Walther, Phänomenologie der Mystik, Walter Verlag, Olten und Freiburg im Breisgau 1955, p. 125.
- ²³ J.Grant, Meer dan één leven, Deventer, 1973, 72.
- ²⁴ Kirchhoff Kilian, OFM, Osterjubiläum der Ostkirche (Hymnen aus der fünfzigjährigen Osterfeier der byzantinischen Kirche), Münster (Wf.), s.d., 27.
- ²⁵ Soloviev Vladimir, La justification du bien (essai de philosophie morale), Paris, 1939, 185, 187, 192.
- ²⁶ Tresmontant Cl., La naissance de la philosophie chrétienne, Paris, 1961.
- ²⁷ W.H.Gmelig Meijling, Wim Gijsen, de aura, uitstraling van mens, dier, plant en steen, Deventer, 1975, 26.
- ²⁸ De post, nr. 1334, 29 09 1974, 7.
- ²⁹ Blatty P., De bezetene, Amsterdam, Triton Pers, 1971.
- ³⁰ Covina G., Het ouija boek. Een handboek voor het kennen van verleden, heden en toekomst, Amsterdam, Schors, 1984, 21.
- ³¹ Marcuse L., Amerikanisches Philosophieren (Pragmatisten, Polytheisten, Tragiker), Hamburg, 1959, S. 89/91 (Hypothetische Metaphysik: auf den Boden der Parapsychologie).
- ³² Goodman F., Der Fall Klingenberg, Stein a. Rhein, Christiana Verlag, 306.
- ³³ Anselm Grün, S.B., Het omgaan met de boze (de strijd van de oude monniken tegen de demonen), Bonheiden, 1984, 37.
- ³⁴ Tyciak J., Heilige Theophanie, (Kultgedanken des Morgenlandes), Paulinus Verlag, Trier, 1959, 22-24.
- ³⁵ Trubetzkoy E.N., Die religiöse Weltanschauung der altrussischen Ikonenmalerei, Paderborn, 1927, XI.
- ³⁶ Trips Maria, Salz der Erde, 1931, Weingarten (Württemberg).
- ³⁷ Trips Maria, Priester und Mystik, 1948, Weingarten (Württemberg).
- ³⁸ Een monnik van de Oosterse Kerk, Het Jezusgebed, Nijmegen / Brugge, 1976, 24v..
- ³⁹ Burgess A.J., Brentano as Philosopher of Religion, in: Internat. Journal for Philosophy of Religion V: 2, Summer 1974, 87.

Personenregister

- Albinos van Smurna, 31
Antonius, 40
Augustinus, 14, 46
Bacon F., 50
Baudelaire Ch., 49
Baudouin Ch., 27, 28
Blatty P., 37, 51
Bleeker C., 8, 9, 51
Braatoy T., 14, 51
Bréhier E., 32
Brunner A., 15, 51
Castaneda C., 15
Cellura, 39
Christus Jezus, 3, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13,
16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 29,
30, 31, 32, 33, 34, 36, 38, 40, 42, 43, 45,
46, 47, 48
Chrusostomos J., 21
Covina G., 37, 38, 51
Daniël, 16
David-Neel A., 23, 48
De Jong K., 15
Dostojewski F., 8
Drie-eenheid, 3, 6, 7, 9, 11, 13, 16, 22, 23,
24, 25, 26, 28, 30, 32, 33, 37, 43, 44, 47
Eliade M., 30
Ellis A., 38
Fortune D., 6, 7, 15, 19, 20, 22, 27, 28, 34,
35, 36, 48, 51
Gabet J., 34
Gatti A., 12
Gmelig W., 35, 48, 51
God, 3, 6, 7, 14, 16, 18, 19, 21, 22, 31, 33,
36, 38, 42, 43, 44, 46, 47, 48
Graichen G., 10, 48, 51
Grant J., 27, 48, 51
Grün A., 39, 40, 51
Haich E., 34, 48
Hallesby O., 14
Heiler F., 21, 51
Herodotus, 15
Hodson G., 8, 51
Huc E., 34
Hume D., 48
James W., 4, 38, 39
Jeremias, 16
Jesaia, 42, 43, 44
Johannes, 30
Johannes Paulus II, 8
Kafka F., 14, 16
Kant I., 48
Kirchhoff K., 5, 30, 51
Kirjefski I., 45
Krishna G., 18
Kunle D., 15
Leadbeater Ch., 11, 15, 20, 51
Ledein B., 10, 51
Locke J., 48
Maria, moeder van Jezus, 6, 7, 11, 12, 22,
24, 25, 47, 51
Moreno J., 29
Mozes, 43
Paulus, 8, 11, 18, 32, 34, 38, 44
Petrus, 7, 10, 30
Plato, 31, 39, 40
Ponticus E., 39
Rivière J., 23, 48
Roelbjov A., 44
Rousseau J., 48
Sagarin E., 38
Schebesta P., 11, 12, 51
Schoeps H., 14, 51
Söderblom N., 9, 51
Soloviev V., 32, 51
Sterley J., 5, 29
Tanghe B., 15
Tertullianus, 4
Thomas a Kempis, 45
Tournier P., 19, 51
Trilles H., 15, 48
Trips M., 46, 51
Trubetzkoy E.N., 45, 51
Tyciak J., 45
Underhill E., 6
van Damascus Johannes, 45
Van der Leeuw G., 8, 16, 51
Voltaire, 48
Wirth O., 34